

PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK

a 2023. december 31-én végződő évre

a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint

Budapest, 2024. június 12.

TARTALOM

	Oldal
Felelősségvállalási nyilatkozat	3
Független könyvvizsgálói jelentés	4 - 6
Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás	7
Átfogó jövedelemkimutatás	8
Kimutatás a saját tőke változásairól	9
Cash flow kimutatás	10
Kiegészítő megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz	11 - 91
1. Általános információ	11
1.1. Bemutató	11
1.2. Irányítás	11
2. Számvetési Politika	11
2.1. A beszámoló készítés alapja	11
2.2. A hazai jogszabályok és IFRS szabályozás közötti kapcsolat	12
2.3. Devizaátváltások	12
3. Jelentős számvetési becslések és feltételezések	13
4. Szabályozási környezet	14
4.1 IFRS (IAS) standardok és értelmezések alkalmazása	14
4.2 Fenntartható gazdálkodás és vállalati társadalmi felelősségvállalás (ESG: Environmental, Social and Governance)	15
5. Bevételek	15
6. Működési költség	23
6.1. Személyi jellegű ráfordítások összetétele	23
6.2. Anyagjellegű ráfordítások összetétele	24
7. Egyéb bevételek és ráfordítások	25
8. Pénzügyi eredmény	26
9. Befektetések közös vezetésű vállalkozásokban	28
10. Adózás	31
11. Immateriális javak	35
12. Tárgyi eszközök	37
13. Készletek	41
14. Pénzügyi instrumentumok, tőke és pénzügyi kockázatkezelés	42
14.1. Hosszú lejáratú vevők és egyéb eszközök	48
14.2. Vevőkövetelések és egyéb forgóeszközök	49
14.3. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek, egyéb pénzügyi eszközök	54
14.4. Hosszú lejáratú kötelezettségek	56
14.5. Szállítói és egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	58
14.6. Fedezeti ügyletek elszámolása	61
14.7. Pénzügyi kockázatkezelési politika	61
15. Céltartalékok	77
16. Munkavállalói juttatások	79
17. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók	83
18. Kötelezettségvállalások, függő kötelezettségek és követelések	87
19. Tőkekockázat kezelése	90
20. Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás fordulónapja utáni lényeges események	91

Felelősségvállalási nyilatkozat

A Társaság a számviteli kimutatásait elsődlegesen a Magyarországon érvényben levő számviteli jogszabályoknak megfelelően vezeti.

Emellett az Európai Parlament és a Tanács a léginavigációs szolgálatoknak az egységes európai égbolt keretében történő ellátásáról szóló 550/2004/EK Rendelete (2004. március 10.) („léginavigációs-szolgálati rendelet”) 12. cikkének (1) bekezdése értelmében a léginavigációs szolgáltatók kötelesek tulajdoni, illetve jogi formájuktól függetlenül összeállítani, könyvvizsgálatra benyújtani és közzétenni azon pénzügyi elszámolásait is, amelyek összhangban vannak a Közösség által elfogadott nemzetközi számviteli standardokkal (IFRS-ek), ahogyan azt az Európai Parlament és a Tanács 1606/2002/EK Rendelete (2002. július 19.) a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról előírja.

A HungaroControl Zrt. 2023. évi IFRS szerinti Pénzügyi Kimutatásai a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (továbbiakban „IFRS”) és a Standard Értelmezési Bizottság értelmezéseivel (továbbiakban “IFRIC”) összhangban készültek, eleget téve ezzel az Európai Parlament és a Tanács fent említett rendeleteinek.

A HungaroControl Zrt. nevében nyilatkozom, hogy az EU által befogadott IFRS szerint összeállított 2023. évi éves beszámoló a valóságnak megfelelő adatokat és állításokat tartalmaz, nem hallgat el olyan tény, amely a Társaság helyzetének megítélése szempontjából jelentőséggel bír.

Az alkalmazható számviteli előírások alapján, a legjobb tudásunk szerint elkészített 2023. évi IFRS szerint összeállított beszámoló megbízható és valós képet ad a Társaság eszközeiről, kötelezettségeiről, pénzügyi helyzetéről, valamint nyereségéről, továbbá a közzétett információk megbízható képet adnak a Társaság helyzetéről, fejlődéséről és teljesítményéről, ismertetve a főbb kockázatokat és bizonytalansági tényezőket.

Budapest, 2024. június 12.

Vezérigazgató

FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. részvényesének

Vélemény

Elvégeztük a HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. (a „Társaság”) 2023. évi Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) szerint pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatát, amely pénzügyi kimutatások a 2023. december 31-i fordulónapra készített pénzügyi helyzet kimutatásból – melyben az eszközök összesen 105.977 M Ft –, az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó eredménykimutatásból, átfogó jövedelem kimutatásból – melyben a tárgyévi átfogó jövedelem 17.704 M Ft nyereség –, saját tőke változás kimutatásból és cash-flow kimutatásból, valamint a lényeges számviteli politikai információkat is tartalmazó megjegyzésekből állnak.

Véleményünk szerint a mellékelt pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet adnak a Társaság 2023. december 31-én fennálló pénzügyi helyzetéről, valamint az ezen időponttal végződő üzleti évre vonatkozó pénzügyi teljesítményéről és cash-flow-ról az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (az „EU IFRS”) összhangban.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelősségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgáló pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Társaságtól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamara „A könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzata”-ban, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)” című kézikönyvében (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Egyéb kérdések

Az előző évi pénzügyi kimutatásokat másik könyvvizsgáló auditálta. A 2023. május 31-én kiadott könyvvizsgálói jelentése korlátozás nélküli könyvvizsgálói véleményt tartalmazott.

A Társaság abból a célból készítette a mellékelt pénzügyi kimutatásait, hogy megfeleljen az Európai Parlament és a Tanács 550/2004. (2004. március 10.) számú rendeletének. A könyvvizsgálói véleményünk kizárólag ezzel a céllal készült, és más célokra nem használható fel.

A Társaság a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: számviteli törvény) szerinti beszámolási kötelezettségének való megfelelés céljából a számviteli törvény szerinti éves beszámolót is készített 2023. december 31-i fordulónapra vonatkozóan, amelyről 2023. május 2-án bocsátottuk ki korlátozás nélküli könyvvizsgálói jelentést.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelősége a pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a megbízható és valós képet adó pénzügyi kimutatások elkészítéséért az EU IFRS-ekkel összhangban, továbbá a pénzügyi kimutatásoknak a számviteli törvénynek az EU IFRS-ek szerint éves beszámolót készítő gazdálkodókra vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollért, amelyet a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítástól mentes pénzügyi kimutatások elkészítése.

A pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Társaságnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számviteli pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Társaságot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Társaság pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgáló pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelősége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvényekkel és egyéb jogszabályokkal összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha észszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

A Magyar Nemzeti Könyvvizsgálói Standardok és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok szerinti könyvvizsgálat egésze során szakmai megítélést alkalmazunk és szakmai szkepticizmust tartunk fenn.

Továbbá:

- Azonosítjuk és felmérjük a pénzügyi kimutatások akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak a kockázatait, kialakítjuk és végrehajtjuk az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálói eljárásokat, valamint elegendő és megfelelő könyvvizsgálói bizonyítékot szerzünk a véleményünk megalapozásához. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának a kockázata nagyobb, mint a hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.
- Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálói eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Társaság belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.

- Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek észszerűségét.
- Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Társaság vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívunk a figyelmet a pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Társaság nem tudja a vállalkozást folytatni.
- Értékeljük a pénzügyi kimutatások átfogó bemutatását, felépítését és tartalmát, beleértve a megjegyzésekben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.

Az irányítással megbízott személyek tudomására hozzuk - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Társaság által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is, ha voltak ilyenek.

Budapest, 2024. június 12.

(A papír alapú könyvvizsgálói jelentés került aláírásra.)

Molnár Attila
A Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft. képviselőjeként
illetve mint kamarai tag könyvvizsgáló

Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.
1068 Budapest Dózsa György út 84/C.
Nyilvántartási szám: 000083

Kamarai tag könyvvizsgálói tagszám: 007379

HUNGAROCONTROL
PÉNZÜGYI HELYZETRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS
2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Kiegészítő megjegyzések	2023. december 31.	2022. december 31.
Immateriális javak	11	18.152	15.655
Tárgyi eszközök	12	28.083	28.060
Befektetések közös vezetésű vállalkozásokban	9	28	73
Hosszú lejáratú értékpapírok	14.3	3.608	2.465
Hosszú lejáratú vevők	14.1	374	377
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	14.1	67	301
Halasztott adó követelések	10	1.092	972
Összes befektetett eszköz		51.404	47.903
Készletek	13	22	29
Vevőkövetelések	14.2	9.755	10.460
Egyéb forgóeszközök	14.2	4.010	5.571
Előre fizetett tárgyévi adók	10	59	0
Rövid lejáratú értékpapírok	14.3	23.692	45
Egyéb pénzügyi eszközök	14.3	15	6.811
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	14.3	17.020	10.516
Összes forgóeszköz		54.573	33.432
ÖSSZES ESZKÖZ		105.977	81.335
Jegyzett tőke	1.1	20.202	20.202
Tartalékok		38.845	29.141
Részvényesekre jutó saját tőke		59.047	49.343
Céltartalékok várható kötelezettségekre - hosszú távú	15	7	7
Hosszú távú munkavállalói juttatások	16	5.905	4.579
Hosszú lejáratú lízingek	14.4	10.483	11.181
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	14.4	1.289	1.149
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		17.684	16.916
Rövid lejáratú hitelek	14.5	14.000	0
Rövid lejáratú lízingek	14.5	952	573
Szállítói tartozások	14.5	4.034	4.465
Céltartalékok várható kötelezettségekre - rövid távú	15	81	760
Rövid távú munkavállalói juttatások	16	4.258	3.716
Fizetendő tárgyévi adók	10	532	2.012
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	14.5	5.389	3.550
Összes rövid lejáratú kötelezettség		29.246	15.076
ÖSSZES KÖTELEZETTSÉG		46.930	31.992
ÖSSZES TŐKE ÉS KÖTELEZETTSÉG		105.977	81.335

A kiegészítő megjegyzések a pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

HUNGAROCONTROL
ÁTFOGÓ JÖVEDELEMKIMUTATÁS
2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Kiegészítő megjegyzések	2023. év	2022. év
Légi navigációs szolgáltatás árbevétele	5	59.470	60.072
Egyéb tevékenység árbevétele	5	235	307
Összes árbevétel		59.705	60.379
Személyi jellegű ráfordítások	6.1	24.133	20.909
Anyagjellegű ráfordítások	6.2	12.732	10.222
Értékcsökkenés, amortizáció és értékvesztés	11, 12	6.344	6.292
Egyéb bevételek	7, 14.2	903	858
<i>ebből: Követelések visszaírt értékvesztése</i>		202	0
Egyéb ráfordítások	7, 14.2	950	1.158
<i>ebből: Követelések elszámolt értékvesztése</i>		238	303
Veszteség egyéb tevékenységből		-47	-300
Működési költség		43.256	37.723
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE		16.449	22.656
Pénzügyi bevételek	8	5.827	2.879
<i>ebből: Effektív kamatláb-módszer használatával kiszámított kamatbevételek</i>		3.809	1.423
Pénzügyi ráfordítások	8	1.713	1.261
Nyereség pénzügyi tevékenységből		4.114	1.618
Részesedés közös vezetőségű vállalkozások nyereségéből/veszteségéből	9	16	14
ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY		20.579	24.288
Eredményt terhelő adók	10	2.197	2.323
IDŐSZAK EREDMÉNYE		18.382	21.965
Részvényesek részesedése az eredményből		18.382	21.965
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEM			
Jövedelemkimutatásba jövőben visszaforduló tételek			
Nyereség/veszteség (-) cash flow fedezeti ügyleteken	14.7	-678	322
Egyéb átfogó jövedelem, adóhatással		-678	322
ÁTFOGÓ JÖVEDELEM ÖSSZESEN		17.704	22.287
Részvényesek részesedése az átfogó jövedelemből		17.704	22.287

A kiegészítő megjegyzések a pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

HUNGAROCONTROL
KIMUTATÁS A SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSÁIRÓL
 2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Kiegészítő megjegyzések	Jegyzett tőke	Eredménytartalék*	Értékelési tartalék**	Tartalékok összesen	Összesen
Nyitó egyenleg 2022. január 1-én		20.202	7.556	98	7.654	27.856
Átváltási tartalék		0	0	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelemkimutatásban elszámolt tranzakciók	10, 16, 14.7	0	0	322	322	322
2022-es év eredménye		0	21.965	0	21.965	21.965
Átfogó jövedelem összesen		0	21.965	322	22.287	22.287
Osztalékok***			-800		-800	-800
Záró egyenleg 2022.12.31-én		20.202	28.721	420	29.141	49.343
Átváltási tartalék		0	0	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelemkimutatásban elszámolt tranzakciók	10, 16, 14.7	0	0	-678	-678	-678
2023-as év eredménye		0	18.382	0	18.382	18.382
Átfogó jövedelem összesen		0	18.382	-678	17.704	17.704
Osztalékok***			-8.000	0	-8.000	-8.000
Záró egyenleg 2023.12.31-én		20.202	39.103	-258	38.845	59.047

* Az eredménytartalék az osztalékfizetések összegével csökkentett halmozott adózott nyereség (veszteség) összegét tartalmazza.

** A cash-flow fedezeti ügyletek hatékony részére eső valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemkimutatás részét képező fedezeti tartalékban került elszámolásra. Az ügylet zárásakor az egyéb átfogó jövedelemben kimutatott valós érték változás átvezetésre került az jövedelemkimutatás megfelelő sorába.

*** Az egy részvényre jutó osztalék összege 2023-ban 39.601 Ft (2022-ben 3.960 Ft).

A kiegészítő megjegyzések a pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

HUNGAROCONTROL
CASH FLOW KIMUTATÁS
2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Megnevezés	Kiegészítő megjegyzések	2023. év	2022. év
ÜZLETI TEVÉKENYSÉG			
Adózás előtti eredmény		20.579	24.288
Értécsökkenés és amortizáció	11, 12	6.339	6.267
Tárgyi eszközök, immateriális javak eladásának eredménye nyereség (-)/veszteség	11, 12	-10	-9
Tárgyi eszközök selejtezése, értékvesztése, térítés nélküli átadása/átvétele, kapott támogatás	11, 12	6	25
Rövid lejáratú és kisértékű lízing költsége	6.2	26	36
Készletek selejtezése, értékvesztése	13	8	7
Céltartalékok csökkenése (-)/növekedése	15	-679	31
Kamatbevételek	14.3, 14.6	-5.474	-2.591
Követelésekre elszámolt értékvesztés növekedése	14.2	-63	303
Közös vezetésű vállalatok eredményéből való részesedés nyereség (-)/veszteség	9	-17	-14
Nem realizált árfolyamkülönbszetek nyereség(-)/veszteség	14.7	-123	240
Nyereség (-)/veszteség egyéb nem pénzmozgással járó tranzakciókból	14.3, 14.6	-93	33
Összesen adózás előtti eredményt módosító tételek		-80	4.328
Működő tőke változásai			
Vevők és egyéb követelések csökkenése/növekedése(-)	14.2	3.150	-7.428
Készletek csökkenése/növekedése(-)	13	-2	1
Szállítók, hosszú lejáratú kötelezettségek és egyéb kötelezettségek növekedése/csökkenése(-)	14.5	5.093	2.933
Fizetett nyereségadó	10	-3.856	-438
Összesen működő tőke változásai		4.385	-4.932
Üzleti tevékenységből származó nettó cash-flow		24.884	23.684
BEFEKTETÉSI TEVÉKENYSÉG			
Tárgyi eszközök, immateriális javak beszerzése	11, 12	-9.737	-10.439
Tárgyi eszközök, immateriális javak eladásából származó bevétel	7	10	10
Befektetett pénzügyi eszközök megszerzésére fordított pénzeszköz	14.3	-24.797	-6.564
Befektetett pénzügyi eszközök eladásából származó pénzeszköz	14.3	6.796	0
Kapott osztalék	9	61	0
Kapott kamatok és kamatjellegű bevételek	14.3, 14.6	4.753	2.536
Befektetési tevékenységre felhasznált nettó cash-flow		-22.914	-14.457
PÉNZÜGYI TEVÉKENYSÉG			
Lízing tőke törlesztés	14.4	-371	-3.782
Hitel, kölcsön felvétel	14.5	34.438	15.019
Hitel, kölcsön törlesztés	14.5	-20.438	-15.019
Fizetett kamatok	8, 14.4	-1.097	-991
Fizetett osztalék	14.5	-8.000	-800
Pénzügyi tevékenységre felhasznált nettó cash-flow		4.532	-5.573
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek növekedése/csökkenése(-)		6.502	3.654
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek év elején		10.516	6.880
Árfolyamváltozás hatása a külföldi pénznemben tartott egyenlegekre		2	-18
Pénz és pénzeszköz egyenértékesek év végén	14.3	17.020	10.516

A kiegészítő megjegyzések a pénzügyi kimutatások szerves részét képezik.

1. Általános információ

1.1. Bemutató

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. a magyar légtérben légiforgalmi szolgáltatások nyújtására és a légiforgalmi szakszemélyzet képzésére jogszabályban kijelölt szervezet. Az Észak-Atlanti Tanács felkérésére, a Magyar Állam megbízásában a HungaroControl Zrt. Koszovó magas légtérben is ellát meghatározott légiforgalmi irányítási feladatokat. Mint integrált légiforgalmi szolgáltató, küldetése a biztonságos és megbízható légi navigációs szolgáltatás hatékony, környezettudatos, ügyfélközpontú és elfogulatlan módon történő biztosítása a kijelölt légtérekben: Magyarország légtérben, illetve a Koszovó feletti magas légtérben az átrepülő forgalom tekintetében, valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérén terminálirányítás esetében. A Társaság kötelezően ellátandó tevékenységeit a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény tartalmazza.

A HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. (a 'Társaság' vagy 'HungaroControl') alapítása 2006. november 22-én történt. A Társaság jegyzett tőkéje (jávahagyott és teljesen befizetett) 20.202 millió Ft, amely 20.200 darab 'A' jelű, 1.000.000 Ft névértékű és 16 darab 'B' jelű, 100.000 Ft névértékű részvényből áll. A HungaroControl cégjegyzék száma: Cg. 01-10-045570. A Társaság székhelye: H-1185 Budapest, Igló u. 33-35., Magyarország. Honlapja: <https://www.hungarocontrol.hu>.

1.2. Irányítás

A HungaroControl 100%-ban a N7 Holding Nemzeti Védelmi Ipari Innovációs Zrt. tulajdonában van. Az N7 Holding Nemzeti Védelmi Ipari Innovációs Zrt. a Magyar Állam közvetlen tulajdonában van, így a HungaroControl Zrt.-ben a Magyar Államnak közvetett tulajdonlása valósul meg.

N7 Holding Nemzeti Védelmi Ipari Innovációs Zrt. IFRS-ek szerinti konszolidált beszámolót készít 2023-tól kezdve, aminek részeként a HungaroControl Zrt. pénzügyi adatai teljeskörűen bevonásra kerülnek. Az összevont (konszolidált) éves beszámoló az anyavállalat telephelyén megtekinthető: 1113 Budapest, Dávid Ferenc utca 4-6.

A Társaság tevékenységét hat tagú Felügyelőbizottság felügyeli, a Testület tagjai közül négyen tulajdonosi, ketten pedig munkavállalói képviselők.

2. Számviteli Politika

E szakasz ismerteti a beszámoló elkészítésének alapjait és az alkalmazott számviteli politikát. A területspecifikus számviteli politikák, kritikus becslések és megítélések a vonatkozó magyarázatokban kerülnek bemutatásra.

2.1. A beszámoló elkészítés alapja

A Társaság beszámolója az Európai Unió (EU) által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (továbbiakban 'IFRS') és a Standard Értelmezési Bizottság értelmezéseivel (továbbiakban 'IFRIC') összhangban készült.

A beszámoló a bekerülési értéken történő értékelés és a vállalkozás folytatásának elvével összhangban készült. A beszámoló millió forintban kerül bemutatásra, mivel a forint a Társaság elsődleges működési

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

környezetének pénzneme. Minden értéket a legközelebbi millió forintra kerekítünk, kivéve, ha azt másképp jelezzük.

A Pénzügyi kimutatások részei:

- Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás,
- Átfogó jövedelemkimutatás.
- Kimutatás a saját tőke változásairól,
- Cash flow kimutatás, és fentiek további elválaszthatatlan részét képezi a
- Kiegészítő megjegyzések a pénzügyi kimutatáshoz dokumentuma.

2.2. A hazai jogszabályok és IFRS szabályozás közötti kapcsolat

A Társaság a számviteli kimutatásait elsődlegesen a Magyarországon érvényben levő számviteli jogszabályoknak megfelelően vezeti. A Magyarországon érvényben levő jogszabályokban előírt elvek közül néhány eltér az Európai Unió által is elfogadott, IFRS keretében alkalmazott elvektől. Annak érdekében, hogy a Társaság pénzügyi helyzete és működésének eredménye a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által jóváhagyott standardok és értelmezések szerint legyen bemutatva, az alábbi módosítások történtek a magyar jogszabályok szerint elkészült pénzügyi kimutatáshoz képest.

adatok millió Ft-ban

A magyar és a nemzetközi pénzügyi kimutatás közötti eltérések levezetése	Tartalékok 2023. január 1.	2023. évi eredmény	Osztalék	Közvetlen tartalék mozgások	Tartalékok 2023. december 31.
Magyar Számviteli Szabályok szerinti éves pénzügyi kimutatás	29.663	15.314	-8.000	-1.029	35.948
Halasztott adózás hatása	1.037	120	0	0	1.157
Rövid lejáratú munkavállalói juttatások és céltartalék megjelenítéséből adódó különbözet	699	2.503	0	0	3.202
Hosszú lejáratú munkavállalói juttatások diszkontálásából adódó különbözetek	352	294	0	0	646
Egyéb diszkontálásból és elszámolásból adódó különbözetek	48	-103	0	0	-55
Fedezeti ügyletek elszámolásából adódó különbözetek	0	-1.029	0	1.029	0
Immateriális javak és tárgyi eszközök elszámolásából adódó különbözetek	-245	-427	0	0	-672
Függő követelések és kötelezettségek - Alulfinanszírozás- és felülfinanszírozás megjelenítéséből adódó különbözetek	-1.147	1.561	0	0	414
Lízing standard szerinti elszámolásból adódó különbözetek	-1.266	-529	0	0	-1.795
Nemzetközi pénzügyi kimutatás	29.141	17.704	-8.000	0	38.845

2.3. Devizaátváltások

Funkcionális pénznem és a beszámolás pénzneme:

A beszámolóban az adatok az elsődleges működési környezet pénznemében ('funkcionális pénznem') szerepelnek, amely a Magyar Forint (Ft vagy HUF). Az adatok millió forintban, kerekítve kerülnek bemutatásra.

Tranzakciók és egyenlegek:

A külföldi devizában történt ügyletek a tranzakció vagy az értékelés napján érvényes árfolyamon kerülnek átszámításra a funkcionális pénznemre. Az ilyen tranzakciók elszámolásakor keletkező, illetve a devizában nyilvántartott pénzügyi eszközök és kötelezettségek év végén esedékes átértékeléséből származó árfolyamvesztés és árfolyamnyereség az Átfogó jövedelemkimutatásban kerül elszámolásra.

3. Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A becslések és feltételezések múltbeli tapasztalatok és egyéb tényezők, így az adott körülmények között észszerűnek gondolt jövőbeli eseményekkel kapcsolatos várakozások alapján folyamatosan értékelésre kerülnek. Az IFRS-ekkel összhangban lévő beszámoló készítése szükségessé teszi, hogy a menedzsment olyan becsléseket végezzen és jövőre vonatkozó feltételezésekkel éljen, amelyek hatással vannak a számviteli politikára és az eszközök, kötelezettségek, bevételek és költségek bemutatott értékére. Ezen feltételezések a megfelelő magyarázatokban részletesen kifejtésre kerülnek. A tényleges eredmények ezektől a becslésektől eltérhetnek.

Jelentős számviteli megítélések, becslések és feltételezések:

- **Üzleti modell értékelése:** A pénzügyi eszközök besorolása és értékelése az üzleti modell és szerződéses cash flow jellemzők alapján történik (14. fejezet számviteli politika rész). A Társaság nyomon követi, hogy történt-e változás az üzleti modellben és szükséges-e a pénzügyi eszköz besorolásának megváltoztatása. A bemutatott időszakokban nem volt szükség ilyen jellegű változtatásra.
- **A hitelkockázat jelentős növekedése:** A Társaság a 14.3 fejezetben bemutatott pénzügyi instrumentumok kapcsán az alacsony hitelezési kockázatra tekintettel a 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolását határozta meg. A 14. fejezet számviteli politika részben kifejtett módon a Társaság folyamatosan figyelemmel kíséri, hogy a hitelkockázat jelentősen növekedett-e. A bemutatott időszakokban nem volt szükség módosításra.
- **Annak megítélése, hogy a szerződés tartalmaz-e lízinget:** A 14.4 fejezetben bemutatott módon a Társaság minden bérleti szerződését megvizsgálja, hogy a szerződés tartalmaz-e lízinget. A lízinget tartalmazó szerződések az IFRS 16 standard szerint kerülnek elszámolásra.
- **Diszkont ráta meghatározása:** A lízing szerződések tekintetében az implicit kamatláb értéke nem határozható meg könnyen, ezért a Társaság az IFRS 16 standard alapján a járulékos lízingbevevői kamatlábat alkalmazza, amelyhez a 14.4 fejezetben megfogalmazott tényezőket veszi figyelembe. A felmentett repülésekből származó követelések az 5. és 14.1 fejezetekben bemutatottak szerint a kockázatmentes kamatlábbal diszkontált értéken kerülnek elszámolásra.

A munkavállalói juttatások diszkontált értékének meghatározásához (16. fejezet) külső aktuáriusi szolgáltatást vesz igénybe a Társaság, amely során a Magyar Nemzeti Bank által közzétett referencia hozamokból és az Állami Adósságkezelő Központ Zrt. által közzétett kockázatmentes kamatokból és állampapír referencia hozamokból számított forward ratek kerültek alkalmazásra.

- **Értékvesztés vizsgálata:** A Társaság az immateriális javak értékvesztés vizsgálatakor múltbeli és jövőbeni tényezőkön alapuló technológiai és üzleti megfontolásokat figyelembe véve állapítja meg, hogy szükséges-e értékvesztés képzése. A bemutatott időszakokban nem került értékvesztés elszámolásra.

A Használati jog eszközök teljes mértékben használatban vannak, így nem merült fel értékvesztés elszámolásának szükségessége.

A vevői követelések tekintetében a Társaság a 14.2 fejezetben meghatározott módon számítja az értékvesztés összegét.

- Jelentős befolyás társult vállalkozás felett: A 9. fejezetben bemutatott EPC Kft-ben a Társaság 49%-os tulajdoni hányaddal rendelkezik, emellett a Társaságnak elsőbbségi joga van az ügyvezető megválasztására, így az EPC Kft. társult vállalkozásnak minősül.
- Hitelfelvételi költségek aktiválása: A Társaság a bemutatott pénzügyi évek tekintetében nem aktivált hitelfelvételi költséget, mert a lehívott hitelösszegek nem kapcsolódtak minősített eszköz beszerzéshez. Jövőbeni, minősített eszköz beszerzéshez kapcsolódó hitelfelvétel esetén a hitelfelvételi költségek aktiválásra kerülnek.

A számviteli becslésekben bekövetkező változások módosító tételei a becslés változás időszakában vagy ezen túlmenően a jövőbeni időszakokban is elszámolásra kerülnek, attól függően, hogy a módosítás csak az adott pénzügyi évet érinti, vagy a jövőbeni időszakok nyereségére/veszteségére is hatással van.

4. Szabályozási környezet

4.1 IFRS (IAS) standardok és értelmezések alkalmazása

A tárgyévben hatályba lépett új és módosított, az Európai Unió által elfogadott standardok és értelmezések:

- Az IFRS 17 'Biztosítási szerződések' standard módosításai: Az IFRS 17 és IFRS 9 kezdeti alkalmazása – Összehasonlító információk – Hatályba lépés: 2023. január 1. A standardnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.
- IAS 1 'Pénzügyi kimutatások prezentálása és az IFRS Gyakorlati alkalmazások' 2. módosításai: Számviteli politika közzététele – Hatályba lépés: 2023. január 1. - A módosításnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.
- IAS 8 'Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák': Számviteli becslés fogalmának módosítása – Hatályba lépés: 2023. január 1. A módosításnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.
- Az IAS 12 'Nyerességadók' standard módosításai: Egyetlen ügyletből származó eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó – Hatályba lépés: 2023. január 1. A módosításnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.
- Az IAS 12 'Nyerességadók' standard módosításai: Nemzetközi adóreform – A második pillérhez tartozó modellszabályok – Hatályba lépés: 2023. január 1. A módosításnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.

Az alábbi még nem hatályos standardok, módosítások és értelmezések kerültek kibocsátásra és egyben befogadásra az Európai Unióban:

- IFRS 16 'Lízingek' standard módosításai: Visszlízing ügyletből származó lízing kötelezettségek értékelése – Hatályba lépés: 2024. január 1. A módosításnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.
- IAS 1 'Pénzügyi kimutatások prezentálása' módosítás: a kötelezettségek hosszú és rövid lejáratú besorolásával kapcsolatos pontosítás – Hatályba lépés: 2024. január 1. A módosításnak nincs jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.

A beszámoló jóváhagyásának időpontjában a következő, az Európai Unióban még be nem fogadott és nem hatályos standardok és értelmezések, illetve azok módosításai kerültek kibocsátásra. A Társaság ezeket a standardokat és értelmezéseket, illetve ezek módosításait attól az időponttól tervezi alkalmazni, amikortól azok hatályossá válnak.

- Az IAS 7 'Cash flow-kimutatás' és az IFRS 7 'Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek': Szállítói pénzügyi megállapodások standard módosításai – Hatályba lépés: 2024. január 1 – A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.
- Az IAS 21 'A devizaárfolyam-változások hatásai' standard módosításai: Cserélhetőség hiánya – Hatályba lépés: 2025. január 1 – A módosításnak várhatóan nem lesz jelentős hatása a Társaság pénzügyi kimutatásaira.

4.2 Fenntartható gazdálkodás és vállalati társadalmi felelősségvállalás (ESG: Environmental, Social and Governance)

A HungaroControl mindig is elkötelezett volt a környezetbarát és a fenntartható működés iránt, továbbá kiemelendő, hogy a HungaroControl társadalmi felelősségvállalási (CSR) politikával is rendelkezik. Az ESG megfelelés elérése azonban új követelmények teljesítését teszi szükségessé.

Magyarországon az ESG-vel kapcsolatos kötelezettségeket a 2023. évi CVIII. törvény (ESG törvény) határozza meg. Az ESG törvény alapján a HungaroControl a vonatkozó előírásoknak a 2025. üzleti évtől kezdődően köteles eleget tenni, az első ESG beszámolókat – ideértve az ESRS számviteli fenntarthatósági jelentést is – pedig 2026-ban köteles benyújtani.

Annak érdekében, hogy az ESG törvénynek való megfelelés 2025-től biztosított legyen, a HungaroControl megkezdte a felkészülést, amelynek keretében:

- az ESG törvényben előírt feladatokat azonosította;
- a feladatok ellátásért felelős szervezeti egységeket és személyeket szintén azonosította;
- az egyes feladatok negyedéves teljesítési határidejét meghatározó cselekvési terv első tervezetét elkészítette; valamint
- a felelős személyek képzését megkezdte.

A teljesség kedvéért rögzíteni szükséges, hogy a HungaroControl az ESG megfelelés folytonosságára figyelemmel alakítja ki az ESG stratégiáját és határozza meg a szükséges feladatokat.

5. Bevételek

Számviteli politika:

Vevőszerezésekből származó bevételek:

A Társaság az IFRS 15 standard követelményei alapján számolja el bevételeit.

Az IFRS 15 standarddal összhangban bevételnek minősül minden jövedelem, amely a Társaság szokásos tevékenységéből származik. A vevő szerződésekből származó bevételek a standard ötlépcsés modellje szerint kerülnek elszámolásra:

1. Szerződés beazonosítása
2. Teljesítési kötelek azonosítása
3. Ügyleti ár meghatározása
4. Ügyleti ár teljesítési kötelekhez allokálása
5. Árbevétel megjelenítése

A Társaság akkor jeleníti meg az árbevételt, amikor az ígért szolgáltatás (vagy áru) vevőnek való átadásával kielégíti a teljesítési kötelekmet. A szolgáltatás (vagy áru) akkor minősül átadottnak, amikor a vevő ellenőrzést szerez az átadott szolgáltatás (vagy áru) felett. A Társaság meghatározza minden teljesítési kötelekmetre vonatkozóan, hogy az folyamatosan (időszak alatt) vagy konkrét időpontban kerül kielégítésre.

A Társaság legfőbb bevétele a légi navigációs tevékenységből származik. A számlázott, illetve a megszolgált légi navigációs szolgáltatás árbevételét a Társaság a költségtervekben szereplő költségek és a tervezett éves forgalom alapján forintban meghatározott egységdíjakon számolja el, a tényleges fizető szolgáltatási egységeket figyelembe véve.

A légiforgalmi díjakat a szolgáltatási egységek száma határozza meg, ami függ a repülőgép maximális engedélyezett felszállótömegétől, illetve átrepülő forgalom irányítása esetén a távolsági faktortól.

A légi navigációs és egyéb szolgáltatások bevételét a Társaság az alábbiak szerint számolja el.

Légi navigációs szolgáltatásból származó bevételek:

A Társaság légi navigációs szolgáltatásainak három fő üzletága az átrepülő gépeknek nyújtott ('En Route') navigációs szolgáltatás a magyar magas légtérben, terminál navigációs szolgáltatások a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közelkörzetében ('terminál'), illetve az átrepülő gépeknek nyújtott navigációs szolgáltatás a koszovói magas légtérben. A 2015. üzleti évtől mind a magyar légtér átrepülő forgalmának irányítása, mind a terminálirányítás a teljesítmény-tervezés keretein belül működik. 2015. üzleti évtől már csak a Koszovó feletti irányítás költségeinek elszámolása történik a teljes költségmegtérítéses rendszeren belül.

Az En Route (magyar magas légtér) és terminál üzletágakban a teljesítmény tervezési rendszer keretein belül az egységdíjak meghatározására úgynevezett referencia periódusokat állapítottak meg (5 éves időtávval), amelyekre az adott referencia periódusban várható költségeken és forgalmon alapuló teljesítménytervet kell benyújtani. Az így készített terveket alkalmazza a Társaság az éves egységdíjak számításának alapjául, az így kalkulált egységdíjak alapján határozza meg az árbevételt. A teljesítményrendszer a költség- és forgalmi kockázat egy részét a légi navigációs szolgáltatókra terheli. A forgalmi kockázatból, inflációs korrekcióból, nem kontrollálható költségekből adódó módosítások nincsenek azonnali hatással a Társaság árbevételére, mivel ezek a differenciák a légtérfelhasználók felé a későbbi repülési években kiterhelt egységdíjakban érvényesítendők.

A 317/2019 EU Rendelet alapján, a 2020-2024 között hatályban lévő harmadik referencia periódusban az En Route és terminálirányítás kapcsán a forgalmi kockázatot a Társaság a forgalmi kockázatmegosztási mechanizmuson keresztül közösen viseli a légtérhasználókkal. A COVID-19 világválság miatt kihirdetett 1627/2020 EU Rendelet értelmében 2021. október 1-jéig új teljesítménytervet kellett benyújtani a 2020-2024-es időszakra. 2022. április 13-án az Európai Bizottság a felülvizsgált magyar teljesítménytervet elfogadta. Az elfogadásról szóló Bizottsági Határozat (EU) 2022/775 számmal 2022. május 18-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában. A teljesítménytervben a 2020-2021-es forgalom tény volt, ezért 2020-ban és 2021-ben nem kellett forgalmi kockázattal számolni. 2022-től viszont már igen: a 2023. évi forgalmi többlet miatt jelentkező többletbevétel túlnyomó részét 2025-ben vissza kell majd téríteni, de a többlet maradék részének még így is jelentős pozitív hatása van a Társaság eredményességére.

A Koszovó üzletágban, teljes költségmegtérítési rendszerben a megállapított egységdíjak a tervezett forgalmon és szolgáltatás ellátásához szükséges tervezett költségeken alapulnak. A forgalom tényleges alakulása, illetve a tényleges költségek nagysága a tervezettől eltérhetnek; az így keletkező különbözetegek egy kiigazító mechanizmuson keresztül kiegyenlítésre kerülnek. Fő szabály szerint az n. év alul- vagy felülfinanszírozása az n+2. év díjkalkulációja során kerül elszámolásra. A koszovói irányítás a közös Szerbia-Montenegró-KFOR En Route díjszabási zóna keretein belül működik. A szolgáltatásnyújtás

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

bevételeinek és költségeinek elszámolása a közös Szerbia-Montenegró-KFOR költségalapon keresztül történik, az EUROCONTROL útvonal-használati díjak fizetésre vonatkozó elveivel összhangban.

Felmentett repülések elszámolása:

A 'Felmentett repülések költségtérítései' a 'Légi navigációs szolgáltatásból származó bevételek' között kerülnek bemutatásra, mert a Társaság által nyújtott légi navigációs szolgáltatás igénybe vevői a légtérhasználók, függetlenül attól, hogy ezen szolgáltatások díját a meghatározott Minisztériumok térítik meg. 2023-ban 'Felmentett repülések költségtérítései' címen 363 millió Ft (ebből vevőkövetelésként 372 millió Ft, míg OMSZ felé megtérítendő kötelezettség tételként 9 millió Ft) került bemutatásra a Légiforgalmi irányítás árbevétele soron. A vevőkövetelésként megjelenített összegek a Hosszú lejáratú vevők és a Vevőkövetelések között kerülnek bemutatásra a 14.1 és 14.2 kiegészítő megjegyzésekben részletezett módon. A Felmentett repülésekből származó árbevétel befolyása megközelítőleg két éven belül történik, így ennek összegében diszkont ráta alkalmazásával kiigazításra kerül a kapcsolódó finanszírozási komponens.

Vagyonkezelésbe vett ingatlanon végzett beruházások értékesítésének elszámolása:

A vagyonkezelésbe vett eszközökön végzett beruházásokat a Társaság jogszabályi előírások alapján értékesíti a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő részére, azok így az állami vagyon részévé válnak. Az ilyen módon elszámolt összeg az IFRS 15 alapján nem tartozik a Társaság szokásos tevékenységei közé, így nem minősül árbevételnek.

Bemutatói követelményeket nem teljesítő bevételek:

Amennyiben a szerződéskötéskor nem valószínű, hogy a Társaság be fogja szedni az ellenértéket, amelyre az áruk, vagy a szolgáltatások vevőknek való átadásáért jogosult, akkor nem számolható el bevétel. A Társaság rendelkezik olyan szolgáltatási szerződésekkel, melyek alapján az árbevétel nem mutatható ki, ezáltal értékvesztés elszámolás sem történik.

Áruk értékesítése:

Az áruk értékesítéséből származó bevétel elszámolására akkor kerül sor, amikor az áruk tulajdonlásával kapcsolatos lényeges kockázatok és hasznok a vevőre átszállnak, vagyis rendszerint az áruk átadásakor. Az áruk értékesítésének összege elenyésző mértékben szakkönyvek értékesítését és közmű díjak továbbértékesítését tartalmazza.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Az árbevétel szolgáltatás csoportonként:

adatok millió Ft-ban

Árbevétel	2023. év	2022. év
Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból - en route	48.233	49.402
Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból - terminal	9.060	8.597
Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból - Koszovó	1.974	2.881
Cash-flow fedezeti ügyletek árbevétel korrekciós hatása	203	-808
Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból összesen	59.470	60.072
Egyéb árbevétel belföldi értékesítésből	173	196
Egyéb árbevétel export tevékenységből	62	111
Egyéb árbevétel összesen	235	307
Árbevétel összesen	59.705	60.379

Az árbevétel változásának elemzése:

A légi navigációs szolgáltatások költségei a teljesítményrendszer keretében kerülnek elszámolásra. A teljesítményrendszer keretében 'referencia-időszakok' kerülnek megállapításra 5 éves időtávval a várható egységdíjak és a vonatkozó költségek meghatározásához. A Társaság ezt veszi alapul az éves egységdíj számítása során, amely díjakon keresztül a bevételek realizálódnak.

A tényleges forgalom és költségek azonban minden évben eltérnek a tervezettektől, amelyek - a teljesítményrendszer szabályai szerint - alul- vagy felülfinanszírozást eredményeznek. Ezen eltérések egy kiigazítási mechanizmus során rendeződnek. Főszabályként az n. év alul- vagy felülfinanszírozása az n+2. időszakra vonatkozó díj számítása során kerül figyelembe vételre.

2023-2022. évi árbevétel változásának elemzése:

A 2023. évi bevétel összege 59.705 millió Ft, míg 2022-ben 60.379 millió Ft volt.

A 2023 és 2022 közötti árbevétel-eltérés a következő fő elemekből származik:

adatok millió Ft-ban

Árbevétel változása	
2023. évi árbevétel	59.705
Az alkalmazott egységdíjban az n-2. évi alulfinanszírozás csökkenése bevételcsökkenést eredményezett 2023-ban	-501
Az alkalmazott egységdíj magasabb meghatározott költsége bevételnövekedést eredményezett 2023-ban	2.306
A forgalom tervtől való eltéréseinek mérséklődése bevételcsökkenést okozott 2023-ban	-1.511
Egyéb	-968
2022. évi árbevétel	60.379

A bevétel eltéréseinek elemzése érdekében elkülönítettük azokat a fő komponenseket, amelyek az eltérést okozzák (meghatározott költség nagysága, egyenlegek mértéke, forgalom tervtől vett eltérése).

A 2023. évi bevétel 2022. évi szinthez képesti csökkenése a következő főbb okokra vezethető vissza:

- 501 millió Ft árbevétel csökkenést eredményezett, hogy a 2023 folyamán érvényesíthető alulfinanszírozás (vagyis a tárgyévi egységdíjakban a korábbi évi egyenlegekhez kötődő díjrész) árbevétel növelő hatása már nem volt akkora mértékű, mint a 2022-ben érvényesíthető összeg (sőt, en route esetében felülfinanszírozássá is vált). Az alulfinanszírozás 2022-ben még 693 millió Ft bevétel növekedést eredményezett, míg 2023-ban már csak 192 millió Ft-ot.
- 2.306 millió Ft árbevétel növekedést eredményezett az egységdíj zömét kitevő költségek növekedése, amely 2022-ben még 46.286 millió Ft, 2023-ban pedig már 48.592 millió Ft bevétel növekedéshez vezetett.
- 1.511 millió Ft bevétel csökkenést eredményezett, hogy a forgalom már kevésbé tér el a tervezettől, míg korábban nagyobb mértékű volt a tervtől való eltérés. Kisebb összegben folyik be terven felüli bevétel, amelynek túlnyomó része visszatérítendő a légtérfelhasználóknak. 2022-ben még 13.151 millió Ft, míg 2023-ban már csak 11.640 millió Ft volt a Társaság terven felüli bevétele.
- Az egyéb kategóriában jelenik meg a kutatás-mentéshez kapcsolódó bevételcsökkenés, valamint az árfolyameltérés hatása.

Árbevétel légi navigációs szolgáltatásból:

Az árbevétel 99,6%-a a Társaság fő tevékenységi körének számító légi navigációs szolgáltatás nyújtásából származott 2023-ban (2022-ben 99,5%).

A 2023. évi légi navigációs szolgáltatás nyújtásból származó árbevétel 82%-a a Magyarország feletti magas légtérben történő átrepülő (En Route) forgalom irányításából származik (2022-ben 81%), 15%-a Liszt Ferenc nemzetközi repülőtéren történő terminálirányításból (2022-ben 14%), míg 3%-ban a Koszovó feletti magas légtér átrepülő forgalom irányításának köszönhető (2022-ben 5%).

A Társaság a légi navigációs szolgáltatás nyújtásakor a teljesítési kötelemét folyamatosan teljesíti, így a bevételt is folyamatosan jeleníti meg. Az árbevétel értékét módosítja a bevételek devizás árfolyamkockázatának fedezetére kötött cash flow fedezeti ügyletek árfolyamkülönbözete.

A légi navigációs szolgáltatásból származó – adott repülési hónapra vonatkozó- árbevétel több mint 90%-a átlagosan a repülési hónapot követő második hónap utolsó felében kerül elszámolásra az EUROCONTROL Központi Útvonaldíj Irodája (Central Route Charges Office, továbbiakban CRCO) menedzselésével.

Légiforgalom alakulása

A HungaroControl légiforgalmi szolgálatai 2023-ban a magyar ellenőrzött és nem ellenőrzött, illetve a koszovói magaslégtérben együttesen 1.231.452 légi jármű biztonságos repülését segítették, ami 13 %-kal több, mint a korábbi rekord évben, 2022-ben volt. A HungaroControl által a magyar légtérben kezelt forgalomban továbbra is nagyon jelentős az átrepülő forgalom aránya, ami 2023-ban a mozgásszámban kifejezett összeforgalom 88%-át adta. A nem ellenőrzött légtér forgalma továbbra is elmarad a 2019-es rekord évitől, és éves szinten 8%-kal elmarad 2022-től is.

A magyar és a KFOR szektorban kezelt forgalom nagysága alapján az ACC szolgálat (Area Control Centre, Körzeti irányító szolgálat) 2023-ban több hónapon keresztül Európa 5. legnagyobb forgalmat ellenőrző ACC-je volt, ami kiemelkedő teljesítmény.

A CRCO adatai szerint a magyar ellenőrzött légtérben 1.065.019 volt a mozgásszám, ebből 958 ezer az átrepülő és 107 ezer a terminál mozgásszám. Mivel a Társaság bevételeit a CRCO adatai alapján könyveli, a további elemzésekben a CRCO adatokat mutatja be.

Míg az európai légiforgalmi hálózat teljesítménye 2023-ban sem tudta elérni a COVID-19 világjárvány előtti utolsó év teljesítményét, addig a magyar légtérben közlekedő légi járművek száma tovább növekedett. Magyarország 2023. évi összeforgalma rekord méretű volt és először haladta meg az egymilliót, a legnagyobb növekedés az átrepülőforgalomban volt tapasztalható. A jelentős forgalomnövekedés több tényezőnek köszönhető. Egyrészt a lezárt ukrán légtérrel gyakorlatilag minden, korábban arra közlekedő légitársaság nyugati irányba, a magyar légtéren keresztül repülve kerül meg, másrészt az Európai Bizottság, illetve a különböző országok által bevezetett szankciós intézkedések következményeként, a légitársaságok COVID utáni visszaépülő forgalmának elsőpró többsége a kínai, távol-keleti és indiai célállomásokra tartó járataikkal elkerülik az orosz légtérrel, így ezek a járatok is (pl. Japan Airlines, vagy Asiana Airlines) jelentős számban jelentek meg a magyar légtérben. Harmadrészt pedig az európai átlagnál gyorsabban nőtt a dél-keleti tengely forgalma, főleg a török légitársaságoknak köszönhetően.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér forgalmát vizsgálva, a 107 ezer érkező/induló légi jármű a 2019-es forgalom 88%-át teszi ki. A legjelentősebb hazai nemzetközi repülőtéren a COVID utáni visszaépülés mértéke nagyon hasonló az európai ATM hálózatban tapasztalt arányhoz, és a 2019-hez viszonyított elmaradás ellenére 10%-kal haladja meg a 2022-es forgalmat. A lezárt ukrán légtér, illetve a szankciók következtében továbbra is szünetel a légiforgalom Magyarország és Ukrajna, illetve Oroszország városai között, de ezen járatok helyett a COVID utáni hatalmas utazási kedv miatt további új járatok kerültek megnyitásra a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérrel. Ezzel együtt továbbra is számos régió (pl. Észak-Amerika) hiányzik a Budapestről közvetlenül elérhető célállomások listájáról.

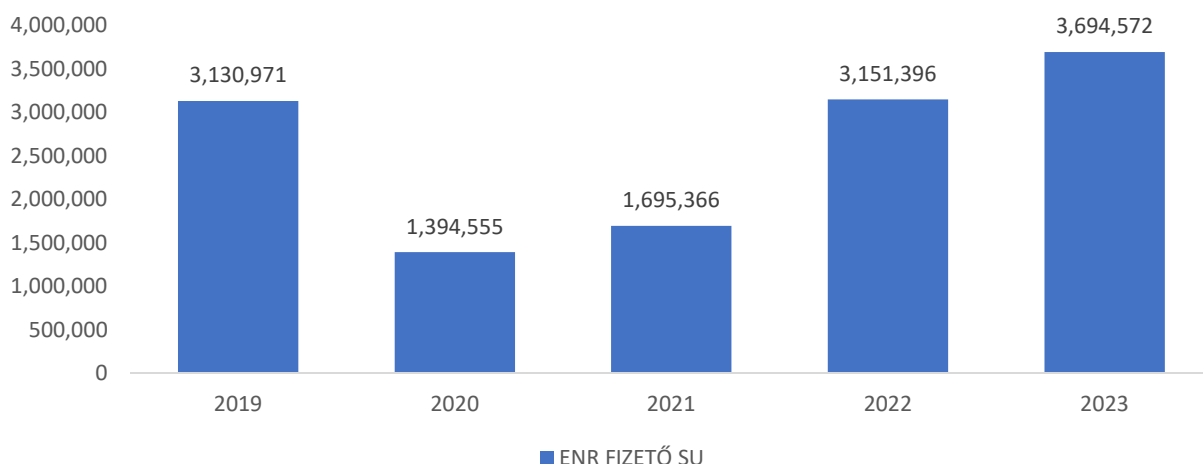
Szolgáltatási egységek alakulása

A HungaroControl Zrt. bevételeit (útvonaldíj, közelkörzeti díj) csak közvetetten alakítja a mozgásszám. A bevételeket közvetlenül alakító mutatószám, az úgynevezett szolgáltatási egység (service unit – SU). Értéke a terminál forgalomban a légi jármű maximális engedélyezett felszállótömegének, az átrepülő forgalomban pedig a jármű maximális engedélyezett felszállótömegének, illetve a tényleges belépési és kilépési pontok közötti távolságnak a függvénye.

En Route szolgáltatási egységek alakulása

2023-ban a totál en-route szolgáltatási egységyszám a 2019-es szintnél 18%-kal, az előző évinél pedig 17%-kal volt magasabb. 2023-ban a totál en-route szolgáltatási egységek száma 3.725.594 volt, amelyből 31.023 egység (0,8%) tartozott a felmentett kategóriába. A bevétel alapját képező en-route fizető szolgáltatási egységek száma 3.694.572 SU volt.

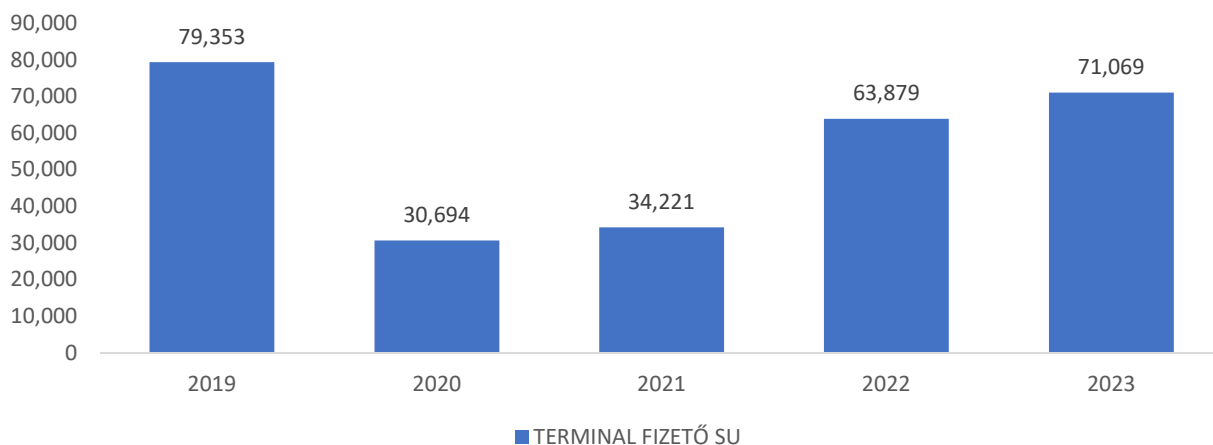
En-route fizető szolgáltatási egységek

Budapest le- és felszálló szolgáltatási egységek alakulása

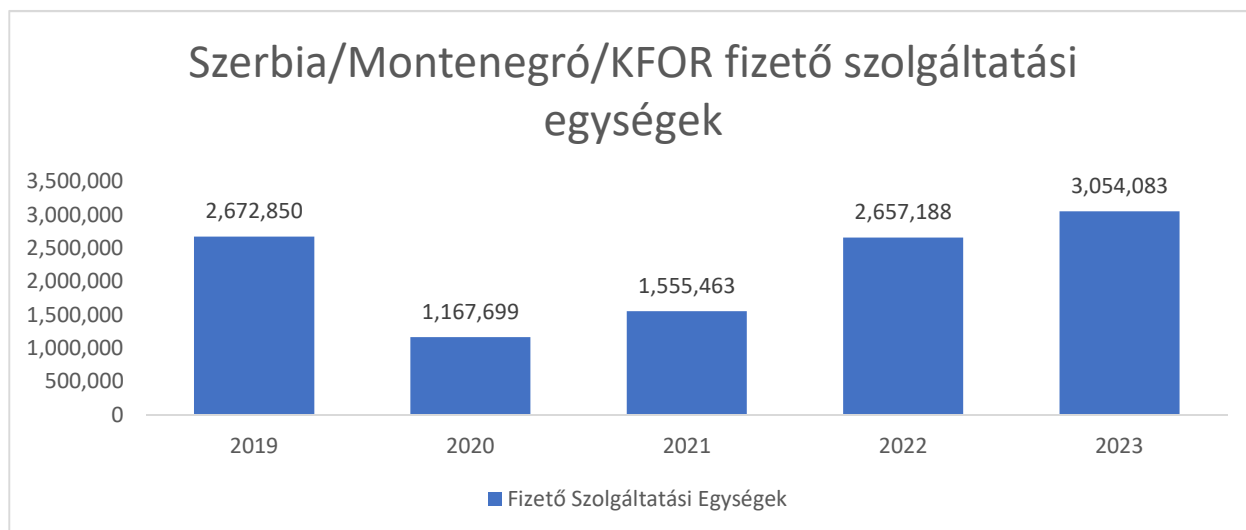
2023-ban a terminál szolgáltatási egységyszám az előző évinél 11%-kal volt magasabb, de ez a 2019-es adatoknak még mindig csak 90%-a, ami a mozgásszámoknál leírtak következménye. 2023-ban a szolgáltatási egységek száma a terminál üzletágban 71.692 volt, amelyből 623 egység (0,9%) tartozott a felmentett kategóriába. A bevétel alapját képező fizető terminál szolgáltatási egységek száma 71.069 SU volt.

Terminál fizető szolgáltatási egységek

Koszovói üzletág szolgáltatási egységek alakulása

A Koszovó feletti magaslégtérben nyújtott szolgáltatás pénzügyi elszámolása a Szerbiával és Montenegróval alkotott közös díjzóna alapján történik. Emiatt a koszovói üzletág esetében, a szolgáltatási egységszámok elemzése során a teljes díjzóna forgalmát kell vizsgálni. A teljes díjzóna fizető szolgáltatási egységben kifejezett forgalma a 2019. évi forgalomnak a 114%-a volt, ez 2022-höz képest 15%-os növekedést jelent.

Cash flow fedezeti ügyletek árbevétel módosító hatása:

A Társaság devizában denominált, légi navigációs szolgáltatás nyújtásából származó árbevételének egy része fedezett tételként szerepel a cash flow fedezeti ügyletekben. Ebben a hedge kapcsolatban a Társaság FX határidős és FX swap ügyleteket használ fedezeti eszközként. Mindaddig, amíg a cash flow fedezeti ügylet megfelel a minősítési kritériumoknak, a fedezeti instrumentum nyereségének vagy veszteségének az a része, amelyet hatékony fedezetként határozott meg, azaz az a rész, amelyet ellensúlyoz a cash flow fedezeti tartalék változása, ami a fedezett tételhez kapcsolódó saját tőke különálló eleme, az IFRS 9.6.5.11 szerint az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban egyéb átfogó jövedelemben leszámolt összeg a cash flow fedezeti tartalékból fedezeti kategóriánként a bevételbe kerül átsorolásra, mint átsorolási kiigazítás, ugyanabban az időszakban, amikor a fedezett várható jövőbeni cash flow-k befolyásolják az eredményt.

Az árbevételben kimutatott, tőkéből átvezetett valós érték különbözet 2023-ban 203 millió Ft nyereség. 2022-ben 808 millió Ft veszteség volt.

További információt a cash flow fedezeti ügyletekről a 14.6-os és 14.7 b) kiegészítő megjegyzések tartalmaznak.

A Társaságnak nincs megszűnő tevékenysége, minden árbevétel folytatódó tevékenységből származik.

6. Működési költség

Számviteli politika:

Amennyiben külön standard nem szabályozza, a működési költségek adott időpontban vagy adott időszak alatt kerülnek elszámolásra. Ha egy adott tranzakció egy konkrét IFRS hatáskörébe tartozik, akkor annak a standardnak megfelelően kerül számviteli elszámolásra.

Az alábbiakban a működési költségek fajtánként kerülnek bemutatásra.

6.1. Személyi jellegű ráfordítások összetétele

adatok millió Ft-ban

Személyi jellegű ráfordítások	2023. év	2022. év
Bérek és fizetések	17.473	15.588
Bérfárulékok	2.534	2.282
Egyéb személyi jellegű költségek	2.418	1.597
Tárgyévi ráfordítások nyugdíjprogramból és egyéb hosszú távú munkavállalói hozzájárulásból*	1.708	1.442
Személyi jellegű ráfordítások összesen	24.133	20.909

* További információt a 16-os kiegészítő megjegyzés tartalmaz.

A HungaroControl alkalmazotti létszáma – záró értékek:

Munkavállalói létszám (fő)	2023. év	2022. év
Légiforgalmi szolgáltatás nyújtásban közvetlenül részt vevő területek	377	361
Navigációs és kommunikációs, valamint radar területek	40	41
Műszaki fejlesztési területek	88	84
Támogató területek*	270	273
Munkavállalói záró létszám	775	759

* Támogató területek: az IT, a jogi, pénzügyi és HR, védelmi és biztonsági, compliance és belső ellenőrzés területek.

A Társaság átlagos alkalmazotti létszáma 2023-ban 747,8 fő volt (2022-ben: 723,5 fő).

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

6.2. Anyagjellegű ráfordítások összetétele

adatok millió Ft-ban

Anyagjellegű ráfordítások	2023. év	2022. év
Villamosenergia díja	1.861	416
Egyéb anyagok	260	180
Anyagköltség	2.121	596
Eurocontrol hozzájárulás	1.947	1.621
Szoftver éves rendszeres és alkalmi frissítés, karbantartás	1.593	1.415
Felelősségbiztosítások	1.375	1.132
Hatósági díjak	1.327	1.025
Belföldi képzés, továbbképzés költségei	1.041	954
Online szolgáltatás, adatátvitel	655	612
Javítás, karbantartás	534	672
Munka- Tűz és Vagyonvédelmi, valamint őrző-védő szolgáltatás	499	403
Szakértői, pályázati díj, üzletviteli tanácsadás	440	314
Egyéb költségek	348	573
Hirdetés, reklám, propaganda, marketing költségek	319	374
Külföldi utazás kiküldetés	258	243
Szennyvíz-, hulladékkezelés	158	147
Tárgyi eszközök bérleti díjai, kölcsönzési díjai	43	38
Ingatlanok bérleti díjai, kölcsönzési díjai	29	57
Meteorológiai szolgáltatás költségei	23	24
Nem tárgyi eszközt érintő kölcsönzési díjak	22	20
Vagyonkezelt eszközök bérleti díja*	0	2
Igénybevett és egyéb szolgáltatások	10.611	9.626
Ebből: Rövid futamidejű lízingekhez kötődő költségek	15	23
Ebből: Kisértékű eszközök lízingjeihez kötődő költségek (kivéve rövid futamidejű lízingek)	11	13
Anyagjellegű ráfordítások összesen	12.732	10.222

* 2007 szeptemberében a Társaság az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyon Igazgatóság, a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések valamint azok kapcsolódó vagyoni értékű jogai felett. A Társaság az állami tulajdonban álló ingatlanokra vonatkozó vagyonkezelési szerződést az IFRS 16 standard alapján használati jog eszközként és lízing kötelezettségként jeleníti meg. Az ezen a soron bemutatott ráfordítás összege nem köthető használati jog eszközökhöz. A lízing díj az eszközérték alapján kerül meghatározásra.

Bérleti díjakra, lízingekre vonatkozó számviteli politika:

A Társaság az IFRS 16 'Lízingek' standard előírásai alapján a bérleti szerződéseit a rövid futamidejű lízingek és a mögöttes kisértékű eszközökhöz kapcsolódó lízingek kivételével (megjelenítési kivételek) a pénzügyi kimutatásaiban használati jog eszközként és lízing kötelezettségként jeleníti meg.

A megjelenítési kivételek esetén (12 hónapnál nem hosszabb futamidejű lízingek, kisértékű mögöttes eszközre vonatkozó lízingek) a felmerült lízingdíjak a futamidő alatt lineáris vagy más szisztematikus módszerrel kerülnek elszámolásra a ráfordítások terhére.

7. Egyéb bevételek és ráfordítások

Számviteli politika:

Állami támogatások:

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. A **működési célú**, költségek ellentételezésére kapott állami támogatást azon időszakokra kell szisztematikusan elszámolni, amelyekben azok a költségek merültek fel, amelyeket kompenzálni hivatott. A **fejlesztési célú**, eszközhöz kapcsolódó állami támogatást a Társaság a bruttó elszámolás módszerét alkalmazva halasztott bevételként mutatja ki, és az eszköz élettartama alatt az értékcsökkenési leírással arányos részletekben oldja fel és számolja el bevételként.

adatok millió Ft-ban

Egyéb bevételek és ráfordítások	2023. év	2022. év
Fejlesztési célú, eszközökhöz kapcsolódó támogatások	325	367
Követelések visszaírt értékvesztése*	202	0
EPC-től utólag kapott engedmény	182	190
Működési célú, költségtérítéshez kapcsolódó támogatások	122	239
Késedelmes fizetések kamata és egyéb díjai	40	15
Egyéb elszámolt bevétel tételek	30	47
Elengedett kötelezettségek	2	0
Egyéb bevételek összesen	903	858
Minisztériumok elszámolt költségtérítése	248	642
Behajthatatlan követelések leírt értéke	248	0
Követelések elszámolt értékvesztése*	238	303
Adott támogatások, szponzoráció	130	112
Építményadó	59	52
Egyéb elszámolt ráfordítások	27	49
Egyéb ráfordítások összesen	950	1.158
Összesen	-47	-300

* A követelésekre elszámolt értékvesztés egyenlegének részleteit a 14.2-es megjegyzés mutatja be.

A Társaság rendelkezik mind fejlesztési célú, eszközbeszerzésekre kapott támogatásokkal, mind működési célú, költségek ellentételezésére kapott támogatásokkal. Működési célú támogatások nyújtására jellemzően a SESAR (Single European Sky ATM Research) program keretében megvalósított tevékenységek esetében kerül sor. A támogatásokkal kapcsolatban bővebb információ a <https://www.hungarocontrol.hu/eu-tamogatások> oldalon található.

Az Unmanned Traffic Management (továbbiakban: UTM) esetében mind állami, mind EU-s támogatásokat elnyert a Társaság. A megítélt állami támogatás összege 120 millió Ft. (pilóta nélküli légi járművek használatát támogató honlap és mobilalkalmazás fejlesztése). Az UTM uniós támogatások részletei a fenti linken találhatóak, a támogatások célja a vezető nélküli légi járművek légiforgalmi irányításával kapcsolatos szolgáltatások (pl. regisztráció, azonosítás, virtuális földrajzi határ meghatározás, dinamikus légtérigazgató, repülésjövahagyás, stb.) demonstrációja illetve validációja, új eljárások és eszközök kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ATC számára, hogy az IFR RPAS-t teljeskörűen integrálják a légi közlekedéssel, illetve az UTM adatok cseréjének egységes SWIM platformon keresztül történő bemutatása és validálása. A fejlesztett honlap elérhetősége: <https://mydronespace.hu/>.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

Az alábbi táblázat a még le nem zárt támogatásokkal kapcsolatos, Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenő egyenlegeket tartalmazza. Ez az összeg azon költségek ellentételezésére kapott támogatások felmerült ráfordításaival arányos összegére elszámolt bevételt tartalmazza, amelyek esetében a Társaság bizonyítani tudja, hogy teljesíteni fogja a támogatáshoz kapcsolódó feltételeket és valószínű, hogy a támogatást meg fogja kapni. Ezen bevételek egyrészt a kapott előfinanszírozás terhére, másrészt egyéb rövid lejáratú követeléseként kerülnek a Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban elszámolásra.

adatok millió Ft-ban

Le nem zárt támogatások egyenlegei	2023. december 31.	2022. december 31.
Előfinanszírozásként kapott támogatás egyenlege (kötelezettség)	2.515	1.508
Egyéb követeléseként elhatárolt bevétel egyenlege	70	266

Az alábbi táblázat a fejlesztési célú, eszközbeszerzésekre kapott támogatások Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenő egyenlegeit, az azokban bekövetkező mozgásokat, valamint az egyes üzleti években azok bevételként elszámolt részét foglalja össze:

adatok millió Ft-ban

Támogatások mozgásai	2023. év	2022. év
Egyenlegek január 1-én	1.394	1.639
Tárgyévben újonnan bemutatott támogatások elszámolt összege	401	122
Halasztott bevételek feloldása	-326	-367
Egyenlegek december 31-én	1.469	1.394
Éven belüli rész	323	293
Éven túli rész	1.146	1.101

8. Pénzügyi eredmény

Számviteli politika:

A Társaság bruttó módon mutatja be a pénzügyi bevételek és pénzügyi ráfordítások hatásait. A pénzügyi eredményben kerül elszámolásra egyrészt a pénzügyi instrumentumok értékelése során keletkező nyeresége és vesztesége, valamint a monetáris eszközök átértékelésének hatásai.

Kamatbevétel:

A bevétel elszámolására a kamat keletkezésekor kerül sor az effektív kamatláb módszerével. A kamatbevétel az Átfogó jövedelemkimutatásban a pénzügyi eredményben kerül bemutatásra.

Kamatráfordítás:

A Társaság folyószámla- és rulírozó hitelkeretekkel rendelkezik. A hitelek specifikus volta miatt - előre meghatározott törlesztési ütemezés nem állítható fel, amely alapját képezi az effektív kamatláb módszerrel történő elszámolásnak - a Társaság az év során igénybe vett (lehívott) hitelösszegek után fizetett kamatok pénzügyi ráfordításként történő elszámolását a banki kimutatásokkal egyezően végezte.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Egyéb pénzügyi bevételek és ráfordítások:

A pénzügyi instrumentumokkal, valamint a lízinggel kapcsolatos számviteli politikákat 14-es megjegyzés alatt mutatjuk be. A hosszú távú munkavállalói kötelezettségekre vonatkozóan a 16-os megjegyzés tartalmaz részleteket.

adatok millió Ft-ban

Pénzügyi eredmény	2023. év	2022. év
Amortizált bekerülési értéken értékelt lekötött betéteken és állampapírokon realizált kamatbevétel	3.809	1.423
Átfogó jövedelemkimutatással szemben, pénzügyi eredményben elszámolt kamatok (kapott swap pontok)*	1.666	1.167
Amortizált bekerülési értéken értékelt lekötött betéteken és állampapírokon realizált árfolyamnyereség	170	2
Devizás tételek év végi átértékelésének nyeresége	123	0
Egyéb tételek diszkont lebontása miatti kamatbevétel	59	23
Realizált árfolyam nyeresége	0	144
Cash flow-fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben megjelenített nem hatékony nyeresége*	0	92
Valósérték-fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben elszámolt nem hatékony nyeresége*	0	28
Pénzügyi bevételek összesen	5.827	2.879
Lízing kötelezettségek elszámolt kamata***	814	837
Kölcsönök, hitelek egyéb fizetendő kamata effektív kamatláb módszerrel****	283	155
Cash flow-fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben megjelenített nem hatékony vesztesége*	253	0
Valósérték-fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben elszámolt nem hatékony vesztesége*	140	0
Realizált árfolyam vesztesége	122	0
Egyéb tételek diszkont lebontása miatti kamatráfordítás**	91	23
Amortizált bekerülési értéken értékelt lekötött betéteken és állampapírokon realizált árfolyamvesztés	6	6
Amortizált bekerülési értéken elszámolt értékpapírok értékvesztése	4	0
Devizás tételek év végi átértékelésének vesztesége	0	240
Pénzügyi ráfordítások összesen	1.713	1.261
Pénzügyi tevékenység eredménye	4.114	1.618

* A fedezeti ügyleteket a 14.6-os és 14.7 b) megjegyzés alatt mutatjuk be.

** A hosszú távú munkavállalói kötelezettségeket a 16-os megjegyzés alatt mutatjuk be.

*** A lízing kötelezettséggel kapcsolatos információkat a 14.4 megjegyzés alatt mutatjuk be.

**** Az év közben felvett folyószámlahitel összegét a Társaság év végéig törlesztette.

9. Befektetések közös vezetésű vállalkozásokban

Számviteli politika:

A Társaság a közös vezetésű vállalatokban lévő érdekeltségeit a tőkemódszer alkalmazásával értékeli. A tőkemódszer alapján a közös vezetésű vállalkozásokban meglévő befektetés a közös vezetésű vállalkozás nettó eszközértékének megszerzést követő, a Társaságra jutó változásával növelt bekerülési értéken kerül kimutatásra. A közös vezetésű vállalkozásokban levő befektetések értékvesztésre utaló objektív bizonyítékok beazonosítása céljából felülvizsgálatra kerülnek. Amennyiben van ilyen bizonyíték, meghatározásra kerül a befektetés realizálható értéke és az elszámolandó értékvesztés. A korábbi években elszámolt veszteségek okának mérlegelése alapján kerül meghatározásra, hogy azok visszafordításra kerülhetnek-e. A Társaság a társult vállalkozások értékvesztés vizsgálatát azok elfogadott üzleti terve alapján készíti évente a pénzügyi kimutatások összeállításakor.

A beszámoló a HungaroControl és közös vezetésű vállalatainak, az Entry Point Central Kft-nek (EPC Kft.) és a FABCE Aviation Services Ltd-nek (FABCE Ltd.) tőke módszerrel számított adatait tartalmazza.

Az EPC Kft. légitársasági irányítói képzési feladatok ellátására jött létre. Az EPC Kft. Magyarországon bejegyzett társaság, könyveit Magyar Forintban vezeti. Az EPC Kft-t a svéd Entry Point North AB és a HungaroControl Zrt. közösen irányítják, a jegyzett tőkének pedig 51%-ával, illetve 49%-ával rendelkeznek. A főbb, irányítást befolyásoló politikák meghozatalához a tagok egyhangú döntése szükséges. Az ügyvezető igazgatót a HungaroControl jelölése alapján a taggyűlés választja, amely választás tekintetében a HungaroControl üzletrésze elsőbbségi jogot biztosít. Mindezek alapján így az EPC Kft. közös vezetésű vállalkozásként került besorolásra és éves beszámolója tőke módszerrel kerül bemutatásra. Az alábbi tábla az EPC Kft. adatait mutatja be:

Közös vezetésű vállalat	Alapítás dátuma	Jegyzett tőke (millió Ft)	Tulajdonosi hányad
Entry Point Central Kft.	2011. május 26.	3	HungaroControl 49%

A FABCE Ltd-t a Közép-európai Funkcionális Légtérblokk (FABCE) tagjai, az osztrák, cseh, horvát, magyar, szlovák és szlovén ANSP-k közös részvétellel alapították. A Társaság a FABCE Program végrehajtásának támogatásáért és a régió közös légiközlekedési projektjeinek menedzseléséért felelős. A FABCE Ltd-t a tagok közösen irányítják. Szlovéniában bejegyzett társaság, könyveit EUR-ban vezeti az IFRS-ek szerint. Az alábbi tábla a FABCE Ltd. adatait mutatja be:

Közös vezetésű vállalat	Alapítás dátuma	Jegyzett tőke (EUR-ban)	Tulajdonosi hányad
FABCE Aviation Services Ltd.	2014. október 17.	36.000	HungaroControl 16,67%

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A közös vezetésű vállalkozásokkal összefüggően az év végi egyenlegek alakulása a következő:

adatok millió Ft-ban

Részesedések	EPC Kft.	FABCE, Ltd.	Összesen
Érték 2022. január 1.	57	2	59
2022. évi eredményből való részesedés	14	0	14
Érték 2022. december 31.	71	2	73
2023. évi eredményből való részesedés	16	0	16
Kapott osztalék	-61	0	-61
Érték 2023. december 31.	26	2	28

EPC Kft-ben lévő részesedés bemutatása

Az EPC Kft. eszközei, forrásai, illetve bevételei, ráfordításai, valamint a Társaság ezen tételéből való részesedése 2023. december 31-én, illetve 2022. december 31-én az alábbiak szerint alakultak:

adatok millió Ft-ban

EPC Kft. Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatása	2023. december 31.	2022. december 31.
Befektetett eszközök	5	5
Forgóeszközök*	96	179
Rövid lejáratú kötelezettségek**	47	40
Nettó eszközérték	54	144

* A forgóeszközök között bemutatott pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek összege 2023-ban 93 millió Ft (2022-ben 176 millió Ft).

** A rövid lejáratú kötelezettségek összege a szállítói kötelezettséget kivéve nem pénzügyi kötelezettséget tartalmaz.

adatok millió Ft-ban

EPC Kft. Átfogó jövedelem kimutatása	2023. év	2022. év
Értékesítés árbevétele	926	837
Operatív költségek*	888	824
Pénzügyi eredmény**	-1	18
Adózás előtti eredmény	37	31
Adófizetési kötelezettség	3	3
Tárgyévi eredmény	34	28

* Az operatív költségek között bemutatott értékcsökkenés összege 0,2 millió Ft 2023-ban (2022-ben 0,5 millió Ft).

** A pénzügyi eredményben bemutatott kapott kamat összege 0,01 millió Ft 2023-ban (2022-ben 0,02 millió Ft), míg fizetett kamat egyik évben sem volt.

A befektetés bekerülési értéke szerzéskor 6 millió Ft volt – ami a Társaság fenti kumulált eredményből való részesedésével együtt 26 millió Ft befektetési értéket eredményezett 2023 végén (2022-ben 71 millió Ft). A 2023-as pénzügyi évben, az Átfogó jövedelemkimutatás Részesedés a közös vezetésű vállalkozások nyereségéből/veszteségéből során kimutatott nyereség az EPC Kft. részesedés tekintetében 16 millió Ft (2022-ben 14 millió Ft). 2023-ban az EPC Kft-től a Társaság 61 millió Ft osztalékot kapott (2022-ben nem fizetett osztalékot az EPC Kft).

Az EPC Kft.-nek nem voltak függő kötelezettségei, illetve befektetési kötelezettségvállalásai a bemutatott beszámolási időszakok egyikének fordulónapján sem.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

Az EPC Kft. mint a HungaroControl Zrt. közös vezetésű vállalata nem rendelkezik olyan kockázattal vagy elköteleződéssel, amit az IFRS 12.20 alapján közzé kellene tenni.

FABCE Ltd-ben lévő részesedés bemutatása

A Társaság másik közös vezetésű vállalata a FABCE Ltd., amelynek teljes jegyzett tőkéje 36.000 EUR.

adatok millió Ft-ban

FABCE Aviation Services, Ltd. Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatása	2023. december 31.	2022. december 31.
Befektetett eszközök	0	1
Forgóeszközök*	97	103
Rövid lejáratú kötelezettségek**	62	68
Nettó eszközérték	35	36

* A forgóeszközök között bemutatott pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek összege 2023-ban 10 millió Ft (2022-ben 45 millió Ft).

** A rövid lejáratú kötelezettségek összege a szállítói kötelezettséget kivéve 2023-ban 0,3 millió Ft rövid lejáratú pénzügyi kötelezettséget (2022-ben 0,6 millió Ft) tartalmaz.

adatok millió Ft-ban

FABCE Aviation Services, Ltd. Átfogó jövedelem kimutatása	2023. év	2022. év
Értékesítés árbevétele	212	190
Operatív költségek*	212	190
Tárgyévi eredmény	0	0

* Az operatív költségek között bemutatott értékcsökkenés összege 0,2 millió Ft 2023-ban (2022-ben 0,2 millió Ft).

10. Adózás

Az adótörvény által meghatározott nyereségadó kulcsához (9%) mérten az effektív adókulcs 2023-ban 11% volt (2022-ben 10%). Az adótörvény szerinti nyereségadó és effektív adókulcs eltérését legfőképp a figyelembe veendő további adóráfördítések köre befolyásolja (helyi iparüzési adó és innovációs járulék).

Számviteli politika:

A Társaság a következő adókat sorolja a társasági jövedelemadó kategóriába: társasági adó, helyi iparüzési adó és innovációs járulék.

A társasági adó és innovációs járulék a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak fizetendő, a helyi iparüzési adót az illetékes helyi önkormányzatoknak kell megfizetni. A társasági adó alapja az adózó társaság számviteli nyereségének adóalap-csökkentő és adóalap-növelő tételeivel korrigált adózás előtti eredménye. A helyi iparüzési adó és innovációs járulék alapja az adózó társaság nettó árbevétele, csökkentve az anyagköltséggel, eladott áruk beszerzési értékével és közvetített szolgáltatások költségével.

A Társaság a halasztott adót a 'kötelezettség módszer' alkalmazva az eszközök és kötelezettségek beszámolóban szereplő könyv szerinti értéke és a társasági adózás céljából megállapított értéke között fennálló átmeneti különbségekre képezi. Halasztott adót nem számol el abban az esetben, ha egy eszközt vagy kötelezettséget először ismer el a könyvekben egy olyan - nem akvizíciós - tranzakció keretében, amely nincs hatással sem a számviteli, sem az adózandó eredményre.

A Társaság a halasztott adó összegét olyan, a Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás fordulónapján hatályos adókulcsok alkalmazásával számítja, amelyek várhatóan érvényesek lesznek a halasztott adókövetelés érvényesítése, illetve a halasztott adókötelezettség rendezése időpontjában.

A Társaság a halasztott és effektív adót az Átfogó jövedelemkimutatás Eredményt terhelő adó soron számolja el, kivéve, ha közvetlenül a tőkében elszámolandó tételekhez kapcsolódnak; ebben az esetben az adótétel is ott kerül elszámolásra.

Halasztott adókövetelés elszámolására olyan mértékben kerül sor, amilyen mértékben valószínűsíthető, hogy a jövőben lesz olyan adóköteles nyereség (vagy visszaforduló halasztott adókötelezettség), amellyel szemben a halasztott adókövetelés érvényesíthető. A halasztott adókövetelés értéke minden év végén felülvizsgálatra kerül, és azon mértékig kerül módosításra, melyen az eszköz megtérülése várható.

A Társaság halasztott adót számol el a közös vezetésű vállalatban levő részesedés 'átmeneti különbségeire' is. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a Társaság kontrollálja az átmeneti különbségek visszafordulásának idejét, és nem várható az átmeneti különbség visszafordulása belátható időn belül.

A halasztott adó eszközök és kötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha jogilag megengedett az adókövetelések adókötelezettségekkel szembeni ellentételezése, valamint a követelések és kötelezettségek ugyanazon adóhatóság által meghatározott jövedelemadóhoz kapcsolódnak, és a Társaság nettó értéken kívánja rendezni adókövetelését és adókötelezettségét.

Jelentős számviteli becslések:

Komplex adószabályozások, adójogszabály változások értelmezésével, illetve jövőbeni adóköteles nyereségek időzítésével és összegével kapcsolatban létezhetnek bizonytalanságok. Az ilyen feltételezésekkel kapcsolatos jövőbeni változások a már elszámolt adózásból származó bevételek és ráfordítások jövőbeni módosítását tehetik szükségessé.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Követelések és kötelezettségek jövedelemadókból:

Az egyes adónemekben az év végén fennálló követelések vagy kötelezettségek a következők szerint alakultak:

	adatok millió Ft-ban	
Jövedelem adók	2023. december 31.	2022. december 31.
Helyi iparűzési adó	59	0
Követelés jövedelem adókból összesen	59	0
Társasági adó	437	1.111
Helyi iparűzési adó	0	759
Innovációs hozzájárulás	95	142
Kötelezettség jövedelem adókból összesen	532	2.012

Adóráfordítás:

A tárgyévi és halasztott adóráfordítások az alábbi egyenlegeket eredményezték:

	adatok millió Ft-ban	
Adóráfordítás	2023. év	2022. év
Tényleges adó	2.317	2.525
Előző évekkkel kapcsolatos módosítások	0	-13
Halasztott adó	-120	-189
Nyereségadó ráfordítás összesen	2.197	2.323

A nyereségadó effektív mértéke a törvényileg előírt nyereségadó mértékétől a következő tételek miatt tér el:

	adatok millió Ft-ban	
Nyereségadó effektív mértéke	2023. év	2022. év
Adózás előtti eredmény	20.579	24.288
Eredményre jutó, standard rátával számított adó (9%)	1.852	2.199
Egyéb nyereségadók hatása társasági adó hatással korrigálva	1.204	1.263
Nyereségadók összesen	3.056	3.462
Meg nem forduló eltérések	-859	-1.126
Előző évek módosításainak adóhatása	0	-13
Nyereségadó költség effektív adóráttával	2.197	2.323
Effektív adókulcs	11%	10%

Az effektív adókulcs alakulását jelentősen befolyásolja a - bruttó fedezet alapján számított - helyi iparűzési adó és az innovációs járulék ráfordítás.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Halasztott adó követelés és kötelezettség:

A Társaság által elszámolt főbb halasztott adó követelések és kötelezettségek, illetve azok mozgásai a jelen, illetve ezt megelőző beszámolási időszakokban a következők:

adatok millió Ft-ban

Adószabályok és IFRS szerinti számviteli kezelés különbségéből adódó különbségek	Egyenleg 2023. december 31.	Bevétel/ (ráfordítás) tőkével szemben	Bevétel/ (ráfordítás) eredmény- kimutatással szemben	Egyenleg 2022. december 31.
Adóalapban nem szereplő céltartalékok	756	0	71	685
Vagyonkezelt eszközökkel kapcsolatos eltérések	351	0	68	283
Adóalapban nem szereplő értékvesztések	106	0	6	100
Egyéb lízingként bemutatott használati jog eszközök	6	0	-2	8
Diszkontálásból eredő eltérések a könyv szerinti és adóalapban szereplő eszközértékek között	6	0	-1	7
Értékpapírok értékelési különbözete	3	0	3	0
Társult és közös vezetőségű vállalkozások befektetései	-2	0	-2	0
Bevételeként kimutatott állami támogatások, melyek a következő pénzügyi években kerülnek az adóalapban kimutatásra	-3	0	5	-8
Adó szabályok szerinti gyorsabb értékcsökkenési leírás	-131	0	-28	-103
Halasztott adókötelezettségek (-)/ adókövetelések (+) összesen	1.092	0	120	972

adatok millió Ft-ban

Adószabályok és IFRS szerinti számviteli kezelés különbségéből adódó különbségek	Egyenleg 2022. december 31.	Bevétel/ (ráfordítás) tőkével szemben	Bevétel/ (ráfordítás) eredmény- kimutatással szemben	Egyenleg 2021. december 31.
Adóalapban nem szereplő céltartalékok	685	0	109	576
Vagyonkezelt eszközökkel kapcsolatos eltérések	283	0	24	259
Adóalapban nem szereplő értékvesztések	100	0	7	93
Egyéb lízingként bemutatott használati jog eszközök	8	0	-2	10
Diszkontálásból eredő eltérések a könyv szerinti és adóalapban szereplő eszközértékek között	7	0	4	3
Befejezetlen beruházások között szereplő eszközök értékelési különbözete miatt keletkező	0	0	-4	4
Bevételeként kimutatott állami támogatások, melyek a következő pénzügyi években kerülnek az adóalapban kimutatásra	-8	0	5	-13
Adó szabályok szerinti gyorsabb értékcsökkenési leírás	-103	0	46	-149
Halasztott adókötelezettségek (-)/ adókövetelések (+) összesen	972	0	189	783

A halasztott adókövetelések és kötelezettségek egymással szemben kerültek elszámolásra, mivel a Társaságnak jogilag lehetősége van adóköveteléseit és adókötelezettségeit egymással szembeni ellentételezéssel rendezni, illetve ugyanazon adóhatóság (NAV) által meghatározott, ugyanazon Társaság jövedelemadóijához kapcsolódnak.

A fizetendő társasági adó mértéke Magyarországon 9%. A halasztott adó számításához használt társasági adó mérték a következő évek becsült adóalapja és adófizetési kötelezettsége alapján került meghatározásra.

A helyi iparüzési adó és innovációs járulék elismert költségként jelentkeznek a társasági adóalap szempontjából. Nem keletkeztek átmeneti különbségek ezen adók kapcsán, így nincsen hatásuk a meghatározott halasztott adó egyenlegekre, illetve a halasztott adó rátákra. A helyi iparüzési adó kulcsa az adóalapra vetítve (bruttó nyereség) 2%, míg az innovációs járulék ugyanarra az adóalapra vetítve 0,3% mértékű.

A halasztott adók 2023-ra és 2022-re 9%-os jövedelemadó rátával kerültek meghatározásra.

A fenti egyenlegből 223 millió Ft halasztott adó követelés visszafordulása egy éven belül, 869 millió Ft halasztott adó követelés visszafordulása 5 éven belül várható.

Globális minimumadó

A globális minimumadó szabályozásának célja, hogy a szabályozással érintett vállalatcsoportok tényleges adómértéke minimum 15%-os szintre emelkedjen azáltal, hogy alacsony tényleges adóteher esetén a vállalatcsoport valamelyik tagjának vagy tagjainak kiegészítő adót kell fizetniük. Amennyiben a vállalatcsoport a globális minimumadó hatálya alá tartozik, az effektív adórátá határozza meg azt, hogy a vállalatcsoport alacsony adóterhelésűnek számít-e, és hogy szükséges-e kiegészítő adót fizetnie.

Az effektív adórátá az adott államban illetőséggel rendelkező csoporttagok kiigazított lefedett adójának és elismert nettó nyereségének hányadosa. A lefedett adók és elismert nettó nyereség tartalmi elemei, módosító tételei törvényileg szabályozottak.

Amennyiben a vállalat kiegészítő adó fizetésére kötelezetté válik, a kötelezett(ek)nek a kiegészítő adót a társasági adóval azonosan szükséges elszámolniuk, és forintban, USA dollárban vagy euróban kell teljesíteniük.

A Társaság az N7 Holding vállalatcsoport tagjaként az anyavállalat iránymutatásai szerint vizsgálja a globális minimumadó alkalmazásának követelményeit. A globális minimumadó alkalmazása nagyban függ attól, hogy a végső anyavállalat konszolidált beszámolója szerinti éves árbevétele 750 millió euró fölött van-e, a vizsgált négy pénzügyi évből legalább kettőben, amely kritérium a csoport számára a globális minimumadó fizetésére kötelezetté válást meghatározza. Az N7 Holding csoport 2023. évre vonatkozóan készít először IFRS szerinti konszolidált beszámolót, így annak meghatározása, hogy az árbevétel az előírt határértéket meghaladja-e, jelenleg még nem ismert.

A globális minimumadóval kapcsolatban évenként bejelentési kötelezettség keletkezik, legelőször 2024-ben, bevallási és fizetési kötelezettség legkorábban 2026-ban. A globális minimumadóval kapcsolatos feladatok és folyamatok kialakítása folyamatban van.

11. Immateriális javak

Számviteli politika:

A Társaság az immateriális javakat megszerzéskor bekerülési értéken mutatja be. Az immateriális javakat bekerülési értéken, a halmozott amortizáció és az esetleges halmozott értékvesztés levonásával tartja nyilván. Az immateriális javak amortizációja lineáris módszerrel kerül megállapításra.

A Társaság döntése alapján nem alkalmazza az IFRS 16 'Lízingek' standard előírásait az immateriális javak lízingjének elszámolására.

Jelentős számviteli becslések:

A leírási időszak és a leírási módszer felülvizsgálatára évente, a pénzügyi év végén kerül sor.

Az amortizáció jellemző szabályai a következők:

Eszköz típusa	Hasznos élettartam
Főtevékenységhez kapcsolódó licenzek	5-6 év
Egyéb tevékenységhez kapcsolódó licenzek	3 év
Főtevékenységhez kapcsolódó szoftverek	5 év
Egyéb tevékenységhez kapcsolódó szoftverek	3 év

A Társaság évente megvizsgálja az aktivált és használatba vételre még nem alkalmas immateriális eszközeinek könyv szerinti értékét. Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, az immateriális javak értékvesztése felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a különbözetet értékvesztésként kell az eredmény terhére elszámolni. Amennyiben egy elszámolt értékvesztés visszairásra kerül, az eszköz könyv szerinti értéke (pénztermelő egységek) kerül növelésre, de csak olyan mértékig, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz amortizációval csökkentett azon könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

Az értékvesztés felülvizsgálata során a Társaság nem azonosított olyan műszaki vagy üzleti megfontolású tényezőket, amelynek következtében az aktivált vagy beruházások tételei között szereplő immateriális eszközökre értékvesztés elszámolásának szükségessége merült fel.

A Társaság nem rendelkezik IFRS szerint kezelendő határozatlan hasznos élettartamú immateriális eszközzel.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A következő táblázat az immateriális javak egyenlegében bekövetkezett változásokat mutatja:

adatok millió Ft-ban

Immateriális javak	Saját előállítású			Egyéb				Immateriális javak összesen
	Szellemi termékek	Befejezetlen beruházások	Saját előállítású összesen	Vagyoni értékű jogok	Szellemi termékek	Befejezetlen beruházások	Egyéb összesen	
Nettó érték 2022. január 1.	192	78	270	9.693	11	2.232	11.936	12.206
Bruttó érték:								
2022. január 1.	234	78	312	36.831	233	2.232	39.296	39.608
Korábbi évek korrekciója	0	0	0	129	-129	0	0	0
Tárgyévi beruházási növekmények	0	409	409	0	0	5.696	5.696	6.105
Beruházások aktiválása	36	-36	0	1.075	0	-1.075	0	0
Kivezetések	0	-9	-9	-16	-70	-13	-99	-108
2022. december 31.	270	442	712	38.019	34	6.840	44.893	45.605
Halmazott amortizáció:								
2022. január 1.	42	0	42	27.138	223	0	27.361	27.403
Korábbi évek korrekciója	0	0	0	129	-129	0	0	0
Terv szerinti amortizáció növekmény	36	0	36	2.594	3	0	2.597	2.633
Értékvesztés növekmény	0	0	0	0	0	22	22	22
Kivezetett halmazott terv szerinti amortizáció	0	0	0	-16	-70	0	-86	-86
Kivezetett halmazott értékvesztés	0	0	0	0	0	-22	-22	-22
2022. december 31.	78	0	78	29.845	27	0	29.872	29.950
Nettó érték 2022. december 31.	192	442	634	8.174	7	6.840	15.021	15.655
Bruttó érték:								
2023. január 1.	270	442	712	38.019	34	6.840	44.893	45.605
Korábbi évek korrekciója	0	0	0	448	0	-748	-300	-300
Tárgyévi beruházási növekmények	0	84	84	0	0	5.357	5.357	5.441
Beruházások aktiválása	199	-199	0	5.437	0	-5.437	0	0
Kivezetések	0	0	0	-10.280	0	0	-10.280	-10.280
2023. december 31.	469	327	796	33.624	34	6.012	39.670	40.466
Halmazott amortizáció:								
2023. január 1.	78	0	78	29.846	26	0	29.872	29.950
Korábbi évek korrekciója	0	0	0	247	0	0	247	247
Terv szerinti amortizáció növekmény	58	0	58	2.336	3	0	2.339	2.397
Kivezetett halmazott terv szerinti amortizáció	0	0	0	-10.280	0	0	-10.280	-10.280
2023. december 31.	136	0	136	22.149	29	0	22.178	22.314
Nettó érték 2023. december 31.	333	327	660	11.475	5	6.012	17.492	18.152

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A fenti eszközök jelzálog- és tehermentesek.

A Társaság a kísérleti fejlesztés költségeit az IAS 38 standard szerint aktiválja a megkezdett, de az üzleti év Pénzügyi helyzetére vonatkozó kimutatás fordulónapjáig be nem fejezett kísérleti fejlesztés – jövőben várhatóan megtérülő – közvetlen költségeinek értékében.

A HungaroControl immateriális javai között legjelentősebb és leglényegesebb tételként a MATIAS légiforgalmi irányítási rendszert tekinti, amely rendszer több egyedi eszköz összességét alkotja, és amely folyamatos fejlesztés által megfelel az európai jogszabályi követelményeknek.

A legjelentősebb tárgyevi aktiválás a MATIAS Build 13 rendszerfejlesztés eleme volt, 4.100 millió forint összegben.

A MATIAS rendszerhez tartozó, 2023.12.31-én könyv szerinti értékkel rendelkező eszközök az alábbiak szerint oszlanak meg.

Immateriális javak	Könyv szerinti érték adatok millió Ft-ban	Hátralevő amortizációs időszak év
Vagyoni értékű jogok	1.233	2
Vagyoni értékű jogok	3.358	4
Vagyoni értékű jogok	4.047	7
Vagyoni értékű jogok összesen	8.638	
Szellemi termékek	312	6
Szellemi termékek	1	0
Szellemi termékek összesen	313	
Immateriális javak összesen	8.951	

12. Tárgyi eszközök

Számviteli politika:

Az ingatlanok, gépek és berendezések a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra. A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket tartalmazza. A költségekre vonatkozó becslések változása módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint a karbantartás vagy javítás, általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra felmerülésükkel egy időben. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik az eszköz becsült hasznos élettartama során.

A Társaság az IFRS 16 'Lízingek' standard alapján a bérleti szerződéseket a rövid futamidejű lízingek és a mögöttes kisértékű eszközhöz kapcsolódó lízingek kivételével (megjelenítési kivételek) a pénzügyi kimutatásaiban használati jog eszközként és lízing kötelezettségként jeleníti meg.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A Társaság a kezdőnapon a használati jog eszközt bekerülési értéken értékeli, amely a következőkből áll:

- a lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskori értéke;
- a kezdőnapon vagy azt megelőzően fizetett lízingdíjak, csökkentve a kapott lízingösztönzőkkel;
- lízingbe vevő kezdeti közvetlen költségei és
- a lízingbe vevő becsült költségei a mögöttes eszköz leszerelésével, elszállításával és a helyszín helyreállításával vagy a mögöttes eszköz lízingfeltételekben előírt állapotának helyreállításával kapcsolatban kivéve, ha e költségek készletek előállítására érdekében merültek fel.

A kezdőnap után az eszközhasználati jogot bekerülési érték modell alkalmazásával értékeli:

- csökkentve bármely halmozott értékcsökkenéssel és bármely halmozott értékvesztés miatti veszteséggel és
- kiigazítva a lízingkötelezettség újra értékelésével.

Az eszközhasználati jog értékcsökkenésének elszámolásakor az IAS 16 'Ingatlanok, gépek és berendezések' standard értékcsökkenéssel kapcsolatos követelményeit alkalmazza. Az eszközhasználati jog értékcsökkenése a lineáris értékcsökkenés módszerével kerül elszámolásra a kezdőnapot követően a hasznos élettartam vége és a lízingfutamidő vége közül a korábbi időpontig.

A Társaság az IAS 36 'Eszközök értékvesztése' standardot alkalmazza a használati jog eszközzel kapcsolatban azonosított értékvesztés miatti veszteség elszámolásához.

Jelentős számviteli becslések:

Az eszközök hasznos élettartamának meghatározása a hasonló eszközökkel kapcsolatos tapasztalat és az elvárt technológiai fejlődésen alapszik.

A maradványérték, hasznos élettartam és leírási módszer felülvizsgálatára évente, a pénzügyi év végén kerül sor.

Az értékcsökkenés jellemző szabályai a következők:

Eszköz típusa	Hasznos élettartam
Épületek	40 év
Egyéb felépítmények	40 év
Bérelt ingatlanon végzett beruházás	17 év
Műszaki gépek és egyéb berendezések	7 év
Számítástechnikai berendezés	3 év
Járművek	5 év
Bútorok	10 év

A befejezetlen beruházásokra és telkekre nem kerül terv szerinti értékcsökkenés elszámolásra.

A Társaság alkalmazza a komponens elszámolást, azaz megvizsgálja, hogy valamely eszköz tartalmaz-e olyan jelentős komponenset, amelynek hasznos élettartama eltér az eszköz egyéb részeinek hasznos élettartamától. Ilyen esetben a Társaság az IAS 16.43 pontjának előírásával összhangban külön számol el értékcsökkenést a jelentős komponensre.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A tárgyi eszközök esetében az értékvesztés felülvizsgálata és elszámolása megegyezik a 11. megjegyzésben leírt módszerrel.

2023-ban és 2022-ben a bekerülési érték részeként nem került elszámolásra hitelfelvételi költség.

A következő táblázat a tárgyi eszközök egyenlegének mozgásait mutatja be elkülönítve a lízinghez kapcsolódó használati jog eszközök értékének alakulását:

adatok millió Ft-ban

Tárgyi eszközök	Telkek és épületek	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Befejezetlen beruházások	Tárgyi eszközök összesen
Nettó érték 2022. január 1.	16.983	5.733	2.849	523	26.088
Saját tulajdonú eszközök	4.056	5.726	2.808	523	13.113
Lízingelt eszközök használati joga	12.927	7	41	0	12.975
Bruttó érték:					
Saját tulajdonú eszközök	6.106	17.503	10.129	2.915	36.653
2022. január 1.	5.943	17.181	8.581	523	32.228
Tárgyévi beruházási növekmények	0	0	0	5.236	5.236
Beruházások aktiválása	174	969	1.700	-2.843	0
Kivezetések	-11	-647	-152	-1	-811
Lízingelt eszközök használati joga	13.465	2.026	157	0	15.648
2022. január 1.	15.795	53	230	0	16.078
Növekmények	682	1.975	149	0	2.806
Kivezetések	-3.012	-2	-222	0	-3.236
Bruttó érték 2022. december 31.	19.571	19.529	10.286	2.915	52.301
Halmazott értékcsökkenés:					
Saját tulajdonú eszközök	2.163	12.030	6.731	0	20.924
2022. január 1.	1.887	11.455	5.773	0	19.115
Terv szerinti értékcsökkenési leírás növekmény	286	1.221	1.108	0	2.615
Értékvesztés növekmény	0	1	1	1	3
Kivezetett halmazott terv szerinti értékcsökkenési leírás	-10	-646	-150	0	-806
Kivezetett halmazott értékvesztés	0	-1	-1	-1	-3
Lízingelt eszközök használati joga	3.133	149	35	0	3.317
2022. január 1.	2.867	46	190	0	3.103
Terv szerinti értékcsökkenési leírás növekmény	866	105	48	0	1.019
Kivezetett halmazott terv szerinti értékcsökkenési leírás	-600	-2	-203	0	-805
Halmazott értékcsökkenés 2022. december 31.	5.296	12.179	6.766	0	24.241
Nettó érték 2022. december 31.	14.275	7.350	3.520	2.915	28.060
Saját tulajdonú eszközök	3.943	5.473	3.398	2.915	15.729
Lízingelt eszközök használati joga	10.332	1.877	122	0	12.331

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Tárgyi eszközök	Telkek és épületek	Műszaki berendezések	Egyéb berendezések	Befejezetlen beruházások	Tárgyi eszközök összesen
Nettó érték 2023. január 1.	14.275	7.350	3.520	2.915	28.060
Saját tulajdonú eszközök	3.943	5.473	3.398	2.915	15.729
Lízingelt eszközök használati joga	10.332	1.877	122	0	12.331
Bruttó érték:					
Saját tulajdonú eszközök	6.325	18.356	11.151	3.293	39.125
2023. január 1.	6.106	17.503	10.129	2.915	36.653
Korábbi évek korrekciója	0	0	0	57	57
Tárgyévi beruházási növekmények	0	0	0	3.642	3.642
Beruházások aktiválása	219	1.684	1.418	-3.321	0
Kivezetések	0	-831	-396	0	-1.227
Lízingelt eszközök használati joga	13.431	1.919	150	0	15.500
2023. január 1.	13.465	2.026	157	0	15.648
Növekmények	258	6	2	0	266
Kivezetések	-292	-113	-9	0	-414
Bruttó érték 2023. december 31.	19.756	20.275	11.301	3.293	54.625
Halmazott értékcsökkenés:					
Saját tulajdonú eszközök	2.456	12.363	7.527	0	22.346
2023. január 1.	2.163	12.030	6.731	0	20.924
Terv szerinti értékcsökkenési leírás növekmény	293	1.159	1.192	0	2.644
Értékvesztés növekmény	0	5	0	0	5
Kivezetett halmazott terv szerinti értékcsökkenési leírás	0	-826	-396	0	-1.222
Kivezetett halmazott értékvesztés	0	-5	0	0	-5
Lízingelt eszközök használati joga	3.901	222	73	0	4.196
2023. január 1.	3.133	149	35	0	3.317
Terv szerinti értékcsökkenési leírás növekmény	873	136	42	0	1.051
Kivezetett halmazott terv szerinti értékcsökkenési leírás	-105	-63	-4	0	-172
Halmazott értékcsökkenés 2023. december 31.	6.357	12.585	7.600	0	26.542
Nettó érték 2023. december 31.	13.399	7.690	3.701	3.293	28.083
Saját tulajdonú eszközök	3.869	5.993	3.624	3.293	16.779
Lízingelt eszközök használati joga	9.530	1.697	77	0	11.304

A lízingelt eszközök a Társaság tevékenységének zavartalan folytatásához elengedhetetlenek. Azon lízingelt eszközök tekintetében, amelyek az IFRS 16 szerinti megjelenítési kivételek közé tartoznak (a rövid futamidejű lízingek és a mögöttes kisértékű eszközökhöz kapcsolódó lízingek) a Társaság a vonatkozó bemutatási kötelezettségnek a 6.2 Anyagjellegű ráfordítások fejezetben tesz eleget. A HungaroControlnak nincs a lízingkötelezettségek értékelésében figyelmen kívül hagyott változó lízingdíjakhoz kapcsolódó ráfordítása.

A lízing kötelezettségek teljes pénzkiáramlását a 14.7 fejezet 'Kötelezettségekben bekövetkezett változások a finanszírozási tevékenységek miatt' tábla tartalmazza.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A Társaság által nyilvántartott eszközhasználati jogok közel 78%-át a magyar államtól vagyongazdálkodásba kapott ingatlanok alkotják. Ezeket a Társaság az eszközök hasznos élettartamának végéig tervezi használni, 10-35 év közötti lízing futamidővel. A vagyongazdálkodásba kapott ingatlanok a referencia periódus elején a módosult hátralevő cashflow-k és tőkeköltség alapján újraértékelésre kerültek, amely újraértékelés alapján a használati jog eszközök értéke csökkent.

A Társaság egyéb eszközhasználati jogait lízingelt gépjárművek (jellemzően 2 éves hátralevő futamidővel), a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén lízingelt eszközök és helyiségek (5-15 év futamidővel) valamint egyéb eszközök és helyiségek teszik ki. A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén kiépített optikai körgyűrűt a Társaság 2022-ben vette használatba 15 éves futamidejű lízing szerződés keretében.

A fenti eszközök jelzálog- és tehermentesek. A Társaság évente felülvizsgálja tárgyi eszközeinek könyv szerinti értékét.

13. Készletek

Számviteli politika:

A készletek a bekerülési és a realizálható érték közül az alacsonyabbikon kerülnek kimutatásra, figyelembe véve a lassan mozgó és felesleges tételek leírását. A realizálható érték megegyezik az értékesítés következtében várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett piaci értékkel. A vásárolt áruk értéke elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. A lassan mozgó, fel nem használható készletek teljesen leírásra kerülnek. A tartalékalkatrészek, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezések készletként kerülnek kimutatásra és felhasználáskor az Átfogó jövedelemkimutatáson keresztül számolandók el. A tárgyi eszközök definíciójának megfelelően a jelentős tartalékalkatrészeket, készletléti és szerviz tevékenységhez használt berendezéseket viszont a Társaság tárgyi eszközként mutatja ki, amennyiben azokat várhatóan több mint egy pénzügyi év során fogja használni.

A Társaság a műszaki osztályok bevonásával állapítja meg, hogy valamely tartalékalkatrész a készletek vagy a tárgyi eszközök közé sorolandó. Tipikusan a radar eszközökhöz kapcsolódó kritikus tartalékalkatrészeket minősíti a Társaság tárgyi eszköznek és mutatja be ezeket a tárgyi eszközök között.

Az év végi készlet egyenlegek alakulása a következő:

	adatok millió Ft-ban	
Készletek	2023. december 31.	2022. december 31.
Raktári anyagok	12	11
Egyéb anyagok	10	18
Készletek	22	29

A készletekre 2023-ban 7 millió Ft, 2022-ben 7 millió Ft értékvesztés került elszámolásra. Egyik bemutatott évben sem került sor korábban elszámolt értékvesztés visszairására.

Emellett 2023-ban selejtezésre kerültek a feleslegessé vált védőruhák, amelyek kivezetett értéke 0,5 millió Ft.

A raktári anyagok sor tartalmazza a lassan mozgó azon készleteket, amelyek egy éven túl szolgálják a gazdálkodási tevékenységet, azonban a készletek fajtája nem indokolja azok befektetett eszközként történő kezelését (ilyenek: az irodaszer, munkaruha, védőruha és egyéb anyagok például izzó, gombelem, szigetelőszalag). Ezen készletek könyv szerinti értéke 2023-ban 2 millió Ft (2022-ben: 4 millió Ft).

14. Pénzügyi instrumentumok, tőke és pénzügyi kockázatkezelés

Számviteli politika:

A Társaság az IFRS 9 standard szerinti értékelést alkalmazza a fedezeti ügyletek és minden egyéb Pénzügyi instrumentum értékelésekor.

A Társaság a pénzügyi eszközöket a teljesítés időpontja szerinti elszámolással mutatja be a beszámolóban minden kategóriára vonatkozóan.

Pénzügyi eszközök:

A Társaság a pénzügyi eszközök között tartja nyilván az alábbi tételeket, amelyek értékelési kategóriája és értéke a 14.7 a) 'Pénzügyi instrumentumok valós értéke' fejezet Pénzügyi eszközök táblájában kerül bemutatásra:

- a hosszú és rövid, de 90 napon túli lejáratú bankbetéteket (AC),
- a hosszú és rövid, de 90 napon túli lejáratú értékpapírokat (Magyar Államkötvény, Diszkontkincstárjegy) (AC),
- a vevőköveteléseket (köztük a Felmentett repülésekkel kapcsolatos követeléseket) (AC),
- a megjelölt, fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumokat (FVTPL),
- az egyéb hosszú és rövid lejáratú eszközöket (Kiterjesztett garanciával és Vagyonkezelt eszközökön végzett beruházásokkal, valamint a TNC elszámolásból eredő, Eurocontrollal szembeni követeléseket) (AC),
- a pénzeszköz és pénzeszköz egyenértéket (beleértve a 90 napon belüli lejáratú bankbetéteket és értékpapírokat) (AC).

A pénzügyi eszközök bekerüléskor a Társaság által alkalmazott üzleti modell és a szerződéses cash flow jellemzők alapján kerülnek besorolásra. Az üzleti modellek a következők:

Az adósságinstrumentumok tartása szerződéses cash flow-k beszedése érdekében ('held to collect'=HTC)
Ezen üzleti modell alapján a Társaság célja az instrumentum, vagy portfólió tartása, valamint a szerződéses pénzáramok beszedése.

Az adósságinstrumentumok tartása szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszközök eladása céljával ('held to collect and sell'=HTCS)

Ezen üzleti modell alapján az instrumentum szerződéses pénzáramainak beszedése és az instrumentumok értékesítése a cél.

A pénzügyi eszközök bekerüléskor – kivéve a vevőköveteléseket - valós értéken kerülnek kimutatásra, ami megfelel az érte adott ellenérték valós értékének. Ha különbség van a kifizetett/kapott összeg és a valós érték között, az első napi nyereséget/veszteséget el kell számolni (a valós érték szintjétől függően).

Az üzleti modell és a szerződéses pénzáramok értékelése alapján a pénzügyi instrumentumok az alábbi kategóriákba sorolhatók:

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)

Az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök azon HTC üzleti modell alapján kerülnek besorolásra, amelyek kapcsán a szerződéses feltételek olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a tőkeösszeg után járó kamat kifizetéseit tartalmazzák. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközt a Társaság valós értéken értékeli. A követő értékelés amortizált bekerülési értéken történik, ami az eredeti bekerülési érték csökkentve a tőketörlesztésekkel és az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti leírással. Az amortizált bekerülési érték számításának módja effektív kamatlábbal történt diszkontálást jelent.

Egyéb átfogó jövedelemmel szemben, valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (FVTOCI)

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben, valós értéken értékelt instrumentumok közé a HTCS portfólió alapján tartott eszközök kerülnek besorolásra, amelynek szerződéses feltételei olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a tőkeösszeg után járó kamat kifizetéseit tartalmazzák. Bekerülési értéke a tranzakciós költségekkel növelt valós érték. Bekerülést követően a valós értékben történt változás az egyéb átfogó jövedelemen keresztül a saját tőkében, a kapcsolódó értékvesztés az Átfogó jövedelemkimutatásban kerül megjelenítésre.

Átfogó jövedelemkimutatással szemben, valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (FVTPL)

Minden olyan eszközt, amely értékelés szempontjából nem AC vagy FVTOCI kategóriában kerül besorolásra, azt az eredménykimutatással szemben valós értéken kell értékelni, kivéve azokat a Tőkeinstrumentumokban levő befektetéseket, amelyek esetén bekerüléskor a Társaság visszavonhatatlanul az Egyéb átfogó jövedelemben történő elszámolást választja. A származékos ügyletek későbbi értékelése során történő pozitív valós érték változást az Átfogó jövedelemkimutatásban kell megjeleníteni.

Pénzügyi kötelezettségek:

A Társaság pénzügyi kötelezettségek között tartja nyilván a:

- szállítói tartozásokat,
- megjelölt, fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumokat,
- bankhiteleket és lízingeket,
- egyéb hosszú és rövid lejáratú kötelezettségeket (többek között a kapott támogatásokkal kapcsolatos kötelezettségeket).

A pénzügyi kötelezettségek az alábbi kategóriákba sorolhatók:

Átfogó jövedelemkimutatással szemben, valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek (FVTPL)

Ebben a kategóriában kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek kerülnek megjelenítésre, vagy olyan kötelezettségek, amelyek bekerülésükkor valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát szüntetnek meg. Bekerülést követően a valós érték változása az Átfogó jövedelemkimutatásban kerül elszámolásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek (AC)

Minden olyan pénzügyi kötelezettség kerül amortizált bekerülési értéken ebben kategóriában kimutatásra az effektív kamatláb módszertan alapján, amely nem az FVTPL kategóriába került besorolásra.

A követő értékeléssel kapcsolatban az alábbi eljárásokat alkalmazza a Társaság:

Valós értéken történő értékelés

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása a Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás fordulónapján érvényes, tranzakciós költségek levonása nélküli jegyzett piaci árak alapján történik. A piaci jegyzésárral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értéke, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramoknak a várható megtérülési rátával diszkontált jelenértéken történő értékelése alapján történik.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése

A pénzügyi instrumentumok kivezetése akkor történik meg, amikor a Társaság már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásával, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független, harmadik fél részére történő átadásával valósul meg. Abban az esetben, ha a Társaság nem adja át és nem is tartja meg a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó összes kockázatot és hozamot, de megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, a visszatartott hozamot eszközként, míg a megtartott kockázatból eredő lehetséges pénziáramlásokat kötelezettségként kell állományba venni.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Társaság minden beszámolási fordulónapon az élettartami várható hitelezési veszteséggel megegyező összegben értékeli a pénzügyi eszköz elszámolt veszteségét, ha az érintett pénzügyi eszköz hitelkockázata jelentősen nőtt a kezdeti megjelenítés óta. A pénzügyi eszközök értékvesztéséből származó nyereség, veszteség az Átfogó jövedelemkimutatás 'Értékvesztés' során kerül bemutatásra. Amennyiben a Társaság az előző beszámolási időszakban az élettartami hitelezési veszteséggel megegyező összegben értékelt valamely pénzügyi eszköz elszámolt veszteségét, de úgy dönt, hogy az aktuális beszámolási fordulónapon már nem teljesülnek ezen elszámolás feltételei, az elszámolt veszteséget az aktuális beszámolási fordulónapon a 12 havi várható hitelezési veszteséggel egyező összegben jeleníti meg. Az eredményben értékvesztés miatti veszteségként vagy nyereségként jeleníti meg a várható hitelezési veszteségek (vagy visszairás) azon összegét, amellyel a beszámoló fordulónapján előírt összegre igazítja ki az elszámolt veszteséget. Az Átfogó jövedelemkimutatásban elszámolt értékvesztés visszairását olyan mértékig lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszairás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

A Társaság az IFRS 9 'várható hitelezési veszteség' (ECL) modell alapján a várható hitelezési veszteség számszerűsítésekor az alábbi szakaszokat alkalmazza:

Szakaszok	Tartalma	Hitelezési veszteség összege
1. szakasz	Pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítése	12 havi várható hitelezési veszteség
2. szakasz	Pénzügyi eszközök, amelyek esetén a várható veszteségek jelentősen nőttek a kezdeti megjelenítés óta	Élettartam alatt várható hitelezési veszteség
3. szakasz	Nemteljesítő pénzügyi eszközök	Élettartam alatt várható hitelezési veszteség
	Vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi eszközök	Élettartam alatt várható hitelezési veszteség

Az összes pénzügyi eszköz az 1. szakaszba kerül kezdeti megjelenítéskor. Ha a hitelkockázat jelentősen emelkedett a kezdeti megjelenítés után, az eszköz a 2. szakaszba kerül át. A hitelkockázat jelentős növekedésének megállapítására akkor kerül sor, ha a Társaság a befektetési partnereinek rendszeres felülvizsgálata során olyan – észszerű és indokolható, nem aránytalanul magas költségek árán rendelkezésre álló - információk birtokába jutott, amelyek a hitelkockázat jelentős növekedésére utalnak. Ha az eszköz megfelel a nem-teljesítés definíciójának, akkor a 3. szakaszba lép.

A hitelezési kockázat jelentős növekedése

A Befektetési Szabályzatban (BFSZ) foglaltaknak megfelelően a Befektetési partnerkör felülvizsgálatát a Társaság szükség szerint, de legalább évente egyszer teljes körűen elvégzi. A felülvizsgálat során a Társaság a kvalitatív információk alapján megfelelőnek ítélt hitelintézetektől kér be ajánlatokat. A kvalitatív információk a gazdálkodás széles skáláját lefedik, többek között piaci viselkedésre, tőkepiaci értékeltségre, profitabilitásra, eszköz kvalitásra, likviditási- és tőkemegfelelésre, nemteljesítési- és csőd-kockázatra, valamint a nemzetközileg elismert hitelminősítők minősítésére támaszkodó adatot vizsgál és értékeli. Ezekon felül hozzátartozik a kvalitatív elemzéshez az MNB pénzügyi stabilitási jelentésének vizsgálata is, amely a bankrendszer egészének állapotát vizsgálja. Az egyes partnerekkel folytatott együttműködés értékelése tartalmaz minden olyan lényeges körülményt, amely az együttműködésre jelentős befolyással bír. Az értékelés alapján – amennyiben szükséges – a befektetési partnerkör módosításáról, korlátozások alkalmazásáról dönt a Társaság.

A Befektetési Partnerkör tagjainak minőségi kritériumait a Társaság folyamatosan, az éves felülvizsgálatok közötti időszakban is figyelemmel kíséri. A Társaság heti szinten likviditási jelentést készít, amelyben a befektetési partnerekről publikált híreket, gyorsjelentéseket, hitelminősítéseket és tőkepiaci értékeltségben bekövetkező változásokat értékeli. Amennyiben a Társaság észleli, hogy valamely befektetési partner kockázati megítélése az említett információs források alapján megváltozik, úgy a Társaság dönthet az érintett befektetési partner teljeskörű kvalitatív felülvizsgálatáról, majd ez alapján akár a Befektetési Partnerkörből történő kizárásáról, illetve a limit partner-specifikus csökkentéséről, korlátozások bevezetéséről.

Nem-teljesítés határozandó meg azzal a pénzügyi eszközzel kapcsolatban, amely 90 napon túli késedelembe esik.

Az eszköz értékvesztett pénzügyi eszköznek minősül, amennyiben olyan egyértelmű bizonyíték áll fenn, amely alapján nem várható a pénzügyi eszköz jövőbeni pénzáramainak beszedése.

Az élettartami értékvesztéssel kapcsolatos követelmények vonatkoznak minden amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközre, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt adósságinstrumentumra, az IFRS 15 hatókörébe tartozó vevői és egyéb szerződéses eszközökre, a pénzügyi garancia szerződésekre és a pénzügyi lízing követelésekre.

A vevőkövetelések értékvesztését az élettartami várható hitelezési veszteséggel megegyező összegben számolja el a Társaság, amelyet egy értékvesztés mátrix alkalmazásával határoz meg a 14.2 pontban bemutatott módon.

Az államkötvényekkel és lekötött betétekkel kapcsolatban a 3 szakaszos modelltől eltérően az alacsony hitelezési kockázatra tekintettel 12 hónapos várható hitelezési veszteséget vesz figyelembe a Társaság (14.3 pont).

Alacsony hitelezési kockázat

A BFSZ alapján a Társaság rendkívül szűken határozza meg az alkalmazható pénzügyi befektetési instrumentumok körét, melyekre a piaci kockázat igen alacsony szintje jellemző. A pénzügyi befektetési instrumentumoktól várható hozam, ezek természetéből fakadóan jól kiszámítható kell, hogy legyen, illetve a befektetések árfolyama csak korlátozott mértékű volatilitást mutathat. A Társaság a rendelkezések okán kizárólag a magyar állam által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba (elsődleges, preferált befektetési eszközök), illetve – amennyiben a Társaság likviditási profilja ezt indukálja – a Befektetési Partnerkör által nyújtott bankbetétekbe (másodlagos befektetési eszközök) fekteti szabad pénzeszközeit. A befektetési partnereket a rájuk felülvizsgálatkor meghatározott befektetési limit / al-limit nagyságáig biztonságosnak tekinti a Társaság, tehát a maximális limit / al-limit mértékéig elhelyezhető bármely BFSZ által elfogadott befektetési forma.

A Társaság által vásárolt, magyar állam által kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok befektetésre ajánlott (Moody's legalább Baa3, S&P legalább BBB-, Fitch legalább BBB-) minősítéssel rendelkeznek, a nemfizetés kockázatát így a Társaság minden esetben a magyar állammal szemben viseli. A Pénzügyi eszközök piacairól szóló direktíva (Markets in Financial Instruments Directive, továbbiakban: MiFID irányelv) értelmében a fenti hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a legalacsonyabb kockázatot hordozó kategóriába tartoznak.

A bankbetét alapú befektetések a Társaság működésének szempontjából elkerülhetetlenek, alkalmazásuk a likviditási profilhoz kötött. Bankbetétek esetén a nemfizetési kockázatot a Társaság a partnerbankokkal szemben viseli. Az éves átfogó Befektetési Partnerkör felülvizsgálat, illetve az évközi folyamatos vizsgálat célja, hogy a legfrissebb információk birtokában a Társaság megvizsgálja, szükség esetén módosítsa az érintett partnerek kockázati megítélését, ezáltal szabályozza a Társaság maximális kitétségét a partner irányába. A MiFID irányelv értelmében a partnerbankoknál lekötött rövid lejáratú bankbetétek szintén a legalacsonyabb kockázatot hordozó kategóriába tartoznak.

Cash flow fedezeti ügyletek

A fedezeti ügyletek elszámolásánál a Társaság az IFRS 9 standard szerint jár el.

A Társaság devizás pénzáramaiból származó árfolyamkockázatának fedezésére cash flow fedezeti ügyleteket köt. A fedezeti ügylet megkötésekor a Társaság formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Társaság a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, valamint az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljait és stratégiáját. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitétség ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan hatékonyak lesznek a pénzáram-változások ellentételezésének elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy a beszámolási időszak egész ideje alatt ténylegesen hatékonyak voltak-e.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik: a cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitétségnek a fedezése, amely egy Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő eszközzel vagy kötelezettséggel, vagy egy nagy valószínűséggel előre jelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdonítható, és amely érintheti az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, mint pénzügyi bevétel vagy ráfordítás.

Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket akkor kell az Átfogó jövedelemkimutatásban figyelembe venni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol, például, amikor a fedezett pénzügyi bevétel vagy ráfordítás elszámolásra kerül, vagy az előre jelzett eladás vagy vásárlás megtörténik. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket át kell sorolni az átfogó jövedelemben. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserélés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül, vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegek az egyéb átfogó jövedelemben maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az átfogó jövedelemben.

Valósérték-fedezeti ügyletek:

A megkötött fedezeti ügyletet a Társaság valós érték fedezeti ügyletként jelöli az alábbi esetekben:

- a cash flow fedezeti ügyletként kötött ügylethez kapcsolódó fedezett tétel (alapügylet) megszűnik,
- a cash flow fedezeti ügyletként kötött ügylethez kapcsolódó fedezett tétel (alapügylet) megszűnése esetén az eredeti ügylet ellentételezésére (lezárására) megkötött ellenirányú (deviza eladási vagy vételi) ügylet,
- a cash flow fedezeti ügyletként kötött ügylethez kapcsolódó fedezett tétel (alapügylet) mérlegre kerülésekor az eszköz (beruházás) vagy készlet bekerülési értékét módosító (növelő vagy csökkentő) tételeként könyvelésre kerül az ügylet teljesítés időpontjára vonatkozó valós érték különbözete; ezt követően az ügylet értékelése szintén valós érték fedezeti ügyletként történik az ügylet lejáratáig.

A valós érték fedezeti ügyletek esetén az átértékelési különbözetet a pénzügyi műveletek bevételeként, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításaként kell elszámolni. A valós érték változásakor az értékelési különbözetet kell - a változás jellegétől függően - növelni vagy csökkenteni a pénzügyi műveletek bevételeivel, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításaival szemben. A mérlegben szereplő értékelési különbözetek az ügylet lejáratakor megszüntetésre kerülnek az eredménnyel szemben.

14.1. Hosszú lejáratú vevők és egyéb eszközök

Hosszú lejáratú vevők

A Társaság Magyar Állammal szembeni, díjfizetés alól felmentett repülések költségtérítési igényéből származó követeléseit (a továbbiakban: felmentett repülések) a rövid és hosszú lejáratú eszközök között mutatja ki a légi navigációs szolgáltatásból származó bevételekkel szemben (5. fejezet). A Kormányhatározatban meghatározott fizetési határidő két év, ezért ezen követelések diszkontálásához a Társaság a 2 éves állampapírhozamokat vette alapul. A diszkontálás következtében elszámolt kamatbevétel 2023-ban 59 millió Ft volt (2022-ben 23 millió Ft).

Hosszú lejáratú vevők között kimutatásra kerülő felmentett repülésekhez kapcsolódó követelés évenkénti egyenlegének megbontása az alábbi:

adatok millió Ft-ban		
Hosszú lejáratú vevők	2023. december 31.	2022. december 31.
Honvédelmi Minisztérium	659	860
Építési és Közlekedési Minisztérium	71	69
Külügyminisztérium	33	26
Felmentett repülés összesen	763	955
Éven belüli rész	391	578
<i>Éven belüli rész értékvesztése</i>	-2	0
Éven túli rész	376	377
<i>Éven túli rész értékvesztése</i>	-2	0

A felmentett repülések kapcsán fennálló egyenlegből 2023 során 618 millió Ft rendezésre került (2022-ben 638 millió Ft). A felmentett repülések egyenlegében kimutatott, újonnan keletkezett tételek 2023-ra, illetve 2022-re az alábbiak szerint alakultak: 376 millió Ft, illetve 377 millió Ft.

Egyéb hosszú lejáratú eszközök

Az egyéb hosszú lejáratú eszközök beszámolósor egyenlegének évenkénti megbontása az alábbi:

adatok millió Ft-ban		
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	2023. december 31.	2022. december 31.
Garancia kiterjesztés	18	18
Éven belüli rész	1	0
Éven túli rész	17	18
Vagyonkezelt eszközökön végzett beruházások	313	422
Éven belüli rész	263	139
Éven túli rész	50	283
Éven belüli rész összesen	264	139
Éven túli rész összesen	67	301

Ezen a beszámoló soron kerül bemutatásra 2023-ban 17 millió Ft (2022-ben 18 millió Ft) értékben az immateriális javakhoz, tárgyi eszközökhöz vásárolt, több évre szóló garancia-kiterjesztések hosszú lejáratú része, amely nem számolható el az eszközök bekerülési értékének részeként.

A vagyonkezelt eszközökön végzett beruházások MNV Zrt.-vel történő elszámolására a beruházás befejezését követően kerül sor, 2023. évben a rövid lejáratú Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás soron 263 millió Ft (2022-ben 139 millió Ft), a hosszú lejáratú Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás soron 50 millió Ft (2022-ben 283 millió Ft) kerül bemutatásra. A rövid lejáratú rész változásának okai, hogy a 2021-2022. években végzett és aktivált beruházások MNV Zrt.-vel történő elszámolása megtörtént, ugyanakkor a 2023-ban aktivált eszközök állománya jelentős növekedést mutatott. A hosszú lejáratú rész csökkenését a 2023-ban újonnan végzett beruházások alacsonyabb volumene indokolja.

14.2. Vevőkövetelések és egyéb forgóeszközök

Számviteli politika:

A vevőkövetelések és egyéb követelések, amelyek nem rendelkeznek jelentős finanszírozási komponenssel bekerüléskor az IFRS 15 szerint üzleti áron kerülnek elszámolásra, követő értékelésük pedig amortizált bekerülési értéken történik, csökkentve az értékvesztésként megképzett összeggel. Az értékvesztés megállapítására az IFRS 9 szerint kerül sor, mely alapján az élettartamra várható hitelezési veszteséget a Társaság értékvesztés mátrix alkalmazásával határozza meg.

A vevőkövetelések az alábbi négy csoportba sorolhatók, melyek esetében a hitelezési veszteség ráták változását éves szinten vizsgálja a Társaság mind a négy csoport esetében:

En Route – átrepülő forgalom: A légitársaságoktól származó vevőköveteléseket az EUROCONTROL Központi Útvonaldíj Irodája (CRCO) kezeli és hajtja be. Az EUROCONTROL minősítése alapján a légi társaságok aktív és fizetéképtelen kategóriákba kerülnek besorolásra. A fizetéképtelennek minősített légtérhasználókkal szemben fennálló követelésekre a Társaság 100%-os értékvesztést számol el. Az aktív vevőkre számított várható hitelezési veszteség kiszámításához a Társaság elvégzi az egyes lejárat csoportokra vonatkozó hitelezési veszteség ráták meghatározását. A hitelezési veszteség ráták historikus adatok felhasználásával kerülnek meghatározásra. A Társaság lejárat csoportonként meghatározza a historikus hitelezési veszteség valószínűség rátákat a tárgyévvel megelőző három üzleti évre. Ezen időszakok rátáit átlagolva kapja meg az alkalmazandó rátát az egyes korosítási kategóriákban. A Társaság az egyes lejárat kategóriákba tartozó vevő egyenlegeket megszorozza a tárgyévben megállapított átlagos hitelezési veszteség rátákkal, amely alapján elszámolja az értékvesztés összegét.

TNC forgalomból származó vevőkövetelések: A hitelezési veszteség meghatározása az En Route vevőkövetelések esetében alkalmazott módszer alapján történik.

Koszovó légterében ellátott szolgáltatás: A hitelezési veszteség meghatározása az En Route vevőkövetelések esetében alkalmazott módszer alapján történik.

Felmentett repülések: A felmentett repülésekből származó, a Magyar Állammal szemben fennálló követelések megközelítőleg kettő éven belül folynak be, amely során diszkont ráta alkalmazásával figyelembevételre kerül a pénz időértéke.

A várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés akkor is elszámolásra kerül, ha a Társaság a partnerek felülvizsgálata során olyan információk birtokába jut, amelyek a hitelezési kockázatban a kezdeti megjelenítés óta bekövetkezett jelentős növekedésre utalnak.

A számlázási politikának megfelelően az átlagos vevői kintlévőség kéthónapnyi árbevételnek felel meg.

Az eszközök hosszú vagy rövid lejáratúként történő besorolása a pénzügyi kimutatásokban

A Társaság forgóeszközként sorolja be az eszközöket, ha:

- azt a szokásos működési ciklusa során várhatóan realizálja, vagy azon belül szándékozik azt értékesíteni vagy felhasználni,
- azt elsősorban kereskedési céllal tartja,
- azt várhatóan a beszámolási időszak végétől számított 12 hónapon belül realizálja, vagy
- az pénzeszköz vagy pénzeszköz-egyenértékes, kivéve, ha nem váltható át, nem cserélhető vagy nem használható fel valamely kötelezettség kiegyenlítésére legalább a beszámolási időszakot követő 12 hónapig.

A Társaság minden egyéb eszközt befektetett eszközként sorol be.

A vevőkövetelések szakaszonkénti bontását az alábbi táblázat mutatja be:

adatok millió Ft-ban

Vevők	Szakasz 2	Szakasz 3	Összesen
Vevőkövetelések	9.642	1.562	11.204
Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	17	0	17
Értékvesztések	-52	-1.414	-1.466
Összesen 2023. december 31.	9.607	148	9.755
Vevőkövetelések	10.241	1.700	11.941
Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	11	0	11
Értékvesztések	-102	-1.390	-1.492
Összesen 2022. december 31.	10.150	310	10.460

A vevőkövetelések növekedése a fizető forgalom szolgáltatási egység számának (service unit – SU) előző évhez viszonyított jelentős emelkedésére és a kiszámlázáshoz használt éves egységdíjak növekedésére vezethető vissza. A növekedést némiképp ellensúlyozta az év végi értékeléshez használt euró árfolyam változása, amely az év végén nyitott vevőállomány számlázáskori árfolyamához képest döntő többségében alacsonyabb volt.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Kétes követelések értékvesztésének szakaszonkénti alakulása:

adatok millió Ft-ban

Kétes követelések értékvesztése	Szakasz 2	Szakasz 3	Összesen
Egyenleg beszámolási időszak elején	102	1.390	1.492
Értékvesztések tárgyévi növekedése	98	138	236
Értékvesztések feloldása	-71	-131	-202
Tárgyévi átértékelés hatása	0	-60	-60
Egyenleg 2023. december 31.	129	1.337	1.466
Egyenleg beszámolási időszak elején	14	1.082	1.096
Értékvesztések tárgyévi növekedése	103	252	355
Értékvesztések feloldása	0	-52	-52
Tárgyévi átértékelés hatása	-16	109	93
Egyenleg 2022. december 31.	101	1.391	1.492

Vevői kintlévőségek korosítása szakaszonként az alábbi:

adatok millió Ft-ban

2023. december 31.	Összesen	En-route üzletág	Terminál üzletág	Koszovó üzletág	Egyéb belföldi	Egyéb külföldi
Nem lejárt	9.462	7.285	1.471	252	426	28
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	197	175	11	11	0	0
Szakasz 2 összesen	9.659	7.460	1.482	263	426	28
1-3 hónap között lejárt	152	137	7	8	0	0
3-6 hónap között lejárt	26	14	11	1	0	0
6-12 hónap között lejárt	11	7	3	1	0	0
12 hónapnál régebbi	589	463	112	13	1	0
Nem fizetőképes	784	721	31	32	0	0
Szakasz 3 összesen	1.562	1.342	164	55	1	0
Összesen	11.221	8.802	1.646	318	427	28

adatok millió Ft-ban

2022. december 31.	Összesen	En-route üzletág	Terminál üzletág	Koszovó üzletág	Egyéb belföldi	Egyéb külföldi
Nem lejárt	9.658	7.900	1.330	373	25	30
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	594	556	4	34	0	0
Szakasz 2 összesen	10.252	8.456	1.334	407	25	30
1-3 hónap között lejárt	338	304	4	22	8	0
3-6 hónap között lejárt	99	92	3	4	0	0
6-12 hónap között lejárt	75	68	6	1	0	0
12 hónapnál régebbi	530	412	104	13	1	0
Nem fizetőképes	658	588	40	30	0	0
Szakasz 3 összesen	1.700	1.464	157	70	9	0
Összesen	11.952	9.920	1.491	477	34	30

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Értékvesztés korosítása szakaszonként az alábbi:

adatok millió Ft-ban

2023. december 31.	Összesen	En-route üzletág	Terminál üzletág	Koszovó üzletág	Egyéb belföldi	Egyéb külföldi
Nem lejárt	45	41	1	1	2	0
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	7	6	0	1	0	0
Szakasz 2 összesen	52	47	1	2	2	0
1-3 hónap között lejárt	24	20	2	2	0	0
3-6 hónap között lejárt	11	7	4	0	0	0
6-12 hónap között lejárt	8	6	2	0	0	0
12 hónapnál régebbi	587	463	110	13	1	0
Nem fizetőképes	784	721	31	32	0	0
Szakasz 3 összesen	1.414	1.217	149	47	1	0
Összesen	1.466	1.264	150	49	3	0

adatok millió Ft-ban

2022. december 31.	Összesen	En-route üzletág	Terminál üzletág	Koszovó üzletág	Egyéb belföldi	Egyéb külföldi
Nem lejárt	48	44	1	3	0	0
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	54	43	8	3	0	0
Szakasz 2 összesen	102	87	9	6	0	0
1-3 hónap között lejárt	90	80	1	9	0	0
3-6 hónap között lejárt	57	53	1	3	0	0
6-12 hónap között lejárt	60	57	2	1	0	0
12 hónapnál régebbi	525	408	103	13	1	0
Nem fizetőképes	658	588	40	30	0	0
Szakasz 3 összesen	1.390	1.186	147	56	1	0
Összesen	1.492	1.273	156	62	1	0

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Alkalmazott hitelezési veszteség százalékok:

Hitelezési veszteség százalék	Üzletág	2023. december 31.	2022. december 31.
Nem lejárt	En-route	0,59%	0,57%
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	En-route	7,66%	3,44%
1-3 hónap között lejárt	En-route	26,42%	14,64%
3-6 hónap között lejárt	En-route	57,27%	45,28%
6-12 hónap között lejárt	En-route	84,18%	83,43%
12 hónapnál régebbi	En-route	95,31%	98,51%
Nem fizetőképes	En-route	100,00%	100,00%
Nem lejárt	Terminál	0,72%	0,50%
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	Terminál	9,56%	5,06%
1-3 hónap között lejárt	Terminál	41,98%	20,78%
3-6 hónap között lejárt	Terminál	70,34%	52,74%
6-12 hónap között lejárt	Terminál	86,25%	79,71%
12 hónapnál régebbi	Terminál	97,82%	98,36%
Nem fizetőképes	Terminál	100,00%	100,00%
Nem lejárt	Koszovó	0,11%	0,09%
1 hónapnál nem régebbi lejáratú	Koszovó	4,13%	1,84%
1-3 hónap között lejárt	Koszovó	30,91%	27,64%
3-6 hónap között lejárt	Koszovó	38,99%	36,27%
6-12 hónap között lejárt	Koszovó	40,65%	61,66%
12 hónapnál régebbi	Koszovó	96,23%	94,33%
Nem fizetőképes	Koszovó	100,00%	100,00%

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Az egyéb forgóeszközök év végi egyenlegei a következőképpen alakultak:

	adatok millió Ft-ban	
Egyéb forgóeszközök	2023. december 31.	2022. december 31.
ÁFA-követelés	1.336	1.516
Adott előlegek	593	500
Vagyonkezelt eszközökön végzett beruházásból származó követelés	263	139
Egyéb követelések	155	303
Fedezeti ügyletek pozitív valós érték változása	89	998
TNC elszámolásból eredő, Eurocontrollal szembeni követelés	35	223
Magánnyugdíjpénztárakkal és nyugdíjpénztárakkal szembeni követelés	0	62
Elszámolt értékvesztés	-1	-1
Egyéb követelések összesen	2.470	3.740
Lekötött betétek elhatárolt kamatbevétele	16	60
Egyéb elhatárolt bevétel	1	8
Bevételek időbeli elhatárolása összesen	17	68
Elhatárolt költségek szolgáltatásból	1.523	1.763
Költségek időbeli elhatárolása összesen	1.523	1.763
Egyéb forgóeszközök összesen	4.010	5.571

Az elhatárolt költségek között olyan költségek szerepelnek, melyek tárgyidőszakban kerültek számlázásra, de a következő időszakot terhelik. Ilyenek többek között az online szolgáltatások, szoftvertámogatások, biztosítási díjak, tagdíjak.

14.3. Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek, egyéb pénzügyi eszközök

A pénzeszközök bekerülési értéken szerepelnek a pénzügyi kimutatásokban. A beszámolási időszak végén a külföldi fizetőeszközben szereplő pénzeszközök átértékelésre kerülnek. A Társaság által alkalmazott árfolyam az MNB fordulónapi záró árfolyama és a nem realizált nyereséget vagy veszteséget a pénzügyi eredményben számolja el.

A pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek közé az alábbiak kerülnek besorolásra:

- Bankbetét: A Társaság helyi pénznemben és devizában vezetett bankszámlái, rövid lejáratú bankbetétjei. A folyószámlahitelek nem részei a pénzeszközöknek, ezeket a forrásoldalon, a rövid lejáratú hitelek között kell kimutatni.
- Pénzeszköz egyenértékesek: A gyakorlatban ezek olyan értékpapírok, melyek a megvásárlás dátumától számított, legfeljebb 3 hónapon belüli lejárattal rendelkeznek, és melyeknél minimális az értékváltozás kockázata (például diszkontkincstárjegyek). A banki egyenlegek hitelezési kockázatát a Társaság a befektetési partner bankok kockázati felülvizsgálatával méri.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek esetében az év végi egyenlegek likviditási sorrendben a következőképpen alakultak:

adatok millió Ft-ban

Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	2023. december 31.	2022. december 31.
Elszámolási betétszámla - HUF	1.549	307
Elszámolási betétszámla - Deviza	703	956
Lekötött betétek - HUF - 3 hónap alatti lejáráttal	14.768	0
Bankbetétek összesen	17.020	1.263
Állampapírok 3 hónap alatti lejáráttal	0	9.253
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	17.020	10.516

A befektetett pénzügyi eszközök, értékpapírok és egyéb pénzügyi eszközök év végi egyenlegei a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorainak sorrendjében a következőképpen alakultak:

adatok millió Ft-ban

Egyéb pénzügyi tételek	2023. december 31.	2022. december 31.
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven túli lejáráttal	3.608	2.465
Hosszú lejáratú értékpapírok	3.608	2.465
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven belüli lejáráttal	23.692	45
Rövid lejáratú értékpapírok	23.692	45
Lekötött betétek - HUF - éven belüli 3 hónap feletti lejáráttal	0	6.800
Lekötött betétek - deviza - éven belüli 3 hónap feletti lejáráttal	15	11
Egyéb pénzügyi eszközök	15	6.811

A Lekötött bankbetétekkel kapcsolatban a Társaság az alacsony hitelezési kockázatra tekintettel 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolását határozta meg a Várható hitelezési veszteség modell alapján. A Társaság befektetési partnerkörébe kizárólag a 14.7 fejezet b) pontjában ismertetett intézetek kerülhetnek; az adatok figyelembevétele alapján az értékvesztés összege nem jelentős, ezért nem került elszámolásra. A Társaság rendszeresen vizsgálja a hitelezési veszteségek valószínűségének várható változását. Amint nyilvánvalóvá válik a hitelezési kockázat növekedése, úgy módosítja az alkalmazott valószínűség rátákat.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A Társaság elkülönített befektetéseket eszközölt az Irányítói Életpálya Megállapodásban (IÉM) szereplő kötelezettségekkel kapcsolatban, amelyeket évente felülvizsgál és a befektetések állományát a szükséges elszámolásokkal korrigálja. A befektetések lejáratú szerkezete a vállalt kötelezettségek várható időpontjához igazodik. Az alábbi táblázat az IÉM befektetéseket tartalmazza:

		adatok millió Ft-ban	
Irányítói Életpálya Megállapodás (IÉM) befektetései	2023. december 31.	2022. december 31.	
IÉM - Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven túli lejáratúval	3.608	2.465	
IÉM - Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	868	753	
IÉM - Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven belüli lejáratúval	0	45	
Összesen	4.476	3.263	

Az Irányítói Életpálya Megállapodásról további részleteket a 16-os megjegyzés alatt mutatjuk be.

14.4. Hosszú lejáratú kötelezettségek

Számviteli politika:

Lízingkötelezettségek:

A Társaság az IFRS 16 'Lízingek' standard alapján a bérleti szerződéseket a rövid futamidejű lízingek és a mögöttes kísértékű eszközöz kapcsolódó lízingek kivételével (megjelenítési kivételek) a pénzügyi kimutatásaiban használati jog eszközként és lízing kötelezettségként (az Egyéb hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek között) jeleníti meg. A használati jog eszközöket a tárgyi eszközök között elkülönítetten jeleníti meg, azok részletes bemutatását a 12. fejezet tartalmazza.

Az IFRS 16.9 alapján egy szerződés akkor tartalmaz lízinget, ha:

- van egy azonosított eszköz és
- a szerződés jogot biztosít az azonosított eszköz bizonyos ideig történő használatára
- meghatározott ellenértékért cserébe.

Amennyiben egy szerződés több lízingkomponenst tartalmaz, akkor meg kell bontani a lízingdíjat a lízingkomponensek relatív egyedi értékesítési ára szerint. A Társaság alkalmazta a lízingkomponensekre történő bontást az érintett szerződések esetében.

Ha egy szerződés a lízingkomponens mellett nem-lízingkomponenst is tartalmaz (pl. karbantartás, továbbszámlázott közüzemi díjak), akkor a lízingdíjat a lízingkomponens díja, illetve a nem-lízingkomponens aggregált díja szerint kell megbontani. A nem-lízingkomponens díjai megbontása megtörtént és azok az Átfogó jövedelemkimutatásban a megfelelő eredmény soron kerültek elszámolásra. A Társaság egyetlen esetben (bérelt gépjárművek) alkalmazza az IFRS 16.5 alapján azt a gyakorlati könnyítést, hogy a nem-lízingkomponensekért fizetett díjakat nem számolja el elkülönítetten, azok a lízingdíj részét képezik.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A Társaság a lízing futamidejét a lízing fel nem mondható időszakaként határozza meg, a következő időszakokkal együtt:

- lízinghosszabbítási opció által lefedett időszakok, ha a Társaság észszerűen biztos abban, hogy lehívja az opciót és
- lízingmegszüntetési opció által lefedett időszakok, ha a Társaság észszerűen biztos abban, hogy nem hívja le az opciót.

A kezdőnapon a lízingkötelezettséget az addig a napig ki nem fizetett lízingdíjak jelenértékeként értékeli a Társaság. A lízingdíjakat a járulékos lízingbe vevői kamatlábbal diszkontálja.

A Társaság a diszkontáláshoz használt kamatrátá meghatározásakor figyelembe veszi a referencia hozamként alkalmazott, a kötelezettség futamideje szerinti ÁKK Zérókupon hozamot, amelyet kiigazít a lízing devizanemének megfelelő MNB statisztikákból fellelhető, piaci környezetre vonatkozó adatokkal és a Társaságra vonatkoztatott hitelezési kamatfelárral a lízing megjelenítésének dátumához legközelebbi utolsó elérhető banki ajánlat szerint.

A diszkontáláshoz használt kamatráták változását a Társaság évente szükség szerint felülvizsgálja.

A kezdőnapon a lízingkötelezettségben figyelembe vett lízingdíjak a mögöttes eszköz lízingfutamidő alatti használati jogáért járó, a kezdőnapig ki nem fizetett következő összegekből állnak:

- fix díjak, csökkentve az esedékes lízingösztönzőkkel,
- változó lízingdíjak, amelyek valamely indextől vagy rátától függenek, kezdeti értékelésük alapja a kezdőnap index vagy ráta,
- a maradványérték-garanciák keretében várhatóan kifizetendő összegek,
- a vételi opció lehívási ára, ha észszerűen biztos, hogy az opció lehívásra kerül,
- a lízing megszüntetése miatti kötbérek, ha a lízing futamideje egy lízingmegszüntetési opció lehívását is tükrözi.

A kezdőnap után a lízingkötelezettséget a következőképpen kell értékelni:

- a könyv szerinti értéknek a lízingkötelezettség kamatát tükröző növelésével;
- a könyv szerinti értéknek a kifizetett lízingdíjakat tükröző csökkentésével és
- a könyv szerinti értéknek az újraértékelés, módosítás vagy a felülvizsgált lényegében fix lízingdíjak miatti újbóli meghatározásával.

A fordulónapokon az alábbiak szerint alakultak a kapcsolt és 3. feles lízing kötelezettségek egyenlegei:

adatok millió Ft-ban

Lízing kötelezettségek	2023. december 31.	2022. december 31.
Kapcsolt - Vagyonkezelt	9.780	10.471
Kapcsolt - Egyéb	62	116
3. feles	641	594
Hosszú lejáratú lízing összesen	10.483	11.181
Kapcsolt - Vagyonkezelt	772	404
Kapcsolt - Egyéb	26	23
3. feles	154	146
Rövid lejáratú lízing összesen	952	573
Lízing kötelezettségek összesen	11.435	11.754

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

Az IFRS 16 'Lízingek' standard alapján felvett lízingkötelezettségek jelentős részét a Magyar Állami Vagyonkezelő Zrt-től vagyonkezelésbe kapott eszközök lízingje teszi ki, mintegy 93%-át.

A vagyonkezelt eszközökhöz kapcsolódó lízing kötelezettségek az eszközökre vetített vagyonkezelési díj alapján kerültek meghatározásra. A vagyonkezelési díj az EU által elfogadott magyar teljesítménytervben (317/2019 EU rendelet alapján) szereplő elvart hozamon alapszik. Az elvart hozam kalkulációja a CAPM modellhez hasonlóan kerül meghatározásra. A tőkeköltség ráta az adott teljesítmény tervezési időszak által felölelt 5 éves referencia periódusra kerül meghatározásra. Ezt követően újraértékelésre kerül.

A vagyonkezelési díj alapján figyelembe vett lízingdíj a vagyonkezelési szerződés sajátossága miatt változó díjnak minősül, ezért a lízing kötelezettség a lízingdíjak módosításakor évente újraértékelésre kerül.

A pénzügyi kimutatások készítésekor a Társaságnak nincs olyan szerződéses elkötelezettsége, amelynél a lízing még nem kezdődött el. A Társaság továbbá nem rendelkezik a lízingkötelezettségek értékelésében figyelmen kívül hagyott hosszabbítási vagy megszüntetési opciókkal, valamint nem rendelkezik maradványérték garanciát tartalmazó szerződéssel.

Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek:

A fordulónapokon az alábbiak szerint alakultak az egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek egyenlegei:

adatok millió Ft-ban		
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	2023. december 31.	2022. december 31.
Kapott támogatások - hosszú lejáratú kötelezettség*	1.146	1.101
Egyéb hosszú lejáratú jogcímen elszámolt kötelezettségek	100	13
Hosszú lejáratú szállítók	38	30
Közös vezetésű vállalattal szembeni hosszú lejáratú kötelezettség	5	5
Összesen	1.289	1.149

* A kapott támogatásokkal kapcsolatos rövid lejáratú kötelezettségeket a 14.5-ös számú kiegészítő megjegyzés alatt mutatjuk be.

A kapott támogatásokkal kapcsolatos részletes információkat a 7. fejezetben mutatjuk be.

14.5. Szállítói és egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

Számviteli politika:

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek tartalmazzák többek között a következőket:

- Költségvetéssel és Önkormányzatokkal szembeni kötelezettségek,
- Folyósított támogatási előlegek,
- Munkavállalókkal szembeni kötelezettségek (nem pénzügyi instrumentum),
- Nyugdíj-, önszegélyező- és egészségpénztárral szembeni kötelezettségek (nem pénzügyi instrumentum),
- Egyéb, bankkal szembeni kötelezettségek,
- Nem nevesített egyéb kötelezettségek,
- A jövedelemadóból eredő kötelezettséget külön Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás soron kell kimutatni (nem pénzügyi instrumentum),
- IFRS 16 standard alapján bemutatott lízing kötelezettségek éven belüli része.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A nem pénzügyi instrumentumnak minősülő tételekre nem vonatkoznak IFRS 7-ben szabályozott közzétételi követelmények.

A kötelezettségek hosszú vagy rövid lejáratúként történő besorolása a pénzügyi kimutatásokban

A Társaság rövid lejáratúként sorolja be a kötelezettségeket, ha:

- azt a szokásos működési ciklusa alatt várhatóan kiegyenlíti,
- azt elsősorban kereskedési céllal tartja,
- annak rendezése a beszámolási időszak végét követő 12 hónapon belül esedékes, vagy
- nincs feltétel nélküli joga a kiegyenlítését a beszámolási időszakot követő legalább 12 hónapon túlra elhalasztani. A kötelezettség azon feltételei, amelyek – a másik fél választása szerint – azt eredményezhetik, hogy azt tőkeinstrumentumok kibocsátásával rendezzék, nem befolyásolják a besorolást.

A Társaság minden egyéb kötelezettséget hosszú lejáratúként sorol be.

Hitel kötelezettségek:

A fordulónapokon az alábbiak szerint alakultak a hitel kötelezettségek egyenlegei:

	adatok millió Ft-ban	
Hitel kötelezettségek	2023. december 31.	2022. december 31.
Banki hitelek	14.000	0
Rövid lejáratú hitelek amortizált bekerülési értéken számítva	14.000	0

A Társaság a fordulónapon kizárólag rulírozó hitelállománnyal rendelkezett, amely törlesztése 2024. folyamán esedékes. A folyószámla-hitelkeret év végi állománya nulla, azokat a Társaság teljes egészében visszafizette.

A hitelekkel kapcsolatos további részletek a 14.7 fejezet Hitelezési kockázat kezelése részben kerülnek bemutatásra.

Szállítói kötelezettségek:

A szállítói kötelezettségek korosítása az alábbiak szerint alakult:

	adatok millió Ft-ban	
Szállítói tartozások korosítása	2023. december 31.	2022. december 31.
Nem lejárt	3.844	3.949
Lejárt, éven belüli	190	514
Lejárt, 1 és 5 év között	0	2
Szállítói tartozások összesen	4.034	4.465

A Társaság szállítói tartozásait fizetési határidőn belül rendezi, és nem volt jelentős lejárt tartozása 2023. december 31-én, illetve 2022. december 31-én. A 2023.12.31-én lejárt, éven belüli tartozásainak döntő többségét 2024 januárjában kiegyenlítette.

A 2022. évben bemutatott 1 és 5 év között lejárt szállítói tartozás elévült, kivezetése a nyilvántartásokból 2023. év folyamán megtörtént.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Szállítói tartozások	2023. december 31.	2022. december 31.
Szállítói tartozások - belföldi	2.622	2.257
Szállítói tartozások - külföldi	976	2.115
Kapcsolt vállalatokkal szembeni kötelezettségek	436	93
Összesen	4.034	4.465

A Társaság az összes kapcsolt félként besorolt nyitott szállítói egyenleg elkülönítését és kapcsolt féllel szembeni kötelezettségként való bemutatását választotta.

A kapcsolt felekkel szembeni tranzakciókat a 17-es számú kiegészítő megjegyzésben mutatjuk be.

Az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek egyenlege az alábbiak szerint alakult:

adatok millió Ft-ban

Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	2023. december 31.	2022. december 31.
Folyósított támogatás előlegek*	2.515	1.508
Anyavállalattal szembeni kötelezettségek	1.200	1.200
Különböző hatóságokkal szembeni rövid lejáratú kötelezettségek	329	255
Személyi jövedelemadó kötelezettség	261	62
Társadalombiztosítási kötelezettségek	259	94
Fedezeti ügyletek negatív valós érték változása (veszteség)**	256	97
Nagyvállalati licenz szerződésből eredő kötelezettség	90	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	90	36
Egyéb kötelezettségek összesen	5.000	3.252
Kapott támogatások - rövid lejáratú rész*	323	293
Egyéb halasztott bevételek	1	1
Halasztott bevételek összesen	324	294
Teljesített, nem számlázott szolgáltatások	65	4
Elhatárolt költségek összesen	65	4
Összesen	5.389	3.550

* A kapott támogatásokkal kapcsolatos hosszú lejáratú kötelezettségeket a 14.4-es kiegészítő megjegyzés alatt mutatjuk be.

** A cash-flow fedezeti ügyletek valós érték változását a 14.6-os, illetve a 14.7-es kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

2023-ban az Anyavállalattal szembeni kötelezettség a 2019. és 2020. évi beszámoló alapján jóváhagyott osztalékot tartalmazza, amely pénzügyi rendezéséről a felek később döntenek.

14.6. Fedezeti ügyletek elszámolása

A fedezeti ügyletként megjelölt nyitott tranzakciók valós értéke az alábbi volt.

adatok millió Ft-ban		
Derivatív pénzügyi instrumentumok valós értéke	2023. december 31.	2022. december 31.
Egyéb forgóeszközök		
Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban	89	998
Fedezeti ügyletek pozitív valós értéke		
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek		
Derivatív pénzügyi instrumentumok megjelölt fedezeti kapcsolatban	256	97
Fedezeti ügyletek negatív valós értéke		

A jelentős devizás árfolyam-kitettséget jelentő várható devizás cash flow-k határidős ügyletek kötésével kerülnek fedezésre. A nyitott forward szerződések valós értékeit a Társaság az egyéb forgóeszközök, illetve az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között jeleníti meg a Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

14.7. Pénzügyi kockázatkezelési politika

A pénzügyi kockázatkezelés célja, hogy a kockázatokat az operatív és a finanszírozási tevékenységeken keresztül folyamatosan csökkentse.

A Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás a bemutatott időpontokban a következő pénzügyi eszköz és kötelezettség kategóriákat tartalmazta:

a) Pénzügyi instrumentumok valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorainak sorrendjében:

adatok millió Ft-ban					
Pénzügyi eszközök	Amortizált beke- rülési értéken értékelt pénzü- gyi eszközök	Derivatív pénzügyi instrumen- tumok	Összesen könyv szerinti értéken	Összesen valós értéken	Különbőség
Hosszú lejáratú vevők	374	0	374	374	0
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	67	0	67	67	0
Vevőkövetelések	9.755	0	9.755	9.755	0
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven belüli lejáratúval	23.692	0	23.692	23.720	-28
Lekötött betétek - éven belüli 3 hónap feletti lejáratúval	15	0	15	15	0
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven túli lejáratúval	3.608	0	3.608	2.701	907
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	298	0	298	298	0
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	89	89	89	0
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek	17.020	0	17.020	17.020	0
Összesen 2023. december 31.	54.829	89	54.918	54.039	879

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Pénzügyi eszközök	Amortizált beke- rülési értéken értékelt pénzü- gyi eszközök	Derivatív pénzügyi instrumen- tumok	Összesen könyv szerinti értéken	Összesen valós értéken	Különbség
Hosszú lejáratú vevők	377	0	377	377	0
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	301	0	301	301	0
Vevőkövetelések	10.460	0	10.460	10.460	0
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven belüli lejáratúval	45	0	45	40	5
Lekötött betétek - éven belüli 3 hónap feletti lejáratúval	6.811	0	6.811	6.811	0
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven túli lejáratúval	2.465	0	2.465	1.184	1.281
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	939	0	939	939	0
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	998	998	998	0
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek	10.516	0	10.516	10.516	0
Összesen 2022. december 31.	31.914	998	32.912	31.626	1.286

Az értékpapírok esetében látható valós érték és könyv szerinti érték különbözetét a megnövekedett hozamok miatti árfolyamcsökkenés eredményezi, ami a banki valós érték összegében is megmutatkozik. Minden pénzügyi eszköz jelzálog- és tehermentes.

A Társaság legjobb becslése alapján az Egyéb hosszú lejáratú eszközök és Vevőkövetelések esetén a könyv szerinti érték megegyezik a valós értékével.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken	Derivatív pénzügyi instrumentumok	Összesen könyvszerinti értéken	Összesen valós értéken	Különbség
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek kivéve a támogatás kötelezettség	105	0	105	105	0
Hosszú lejáratú szállítók	38	0	38	38	0
Hitelek	14.000	0	14.000	14.000	0
Szállítói tartozások	4.034	0	4.034	4.034	0
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	256	256	256	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek kivéve adók, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	25	0	25	25	0
Összesen, 2023. december 31.	18.202	256	18.458	18.458	0
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek kivéve a támogatás kötelezettség	17	0	17	17	0
Hosszú lejáratú szállítók	30	0	30	30	0
Szállítói tartozások	4.465	0	4.465	4.465	0
Megjelölt fedezeti kapcsolatba vont derivatív pénzügyi instrumentumok	0	97	97	97	0
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek kivéve adók, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	37	0	37	37	0
Összesen, 2022. december 31.	4.549	97	4.646	4.646	0

A kapott támogatások, az adók, valamint az aktív és passzív elhatárolások a 14.5-ös kiegészítő megjegyzések alatt kerültek bemutatásra.

Az értékvesztéssel csökkentett vevőkövetelések, valamint a szállítók értéke a valós értéküket közelítik meg.

A pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek, valamint a lekötött bankbetétek, a 3 hónapon belüli lejáratú rendelkezésre álló diszkontkincstárjegyek és az egyéb rövid távú eszközök és kötelezettségek könyvszerinti értékei közelítik valós értéküket a beszámoló fordulónapján a rövid lejárat következtében.

Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi eszközök:

Egyéb, állami szervekkel szemben követelt hosszú lejáratú eszközökről a 14.1-es számú kiegészítő megjegyzésnél írtunk részletesen. A diszkontáláshoz kockázatmentes kamatlábat használt a Társaság (állami kötvények hozamgörbéből származtatott zéró kupon ráták az Államadósság Kezelő Központ Zrt. honlapján közölt értékben – www.akk.hu).

Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek:

A kapcsolt felekkel szembeni kötelezettségek 17-es megjegyzés alatt közölt könyvszerinti értéke közelít a valós értékéhez. A 2023. december 31-ei egyenleg nagyrészt garanciális szállítói kifizetés visszatartásokból származó kötelezettség, melynek valós értéke diszkontált cash flow módszerrel került megállapításra a lentebb bemutatott adatokat felhasználva.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Deviza forward ügyletek valós értéke:

A deviza forward ügyletek valós értéke a tranzakciók nem realizált, év végi átváltási árfolyamokra való átértékelés következtében keletkezett, várhatóan egy éven belül realizálandó nyereségét vagy veszteségét mutatja. A használt valós értékek a partner bankok által kalkulált mark-to-market értékelés során alkalmazottakkal megegyezők.

Kötelezettségekben bekövetkezett változások a finanszírozási tevékenységek miatt

adatok millió Ft-ban

Kötelezettségek	2023. január 1	Finanszírozási tevékenységből származó pénzáramlás	Lízing növekedések	Átértékelés	Kamat	Egyéb*	2023. december 31.
Rövid lejáratú hitelek	0	13.716	0	0	284	0	14.000
Lízing kötelezettségek	11.754	-1.184	266	-23	814	-192	11.435
Osztalékfizetési kötelezettség	1.200	-8.000	0	0		8.000	1.200
Egyéb nem finanszírozási tevékenységből származó kötelezettség	3.499	0	0	0	0	1.979	5.478
Összesen	16.453	4.532	266	-23	1.098	9.787	32.113

* Az Egyéb kategóriába kerülnek a pénzmozgással nem járó lízing kivezetés, átsorolás tételek.

adatok millió Ft-ban

Kötelezettségek	2022. január 1	Finanszírozási tevékenységből származó pénzáramlás	Lízing növekedések	Átértékelés	Kamat	Egyéb*	2022. december 31.
Rövid lejáratú hitelek	0	-154	0	0	154	0	0
Lízing kötelezettségek	15.143	-4.619	2.806	37	837	-2.450	11.754
Osztalékfizetési kötelezettség	1.200	-800	0	0	0	800	1.200
Egyéb nem finanszírozási tevékenységből származó kötelezettség	4.445	0	0	0	0	-946	3.499
Összesen	20.788	-5.573	2.806	37	991	-2.596	16.453

* Az Egyéb kategóriába kerülnek a pénzmozgással nem járó lízing kivezetés, átsorolás tételek.

Valós érték hierarchia

A használt valós értékek 1-től 3-as szintű kategóriákba sorolhatók, attól függően, hogy a valós érték meghatározása milyen mértékben megfigyelhető inputokon alapul.

- 1. szint: Azonos eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett (nem módosított) árfolyama.
- 2. szint: Olyan értékelési technika, amelynél minden lényeges input az eszközökre vagy a kötelezettségekre közvetlenül (mint árfolyam) vagy közvetve (mint származtatott árfolyam) megállapítható.
- 3. szint: Olyan alapadat, mely nem piacon megfigyelhető információn alapul.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök és a pénzügyi kötelezettségek valós értéke 2. szintű információk alapján került meghatározásra diszkontált cash flow módszer alkalmazásával,

amennyiben utóbbi releváns. A becsült pénzáramok az adott szerződéseken alapulnak, míg a diszkontráták kockázatmentes, adózás előtti ráták (állami kötvények hozamgörbéiből származtatott zéró kupon ráták). A devizában denominált pénzügyi instrumentumok a Magyar Nemzeti Bank árfolyamai alapján kerültek átváltásra.

A Társaság nem rendelkezik olyan valós értéken értékelt eszközzel vagy kötelezettséggel, amelynek valós értéke 3. szintű információk alapján került meghatározásra.

A HungaroControlnak 2-es szintű piaci árakból származtatott valós értéken értékelt eszközei vannak. A derivatív ügyletek és állampapírok esetében használt valós értékek a bankoktól kapott havi mark-to-market értékekkel megegyezők.

Nem került sor átsorolásokra a valós érték hierarchia 1-es és 2-es szintje alapján értékelt pénzügyi instrumentumok között.

b) Pénzügyi kockázatok kezelése

A Társaság a működésével kapcsolatos pénzügyi kockázatokat nyomon követi és menedzseli. A Társaság szabályzatai és működési keretei egyértelműek. A Felügyelőbizottság látja el a felügyeleti funkciót a Társaság felett. A treasury funkció nem profit centerként működik; spekulatív célú tranzakciók nem megengedettek. A Társaság tevékenységéből eredő elsődleges pénzügyi kockázatok a piaci- (beleértve az árfolyam-, kamat- és inflációs kockázatokat), hitelezési- és likviditási kockázatok.

Piaci kockázat:

A Társaság tevékenységén keresztül elsősorban a deviza árfolyamok-, kamatlábak-, valamint inflációs ráták változásából eredő pénzügyi kockázatoknak van kitéve. A légi navigációs szolgáltatás nyújtásából eredően a Társaság speciális kockázattal is rendelkezik. Ezek a kockázatok és azok kezelési módszerei a lentiekben kerülnek bemutatásra.

Árfolyamkockázat kezelése

A Társaság árfolyamkockázatnak való kitétsége és kockázata a devizában befolyó árbevételével, illetve a devizás kifizetésekkel kapcsolatban lép fel.

A légiforgalmi irányítás díjbevétele képviseli a Társaság árbevételének 99,6%-át. Az En Route és terminál szegmensekben – a teljesítményterv rendszerében – az árfolyamkockázatot a Társaság viseli. A légiforgalmi irányítási szolgáltatásokért felszámított díjak forintban rögzítettek, viszont euróban kerülnek számlázásra. A használt átváltási árfolyam a számlázási periódust megelőző hónap (n-1.) napi záró Reuters-árfolyamainak átlaga. Annak a kockázatnak a csökkentésére, miszerint a Ft/EUR árfolyam az egységdíjak meghatározásának időszaka (n-1. hónap átlaga) és az összegek HungaroControlhoz történő befolyásának időpontja (n+2. hónap) között változik, a Társaság deviza forward ügyleteket köt. A Társaság En Route és terminál árbevételéből származó várt cash flow-ját fedezi a devizás kockázatkezelési szabályzatban meghatározott limitek alapján.

A koszovói légtér feletti légi irányítási szolgáltatás esetében a díjak szerb dinárban kerülnek meghatározásra. Ez a bevétel nem kerül fedezésre, mivel azonban az árbevétel relatív kis részét teszi ki (2023-ban 3%, 2022-ben 5%), nem képvisel jelentős árfolyam kockázatnak való kitétséget. Továbbá, a Koszovó szegmens esetében, a teljes költségmegtérítéssel rendszer következtében, az árfolyamok

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

változásából adódó kockázat áthárítható a légitársaságokra, mivel az árfolyamdifferenciák az egyes költségalapok részét képezik.

A Társaság szintén fedezi a jelentős devizás kitettséget jelentő biztos kötelezettségvállalásból származó devizás kifizetéseit, valamint az egyéb devizás kitettséget jelentő cash flow-kat. Ezen devizás cash-flowk esetén a fedezési időtáv maximum 18 hónap a Társaság tervezési ciklusához igazítva.

A devizában denominált vevőkövetelések összege meghaladja a devizában denominált szállítók egyenlegét. A Társaság devizában denominált pénzügyi eszközeinek és kötelezettségeinek bemutatott könyv szerinti értéke az alábbiak szerint alakult:

Deviza	Év végi átváltási árfolyamok		Devizában denominált eszközök (adott deviza)		Devizában denominált eszközök (millió Ft)	
	2023. december	2022. december	2023. december	2022. december	2023. december	2022. december
EUR	382,78	400,25	26.360.694	26.953.846	10.090	10.789
USD	346,44	375,68	7.383	735	3	0

Deviza	Év végi átváltási árfolyamok		Devizában denominált kötelezettségek (adott deviza)		Devizában denominált kötelezettségek (millió Ft)	
	2023. december	2022. december	2023. december	2022. december	2023. december	2022. december
EUR	382,78	400,25	12.669.040	8.798.484	4.850	3.521
USD	346,44	375,68	996.405	731.183	345	275

Az eszközök pénzeszközöket- és pénzeszköz egyenértékeseket, vevői követeléseket, valamint egyéb rövid lejáratú követeléseket tartalmaznak. A bemutatott kötelezettségek szállítói kötelezettségekből és egyéb rövid lejáratú kötelezettségekből állnak.

Deviza forward ügyletek

A jelentős devizás árfolyam-kitettséget jelentő várt cash flow-kat a Társaság határidős ügyletekkel fedezi. A Társaság ezen ügyleteket cash flow fedezeti ügyletként jelöli meg. A fedezeti ügyletek célja a biztos kötelezettségekből származó cash flow-k (bevételek és kiadások) forint értékének biztosítása.

A vevői árbevétel fedezésére kötött EUR eladás határidős ügyletek lejáratára 4 hónapon belüli, míg a szállítói kötelezettségek fedezésére kötött EUR és USD vétel határidős ügyletek maximum 18 hónapon belüli lejáratúak.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

Év végén az alábbi nyitott ügyletekkel rendelkezett a Társaság:

adatok millió Ft-ban

2023. december 31.	Árbevétel fedezése (EUR eladás)	Szállítói fedezések (EUR vétel)	Szállítói fedezések (USD vétel)	Összesen
Deviza	EUR	EUR	USD	-
Deviza összege	-30.906.000	9.242.136	3.172.754	-
Forint érték	-11.997	3.711	1.249	-7.037
Nyitott ügyletek év végi valós értékének megoszlása				
Értékelési tartalék (valós érték Nyereség/ (Veszteség))	-257	85	-131	-303
Átfogó jövedelemkimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	22	-3	0	19
Egyéb átfogó jövedelemkimutatással szemben elszámolt hatékony rész	203	0	0	203
Eszköz bekerülési értékben elszámolt hatékony rész	0	-171	0	-171
Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított kamatbevétel	85	0	0	85
Összesen	53	-89	-131	-167

adatok millió Ft-ban

2022. december 31.	Árbevétel fedezése (EUR eladás)	Szállítói fedezések (EUR vétel)	Szállítói fedezések (USD vétel)	Összesen
Deviza	EUR	EUR	USD	-
Deviza összege	-30.806.070	22.326.432	2.094.215	-
Forint érték	-13.074	8.964	813	-3.297
Nyitott ügyletek év végi valós értékének megoszlása				
Értékelési tartalék (valós érték Nyereség/ (Veszteség))	-47	385	15	353
Átfogó jövedelemkimutatással szemben elszámolt nem hatékony rész	182	-21	0	161
Egyéb átfogó jövedelemkimutatással szemben elszámolt hatékony rész	170	0	0	170
Eszköz bekerülési értékben elszámolt hatékony rész	0	50	0	50
Pénzügyi eredmény részeként elszámolt swap pontokból számított kamatbevétel	167	0	0	167
Összesen	472	414	15	901

A fenti, előrejelzett tranzakciók között nincs olyan, melynek bekövetkezése nem várható a jövőben. A határidős ügyletekkel összefüggően az értékelési tartalékban felhalmozott valós értékelési különbözeti összegek az Átfogó jövedelemkimutatásban elszámolásra kerülnek amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A következő összegek kerültek elszámolásra az Átfogó jövedelemkimutatásban a 2023-as, illetve 2022-es pénzügyi évek során:

	adatok millió Ft-ban	
Átfogó jövedelemmel szemben, derivatív pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatosan elszámolt tételek	2023. december 31.	2022. december 31.
Átfogó jövedelemkimutatással szemben, pénzügyi eredményben elszámolt kamatok (kapott swap pontok)	1.666	1.167
Értékelési tartalékból árbevételbe átsorolt tételek nyereség/ (veszteség)	203	-808
Valósérték-fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben elszámolt nem hatékony része nyereség/ (veszteség)	-140	28
Cash-flow fedezeti ügyletek pénzügyi eredményben megjelenített nem hatékony része nyereség/ (veszteség)	-253	92
Nyereség (+)/veszteség (-) összesen cash-flow hedge tranzakciókból	1.476	479
Nyitott fedezeti ügyletek egyéb átfogó eredményben elszámolt valós érték változása (valós értékelési tartalék év végi egyenlege)	-226	452
Cash-flow fedezeti ügyletek teljes eredménye tőkében	1.250	931

Év végén az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt veszteség összege 2023-ban 678 millió Ft volt, 2022-ben 322 millió Ft nyereség.

Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás tételek árfolyam érzékenysége

A Társaság euróval szembeni kitettsége az árbevétel és a vevőkövetelések euróban számlázott egyenlegeinek esetében a legjelentősebb, ezért az elvégzett érzékenységvizsgálat erre a devizára összpontosít.

A következő tábla a Társaság érzékenységét mutatja a forint euróval szembeni értékében bekövetkezett 3 százalékos növekedése vagy csökkenése esetén. A Társaság az euró elmúlt öt évben történő elmozdulásai alapján arra a következtetésre jutott, hogy egy 3%-os érzékenységi ráta észszerűen lehetséges változást képvisel, és megfelelő benchmarkot szolgáltat a forinttal szembeni EUR-rátákhoz. A lentiekben pozitívként feltüntetett számok az eredményben és tőkében való növekedést jelzik, míg a negatív értékek a tőke és eredmény csökkenését jelentik. Az euró forinttal szembeni 3%-os leértékelődése az ugyanilyen mértékű felértékelődéssel szemben azonos, viszont ellentétes irányú változást eredményez a tőkében és az eredményben.

A Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás tételek érzékenységvizsgálata kiterjed az EUR-ban denominált pénzeszközökre, vevői követelésekre, szállítói tartozásokra, egyéb követelésekre, -kötelezettségekre és a fedezeti ügyletekre. Ezek év végi átváltási értékét módosítjuk az EUR fordulónapi árfolyamában bekövetkezett 3%-os változásával. A fordulónapi eredményre, tőkére gyakorolt hatást mutatjuk be, feltételezve, hogy az észszerűen lehetséges, adott kockázati faktorból eredő változás ekkor következett be.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Százalék	HUF/EUR	Eszközök (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő	Kötelezettségek (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő	Adózás előtti eredményre és tőkére gyakorolt hatása (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő	Tőkére gyakorolt hatás (%)
2023. év					
103%	394,26	303	-145	158	0,4%
100%	382,78	0	0	0	0,0%
97%	371,30	-303	145	-158	-0,4%
2022. év					
103%	412,26	324	-106	218	0,7%
100%	400,25	0	0	0	0,0%
97%	388,24	-324	106	-218	-0,7%

Deviza forward ügyletek nélkül a forint euróval szembeni 3%-os leértékelődése 0,4%-os növekedést okozna 2023. december 31-én az EUR-ban denominált tételek nettó pozíciójának egyenlegében, azaz az eredménytartalékban és a pénzügyi eredményben (2022. év viszonylatában ugyanez az érték 0,7% lenne) – minden egyéb tényezőt változatlanul feltételezve. Ez azt jelenti, hogy a Társaság kitettsége az EUR-val szemben nem jelentős, és a pénzügyi eredmény mérsékelten érzékeny a Ft/EUR ráta változására.

Egy hasonló vizsgálat a rátákban 5%-os változást feltételezve 0,7% változást okozna az eredménytartalékban 2023-ra, és 1,2%-ot 2022-re.

Hasonló feltételezések a lenti valós érték változásokat eredményeznék az év végén nyitott derivatív ügyletek esetében.

adatok millió Ft-ban

Százalék	HUF/EUR	Adózás előtti eredményre gyakorolt hatás (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő	Tőkére gyakorolt hatás (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő
2023. év			
103%	394,26	-248	47
100%	382,78	0	0
97%	371,30	248	-47
2022. év			
103%	412,26	-240	138
100%	400,25	0	0
97%	388,24	240	-138

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A következő táblázat egy feltételezett felértékelődés, illetve leértékelődés vevői követelésekre tett hatását mutatja, figyelembe véve a fedezeti értékelési tartalék egyenlegének változását is, azonos elmozdulásokat feltételezve mindkét egyenleg esetében.

adatok millió Ft-ban

Százalék	HUF/EUR	Vevőkövetelések	Adózás előtti eredményre és tőkére gyakorolt hatása (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő	Tőkére gyakorolt hatás fedezeti ügylet értékelési tartalékkal (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő
2023. év				
103%	394,26	9.612	280	184
100%	382,78	9.332	0	0
97%	371,30	9.052	-280	-184
2022. év				
103%	412,26	10.116	295	194
100%	400,25	9.821	0	0
97%	388,24	9.527	-295	-194

Év végi átértékelés

A Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban lévő devizás tételek év végi átértékelésének eredménye 123 millió Ft nyereség volt 2023. év végén (2022-ben 240 millió Ft veszteség).

Kamatlábkkockázat kezelése

Kamatkozó követelésekből és kötelezettségekből eredő kamatlábkkockázat

A Társaság a rövid távú finanszírozáshoz nem szükséges pénzeszközök jelentős részét fix kamatozású banki lekötésekbe, illetve diszkontkincstárjegyekbe, államkötvényekbe fektette be.

A Társaság fő célja, hogy likviditását biztosítsa; a szabad pénzállomány hozamszerzés céljából való befektetése másodlagos cél. Ezért a megengedett befektetési formák a forintos vagy devizás banki lekötések, diszkontkincstárjegyek és a Magyar Állam által kibocsátott államkötvények, vagy a Magyar Központi Bank által kibocsátott pénzügyi instrumentumok. Így a Társaság pénzügyi eszközökön keresztüli kitétsége a kamatlábak változásával szemben korlátozott.

A kockázati kitétséget a Társaság az alábbi súlyokkal állapítja meg: bankbetétek 100%, kivéve, az olyan befektetési partnernél, konkrét likviditási céllal elhelyezett pénzeszközöket, ahol az eredeti (lekötéskori) futamidő nem több 5 munkanapnál (ideértve a lekötetlen, folyószámlán tartott pénzeszközöket is), mivel ilyen esetekben a kockázati súly 0%. A befektetési partnerrel kötött határidős ügyletek kockázati súlya 10% az ügylet nominális (forintban leszállítandó) értékére vetítve. A befektetési partnernél vezetett értékpapírszámlán tartott állampapírok kockázati súlya 20%.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A Társaság kamatozó lekötött betétállományának szerkezete az alábbiak szerint alakult:

Éves kamatláb	2023. év Betét összege	2022. év Betét összege
Forint alapú betétek	millió Ft	millió Ft
6% - 7%	14.768	0
<15%	0	4.600
15% - 16%	0	8.970
16% - 17%	0	2.483
Összesen	14.768	16.053
EUR alapú betétek	EUR	EUR
<0,5%	28.600	28.600
Összesen	28.600	28.600

A bankpiacon végbement kamatláb növekedés jelentős mértékű volt 2022-ben.

A Társaságnak három kereskedelmi bankkal 9,5 milliárd forint teljes összegű folyószámlahitelkeret-szerződése van, amelyek 1 havi BUBOR + kamatfelár, illetve ON BUBOR + kamatfelár árazásúak. A szerződések lejáratát változó, egy committed hitelszerződés 2024 decemberben, egy uncommitted hitelszerződés pedig 2025 januárban jár le. A harmadik, uncommitted jellegű hitelszerződés határozatlan ideig fenntartott. 2023. év során a folyószámlahitelkeretből eseti jelleggel, a működéssel összefüggő kifizetések finanszírozására történt lehívás, amely rövid 1-7 napig fennálló hitelállományokat jelentett. A magas kamatárak nem okoztak jelentős többlet kamatráfordítást a Társaság számára.

A Társaság 2022-ben kötött két hazai kereskedelmi bankkal rulírozó, többségében fix kamatozású, 2025-ben megszűnő, összesen 17,5 milliárd forintot kitevő hitelkeret-szerződéseket. Az ezen hitelkeretektől lehívott hitel összege 2023. december 31-én 14 milliárd forint volt, míg 2022 végén a Társaság nem vett igénybe hitelt. A rulírozó jellegre tekintettel e hitelek a rövid lejáratú kötelezettségek között jelennek meg.

A kamatérzékenység vizsgálatok során alkalmazott feltételezések:

- a befektetések (betét és értékpapír állomány) esetén a 2023-as átlagos befektetett állomány a 2023-ban realizált hozam mellett került volna egy évre befektetésre, és a realizált hozam százalék a megjelölt bázispont eltérések szerint alakult volna,
- a 2023.12.31-én könyvekben szereplő, fix kamatozású hitelállomány egész évben folyamatosan ugyanekkora összegben lett volna lehívva, és a fizetendő kamat százalék a megjelölt bázispont eltérések szerint alakult volna,
- a 2023-ban eseti jelleggel lehívott, változó kamatozású folyószámlahitelek az átlagos éves állomány összegében naponta, az átlagos éves kamat mellett lettek volna lehívva, és a fizetendő kamat százalék a megjelölt bázispont eltérések szerint alakult volna.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Az Átfogó jövedelemkimutatásra gyakorolt hatás minden egyéb feltételezés változatlansága mellett az alábbi:

adatok millió Ft-ban

Bázispont változás	Adózás előtti eredményre gyakorolt hatás (+) Eredmény növelő (-) Eredmény csökkentő
Betétek, értékpapírok	
+100	297
-100	-297
+150	445
-150	-445
Rulírozó hitelek	
+100	-140
-100	140
+150	-210
-150	210

A Társaság nem rendelkezik további jelentős kamatozó kötelezettséggel.

Kamatlábkockázat egyéb forrásból

A Társaság kamatlábak változásából eredő kitétsége a Koszovó üzletágban, illetve annak árbevételén keresztül jelentkezik leginkább, ahol teljes költségmegtérítéses elszámolási rendszer van érvényben. Ezen üzletág eredményét elsősorban a tőkeköltség határozza meg (lekötött tőke hozama), kalkulációjának alapjául a kockázatmentes, 10 éves lejáratú magyar állampapírok hozama szolgál és a légitársaságok által megtérítendő költségalap részét képezi.

Az En Route és terminál üzletág esetében érvényben lévő teljesítmény rendszer lehetővé teszi a kockázatmentes kamatláb felett kockázati prémium érvényesítését a költségalapban szereplő tőkeköltség kalkulációja során. Az elvárt hozam a 2020-2024-es időszakra részben előre kerül meghatározásra, így a perióduson belüli kamatlábak alakulása eltérhet a tényleges tőkeköltségben érvényesített összegtől, az adott üzletág eredményességére azonban nem lehet hatással. Ugyanakkor a tőkeköltség kalkulációjához használt nettó eszközállomány részeként nem megengedett a kamatozó eszközök figyelembevétele, így a Társaság befektetési tevékenysége hatással van az üzletág profitabilitására. Ebből adódóan az elfogadott teljesítményterv benyújtását követően a Társaság kamatlábak elmozdulásából adódó kockázatnak való kitétsége akkor lenne nagymértékű, amennyiben nagy összegű, kamatozó eszközöket birtokol. A finanszírozási helyzet miatt (külső forrásbevonás) ez a kockázat nem tekinthető jelenleg szignifikánsnak. A külső forrásbevonás tényleges módja határozza meg ugyanakkor azt, hogy azok kapcsán milyen kamatlábkockázattal kell szembenéznie a Társaságnak.

Inflációs kockázat kezelése

A teljesítményrendszer alapján az inflációs ráta változásából eredő kockázatot részben a légitársaságok viselik (En Route és terminál üzletág). Nem hárítható át az inflációs eltérés azon része, amely a költségalapból az értékcsökkenéshez, a tőkeköltséghez, valamint a hatósági kifizetésekhez kötődik. A Koszovó üzletág teljes költségmegtérítéses rendszerben működik, ahol minden kockázat (az inflációs kockázatot is beleértve) áthárul a légitársaságokra, habár csak hosszú távon - két év után (n+2. évben) - érvényesíthetők a díjakon keresztül.

Az inflációs kockázat kezelésének módja, hogy a Társaság törekszik a költségek minél nagyobb körének alakulását a tényleges inflációhoz igazítani. Ennek érdekében a Társaság a költségelemek közül a legnagyobb arányt képviselő személyi juttatások jelentős részét bérmegállapodások formájában az inflációhoz kötötte. 2023-ban jelentős inflációs kockázatot viseltek a légtérfelhasználók az En Route és terminál üzletágban is, mivel 13,7 százalékpont többlet volt a tény és terv infláció között, amelyet a 2025. évi díjakban már érvényesíteni fog a Társaság.

A Társaság nem rendelkezik olyan pénzügyi eszközzel vagy kötelezettséggel, amelyek értéke az inflációs ráta esetleges változásának hatására módosulna és jelentősen befolyásolná a tőke egyenlegét, illetve az adott évi eredményt.

Hitelezési kockázat kezelése

Hitelezési kockázat akkor keletkezik, ha egy szerződéses partner kötelezettségei nem-teljesítésével pénzügyi veszteséget okoz a Társaságnak. A Társaság hitelezési kockázatnak való kitettsége a vevő nemfizetésének kockázatából adódik, továbbá olyan hitelintézetek csődjének kockázatából, ahol pénzállomány került elhelyezésre vagy befektetésre, vagy derivatív ügylet került megkötésre.

A Társaságnak a Koszovó üzletágon belül az üzleti partnerek várható hitelezési veszteségéből adódó hitelkockázata gyakorlatilag nulla abból kifolyólag, hogy a szerződéses kötelezettségek nem teljesítésének kockázata alapján elszámolt értékvesztés a költségalapban elszámolható költségnek minősül (így a díjakon keresztül érvényesíthető) a teljes költségtérítés rendszerében.

Ezzel szemben az átrepülő és terminál üzletágban a teljesítményrendszer keretein belül a vevő-nem teljesítésének hitelkockázatát már a Társaság viseli, amely a COVID-19 világjárvány és az Ukrajnában zajló orosz háború miatt megnövekedett kockázatot jelentett. A vevőértékvesztések kapcsán felmerülő ráfordítások a vonatkozó uniós szabályok alapján elszámolható költséget jelentenek, így ennek megfelelően – az előző évek értékvesztéseit alapul véve – az RP3 teljesítménytervbe is egy átalány költséget állított be a Társaság, ami a felmerülő értékvesztésekre fedezetet jelenthet. A tényleges kockázat ennek megfelelően az, ha az értékvesztések összegében trendszerű növekedés állna be, és így az a tervezett összeghez képest érdemben eltérne. A 2023. év tekintetében a felmerült értékvesztésre a teljesítménytervben tervezett összeg elégséges fedezetet biztosított.

A Társaság szándéka szerint lekötött bankbetéteit olyan intézményeknél helyezi el, melyek hosszú távú hitelminősítésük alapján magas besorolást értek el. A Magyar Állam által kibocsátott diszkontkincstárjegyek és államkötvények hitelbesorolása megegyezik az országkockázattal, amit a Standard & Poor's 2023. decemberben 'BBB-' besorolásúra, azaz befektetésre ajánlott státuszúnak értékelt. A lekötött betétek egy intézménynél elhelyezett lehetséges mértéke a teljes pénzeszközhöz viszonyítva 30%-ban maximalizált az adott pénzügyi döntés meghozatalának pillanatában. A 30%-os limit 50%-ra módosul, amennyiben a Társaság pénzeszközeinek volumene nem éri el a 6 milliárd forintot.

A 2021 végén lebonyolított rulírozó forgóeszközhitelkeret-tender eredménye alapján a Társaság úgy véli, hogy kedvező banki megítélésben részesül. A folyószámlahitel-keretek 2023-as megújítása, a hitelkeretek tartalmi elemei (pl. határozatlan ideig fenntartása) szintén a Társaság kedvező banki megítélését támasztják alá.

A 14. fejezet 'Számvitel politika' részben kerül bemutatásra a Társaság befektetési politikája, a Befektetői Partnerkör felülvizsgálatának részletei, valamint a hitelkockázat növekedésére vonatkozó iránymutatások. A követelések lejárat szerinti megbontását, illetve az elszámolt értékvesztések egyenlegeit a 14.2-es számú megjegyzésnél mutatjuk be. Az ott bemutatott táblázatok összefoglalják a Társaság hitelezési kockázatát.

A vezetőség úgy véli, hogy a Társaság egyik vevőjétől sem függ jelentősen, így nincsen jelentős követelés kockázat koncentrációja.

Likviditási kockázat kezelése

A Társaságnál a likviditási kockázat kezelése kiterjed a kellő mennyiségű pénzeszköz-tartalék fenntartására; a tényleges és tervezett cash flow-k monitorozására; valamint annak biztosítására, hogy a megfelelő forrásból származó, lejáratú és versenyképes árazású fedezet álljon rendelkezésre a felmerülő likviditási igényhez mérten.

A likviditási kockázatot főképp a forgalom alakulása befolyásolja: amennyiben a forgalom jelentősen elmarad a várt szinttől, úgy adott üzleti évben alulfinanszírozás alakulhat ki. Ez azonban a Koszovó üzletágban tárgyévét követő második évben (n+2. periódus) a díjakon keresztül érvényesíthető, így ennél az üzletágnál a Társaságnak lényegében nincs forgalmi kockázata, likviditási azonban igen. Alapesetben az En Route és terminál üzletágban, a teljesítményrendszer keretén belül, a Társaság forgalmi kockázata maximum az árbevétel 4,4%-a, azonban sávos módon oszlik meg: a forgalom tervhez képesti $\pm 0-2\%$ -os eltérése esetén, a Társaság a forgalom változás teljes hatását viseli; míg a forgalom 2-10% közötti elmozdulása esetén a 2%-os elmozdulás feletti rész 30%-át viseli csupán a Társaság. 10% felett minden további hatás a légtérhasználókat terheli. A tervezettet meghaladó forgalom a Társaság eredményességét javítja. A tervtől elmaradó forgalom rontaná az eredményességet, azonban ennek ellensúlyozására jogosult a Társaság magasabb tőke költség felszámítására.

Ettől függetlenül a forgalmi változás közvetlen likviditási hatását a Társaságnak kezelnie kell, mivel a légitársaságokra eső rész legelőször az üzleti évet követő második évben érvényesíthető.

A 1627/2020 EU Rendelet alapján azonban a 2020. és 2021. évi bevételek elmaradásából adódó alulfinanszírozások a korábbiaktól eltérően nem az n+2. évben érvényesíthetők, hanem 2023-tól 5 évre egyenlően szétosztva. Ezzel szemben a magas forgalomból adódó 2018-as és 2019-es jelentős felülfinanszírozásokat, amelyek magas pénzeszközállományt eredményeztek a Társaságnál, az n+2. évben érvényesíteni kellett a díjakban.

A teljesítményrendszerben a tervezettnél nagyobb költségek általában nem háríthatók át a légtér felhasználókra. A légitársaságokra való átterhelés lehetősége kizárólag a nem kontrollálható költségek esetében áll fenn, de ennek érvényesítése költségtípusonként eltérő, az n+2. évben vagy csak az adott referencia periódust követően téríthető meg a felhasználókkal. A 2023. év során a beruházási költségek eltérése jelent meg, mint nem kontrollálható költségtétel, de az egész referencia periódus során – amely e tétel esetében az elszámolás alapja – ez az eltérés várhatóan jelentősen mérséklődni fog.

A HungaroControl Zrt. működését 2023-ban stabil likviditási helyzet jellemezte.

Pénzügyi követelések lejárat szerinti szerkezete a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorainak sorrendjében:

A likviditási kockázatelemzés részeként a lenti táblázat a nem derivatív pénzügyi eszközök lejárat szerkezetét szemlélteti 2023, illetve 2022. december 31-én, a szerződés szerinti pénzbeáramlások nem diszkontált értékeit alapul véve. A táblázat elkészítésénél az a dátum került figyelembe vételre, amikor a követelés befolyása a Társaság részére legkorábban megtörténhet.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Pénzügyi követelések korosítása	Nem lejárt	Lejárt 1 éven belül	Lejárt 1 és 5 éven belül	Lejárt 5 éven túl	Összesen
Hosszú lejáratú vevők	374	0	0	0	374
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	67	0	0	0	67
Vevőkövetelések	9.416	336	1	2	9.755
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven túli lejáratral	3.608	0	0	0	3.608
Lekötött betétek - éven belüli 3 hónap feletti lejáratral	15	0	0	0	15
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven belüli lejáratral	23.692	0	0	0	23.692
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	298	0	0	0	298
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek	17.020	0	0	0	17.020
Összesen 2023. december 31.	54.490	336	1	2	54.829
Hosszú lejáratú vevők	377	0	0	0	377
Egyéb hosszú lejáratú eszközök	301	0	0	0	301
Vevőkövetelések	9.611	844	3	2	10.460
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven túli lejáratral	2.465	0	0	0	2.465
Lekötött betétek - éven belüli 3 hónap feletti lejáratral	6.811	0	0	0	6.811
Üzleti modell alapján szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi eszközök (állampapírok) egy éven belüli lejáratral	45	0	0	0	45
Egyéb rövid lejáratú eszközök kivéve adók, költségek és bevételek aktív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni követelések	939	0	0	0	939
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek	10.516	0	0	0	10.516
Összesen 2022. december 31.	31.065	844	3	2	31.914

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

Pénzügyi kötelezettségek lejárat szerinti szerkezete a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorainak sorrendjében:

A likviditási kockázat elemzés részeként a lenti táblázat a nem derivatív pénzügyi kötelezettségek lejárat szerkezetét szemlélteti 2023, illetve 2022. december 31-én, a szerződés szerinti kifizetések nem diszkontált értékeit alapul véve. A táblázat elkészítésénél az a dátum került figyelembe vételre, amikor a visszafizetés a Társaságtól legkorábban követelhető.

adatok millió Ft-ban

Pénzügyi kötelezettségek korosítása	Lejárt	1 éven belül esedékes	1 és 5 éven belül esedékes	5 éven túl esedékes	Összesen
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek kivéve a támogatás kötelezettség	0	0	100	5	105
Hosszú lejáratú szállítók	0	0	38	0	38
Hitelek	0	14.000	0	0	14.000
Lízing kötelezettségek	3	1.335	5.883	12.468	19.689
Szállítói tartozások	190	3.844	0	0	4.034
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek kivéve adók, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	0	25	0	0	25
Összesen 2023. december 31.	193	19.204	6.021	12.473	37.891
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek kivéve a támogatás kötelezettség	0	0	13	5	18
Hosszú lejáratú szállítók	0	0	30	0	30
Lízing kötelezettségek	3	1.284	5.628	13.816	20.731
Szállítói tartozások	516	3.949	0	0	4.465
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek kivéve adók, költségek és bevételek passzív időbeli elhatárolásai, munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	0	37	0	0	37
Összesen 2022. december 31.	519	5.270	5.671	13.821	25.281

A Társaság mindkét bemutatott év tekintetében nettó bejövő pozícióban van, a követelésekből befolyó pénzáramok biztosítják a kötelezettségek esedékes pénzkirámlásainak fedezetét.

Légi navigációs szolgáltatás nyújtásából eredő kockázatok:

A légitársaságról szóló 1995. évi XCVII. törvény 69. §-ának (1) bekezdése szerint (a Magyarországon nyújtott szolgáltatások esetében), valamint a 2013. évi CCXLVIII. törvény, továbbá az 510/2013. számú kormányrendelet 3. paragrafusa értelmében (Koszovó légterében nyújtott szolgáltatásnál) légiforgalmi irányítói tevékenység ellátásához felelősségbiztosítási fedezet megléte kötelező. A Társaság minden bemutatott év esetében teljesítette ezt a kritériumot.

15. Céltartalékok

Számviteli politika:

A Társaság céltartalékot akkor számol el, ha tényleges vagy vélelmezett kötelezettsége van valamely múltbeli eseményből kifolyólag, és valószínűsíthető, hogy a kötelezettség rendezése gazdasági értéket képviselő források kiáramlását eredményezi, valamint megbízhatóan meg lehet becsülni a kötelezettség összegét. A céltartalékok a fennálló kötelezettség Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás fordulónapján történő kiegyenlítéséhez szükséges, a rendelkezésre álló legjobb ismeretek szerint megbecsült értéken kerülnek a könyvekbe.

Jelentős számviteli becslések:

Céltartalék képzése, különösen peres ügyek esetében, jelentős részben becslésen alapul. A Társaság meghatározza egy múltbeli esemény következtében kialakuló kedvezőtlen helyzet bekövetkezésének valószínűségét, és ha a valószínűség meghaladja az 50%-ot, a Társaság a kötelezettség becsült összegére céltartalékot képez. A Társaság nem képzett jogi ügyekkel kapcsolatosan céltartalékot.

Az év végi összevont egyenlegek az alábbiak szerint alakultak:

adatok millió Ft-ban	
Céltartalékok	Egyéb céltartalék
Hosszú lejáratú céltartalékok	7
Rövid lejáratú céltartalékok	760
Összesen, 2022. december 31.	767
Hosszú lejáratú céltartalékok	7
Rövid lejáratú céltartalékok	81
Összesen, 2023. december 31.	88

A lenti táblázat a rövid lejáratú céltartalékok alakulását mutatja be:

adatok millió Ft-ban	
Rövid lejáratú	Egyéb céltartalék
Egyenleg, 2022. január 1	729
Tárgyévi képzések	496
Tárgyévben felhasznált összegek	-465
Egyenleg, 2022. december 31.	760
Tárgyévi képzések	53
Tárgyévben felhasznált összegek	-732
Egyenleg, 2023. december 31.	81

Az 'Egyéb céltartalék'-ok között bemutatott tételek olyan kötelezettségekre képzett céltartalékok, amely múltbeli eseményekből származnak, a kifizetések valószínűsíthetők, illetve a kötelezettségek értéke megbízhatóan becsülhető. A 2023. év során megképzett 'Egyéb céltartalékok' rövid lejáratúak, így diszkontálást nem alkalmazott a Társaság. Rendezésük pénzbeli kifizetés formájában történik egy éven belül, ezzel egyidejűleg a céltartalék feloldásra kerül.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Az 'Egyéb rövid lejáratú céltartalékok' az alábbi tételeket tartalmazzák.

adatok millió Ft-ban

Rövid lejáratú egyéb céltartalék	Záró egyenleg	Feloldás	Képzés	Nyitó egyenleg
2023. év	81	-732	53	760
Közigazgatási költségek és felügyeleti hatósági díjak	54	-269	53	270
FAB CE támogatás visszaosztás	27	0	0	27
Szolidaritási hozzájárulás	0	-453	0	453
Energia szolgáltatás szerződéses kötbér	0	-10	0	10
2022. év	760	-465	496	729
Közigazgatási költségek és felügyeleti hatósági díjak	270	-465	27	708
FAB CE támogatás visszaosztás	27	0	6	21
Szolidaritási hozzájárulás	453	0	453	0
Energia szolgáltatás szerződéses kötbér	10	0	10	0

- FAB CE támogatás visszaosztására képzett céltartalék (a FAB CE FRA szimuláció költségeire kapott támogatást a FAB tagok felé vissza kell juttatni a többszörös finanszírozás elkerülése miatt).
- Közigazgatási költségekre és felügyeleti hatósági díjakra képzett céltartalék, amellyel kapcsolatban a 2022. évi összeg feloldása és 2023. évi összegének képzése történt az év folyamán.
- Szolidaritási hozzájárulásra képzett céltartalék (az Ukrajnában zajló orosz háború miatt az EUROCONTROL tagállamai 2022-ben döntöttek arról, hogy vissza nem térítendő adománnyal segítik az ukrán és moldáv léginavigációs szolgáltatót, továbbá a forgalom elterelődése miatti likviditási probléma kezelése céljából támogatást nyújtanak a lengyel és balti szolgáltatóknak. A céltartalék 2023-ban feloldásra került).
- Energia szolgáltatások szerződéses minimum értékétől való elmaradás miatti kötbérré képzett céltartalék 2022-ben került képzésre, és 2023 folyamán feloldásra került.

A hosszú lejáratú 'Egyéb céltartalék' állománya nem változott (2023. december 31-én 7 millió Ft, 2022. december 31-én 7 millió Ft).

16. Munkavállalói juttatások

Számviteli politika:

Életpálya programok:

Hosszú távú munkavállalói juttatások nyújtása céljából 2013 végéig a Társaság 'meghatározott juttatási programot' működtetett. Ezt a 2013. december 31-ével hatályba lépett Életpálya program váltotta fel.

A Társaság a Kollektív Szerződésben meghatározott 'HungaroControl Életpálya Program', valamint az 'Irányítói Életpálya Megállapodás' alapján hosszútávú munkavállalói juttatásként 'Életpálya programot' működtet. Az Életpálya program keretében a juttatások meghatározott része nyugdíjcélú befektetési eszközökbe kerül befektetésre, míg az Irányítói Életpálya megállapodásban rögzített juttatások egy része külön befektetési instrumentumban kerül elkülönítésre, melyhez a munkavállalók csak az irányítói munkaviszony befejezésekor juthatnak hozzá. A légiforgalmi irányítói munkakörben dolgozókkal kapcsolatban a befektetési instrumentumairól szóló megállapodás alapján 2020. évben megtörtént az összeg befektetése, amelybe az előző program záró egyenlege befizetésre került. A programok közti áttérés a nem légiforgalmi irányító munkavállalók vonatkozásában is lezajlott, az előző rendszer záró egyenlegének kifizetései a tervezettnél megfelelően megtörténtek. Az áttéréskor az egyéb átfogó jövedelemben szereplő aktuáriusi különbözetek eredménytartalékba történő átvezetése megtörtént.

A 2013. december 31-ével hatályba lépett Kollektív Szerződés által szabályozott 'HungaroControl Életpálya Program' keretében, valamint az ugyanezen időponttal aláírt 'Irányítói Életpálya Megállapodás' keretében létrejött programok esetében a kötelezettséget és a ráfordítást abban a periódusban szükséges megjeleníteni, amikor a munkavállaló megszolgált az az időt, ami feljogosítja az állami, magán vagy önkéntes nyugdíjpénztári rendszerek juttatásaihoz. Ezek esetében a munkáltató arra vállal kötelezettséget, hogy megadott összeggel hozzájárul az adott munkavállaló későbbi nyugdíjához, azonban nem vállal kötelezettséget a befizetések jövőbeli hozamával kapcsolatosan. Az Életpálya programokhoz kapcsolódó kötelezettségek egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások között kerülnek kimutatásra.

Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások:

Az egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások kezdeti és későbbi értékelése megegyezik a munkaviszony megszűnése utáni juttatási programok kezdeti és későbbi értékelésének módszerével kivéve az aktuáriusi nyereség, illetve veszteség elszámolását, amit azonnal az Átfogó jövedelemkimutatásban kell elszámolni.

A Társaság nem teljesít befizetéseket elkülönített pénzalapba. A jövőbeni kötelezettségeket az infláció és a béremelkedés mellett egyéb demográfiai hatások (mint halandóság) figyelembevételével kell meghatározni, és az így becsült pénzáramlást diszkontálva kapható meg a juttatások jelenértéke. A Társaság minden év végén az így kalkulált juttatások jelenértékével megegyező összegben mutat be kötelezettséget a beszámolójában. A jogosultságszerzés kezdetétől a kifizetésig tartó teljes időszak alatt halmozza fel a jogosultságot a dolgozó, ezért a Társaságnak a már eltelt időszakra az arányosított részt kell értékelnie fennálló kötelezettségként.

A Társasághoz vezényelt katonák részére a Honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 2013. évi változása szerint a törvény 132. § alapján járó jubileumi juttatások a Társaságot terhelik, így ezekre a kötelezettségekre múltbeli szolgálat költsége jogcímen egyéb hosszú távú munkavállalói juttatás kerül bemutatásra.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Az IAS 19 Munkavállalói juttatások standard alapján elszámolt, hosszú távú munkavállalói juttatásokból származó kötelezettség független, képesített aktuárius értékelése alapján került elszámolásra.

adatok millió Ft-ban

Munkavállalói juttatások	2023. december 31.	2022. december 31.
Munkavállalói juttatások - éven túli rész	5.905	4.579
Munkavállalói juttatások - éven belüli rész	4.258	3.716
Munkavállalói juttatások összesen	10.163	8.295

Rövid távú munkavállalói juttatások

A rövid távú munkavállalói juttatások tartalmazzák a bérek, fizetések és társadalombiztosítási járulékok, valamint a nem pénzbeli juttatások összegét, amelyek várhatóan a beszámolási időszak végét követő 12 hónapon belül kifizetésre kerülnek.

Az alábbi tábla fentiek mellett tartalmazza a Végkielégítések és az Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások egy éven belüli részét is.

adatok millió Ft-ban

Rövid távú munkavállalói juttatások	2023. december 31.	2022. december 31.
Az egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások éven belüli része	1.100	636
Teljesítmény és pénzügyi célok miatti kötelezettség	1.035	1.214
Decemberi bérfizetési kötelezettség	974	847
Biztonsági- és forgalomfüggő cél miatti kötelezettség	780	621
Ki nem vett szabadságok miatti kötelezettség	169	144
Végkielégítések éven belüli része	132	123
Rövid lejáratú prémium kifizetések	66	128
Egyéb	2	3
Összesen	4.258	3.716

Munkaviszony megszűnése utáni juttatások:

A Társaság nem nyújt munkaviszony megszűnése utáni juttatásokat a munkavállalók részére.

Végkielégítések és Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások:

A végkielégítések mellett a Társaság a Számviteli politika részben bemutatott juttatási elemeket nyújtja a munkavállalók részére. Ezen juttatásokból származó kötelezettségek éven belül lejárató része a 'Rövid távú munkavállalói juttatások' között került bemutatásra.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A Társaság által nyújtott munkavállalói juttatások a következőképp alakultak:

adatok millió Ft-ban

Munkavállalói juttatások	Egyéb munkavállalói juttatások	Végkielégítések	Egyéb rövid távú juttatások	Összesen
Jelenérték, 2023. január 1	4.940	398	2.957	8.295
Tárgydíszaki szolgálat költsége	1.791	664	3.026	5.481
Diszkontráták változásának hatása	114	62	0	176
Kamatköltség	70	20	0	90
Aktuáriusi nyereségek (-)/veszteségek (+)	-98	-66	0	-164
Múltbeli szolgálat költsége	-233	0	0	-233
Tárgyévi kifizetések	-304	-221	-2.957	-3.482
Jelenérték, 2023. december 31.	6.280	857	3.026	10.163
Éven belül esedékes rész	1.100	132	3.026	4.258
Éven túl esedékes rész	5.180	725	0	5.905

adatok millió Ft-ban

Munkavállalói juttatások	Egyéb munkavállalói juttatások	Végkielégítések	Egyéb rövid távú juttatások	Összesen
Jelenérték, 2022. január 1	3.636	238	1.875	5.749
Múltbeli szolgálat költsége	978	0	0	978
Tárgydíszaki szolgálat költsége	537	329	2.957	3.823
Aktuáriusi nyereségek (-)/veszteségek (+)	28	-95	0	-67
Kamatköltség	18	4	0	22
Diszkontráták változásának hatása	-109	-20	0	-129
Tárgyévi kifizetések	-148	-58	-1.875	-2.081
Jelenérték, 2022. december 31.	4.940	398	2.957	8.295
Éven belül esedékes rész	636	123	2.957	3.716
Éven túl esedékes rész	4.304	275	0	4.579

A következő táblázat tartalmazza a juttatások számításakor használt főbb pénzügyi és aktuáriusi becslésekben történt változások hatását:

adatok millió Ft-ban

Pénzügyi és aktuáriusi becslések	2023. december 31.	2022. december 31.
Diszkontráta változás hatása	176	-129
Béremelési feltételezés változás	147	121
Kilépési valószínűség változásának hatása	-7	1
Egyéb	-39	11
Feltételezett kilépések megváltozásának hatása	-265	-200
Összesen	12	-196
Egyéb átfogó jövedelemkimutatás részeként elszámolt	0	0
Átfogó jövedelemkimutatásban elszámolt	12	-196

Az egyenleg aktuáriusi nyereséget is tartalmaz, mely kisebb részben a kötelezettség azon részén keletkezett, ahol a munkavállalók a megszolgálati időszakot még nem teljesítették. A Kollektív Szerződés értelmében az újonnan belépő, nem légiforgalmi irányítói munkakörben dolgozó munkavállalók 5 év munkaviszony megszolgálatása után válnak csak a program teljes jogú tagjaivá. Esetükben a tárgyévi elszámolt aktuáriusi nyereség/veszteség soron olyan hatások jelennek meg, mint például a feltételezettől eltérő béremelés hatása vagy a kilépés és halálozás becsült és tényleges hatása közti különbség. Az Irányítói Életpálya Megállapodás alapján a befektetési instrumentumba 2023-ban összességében az aktuáriusi nyereség/veszteség sor veszteséget mutat.

Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek az Átfogó jövedelemkimutatásban kerülnek elszámolásra, mivel a munkáltató arra vállal kötelezettséget, hogy megadott összeggel hozzájárul az adott munkavállaló későbbi nyugdíjához, azonban nem vállal kötelezettséget a befizetések jövőbeli hozamával kapcsolatosan.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek pénzügyi feltételezések változásából

Diszkont ráták: a Társaság az Államadósság Kezelő Központ által közzétett, 2023. december 31-re érvényes zéró kupon rátákat használta. Hosszú távú diszkontráták egyedül az üzemi baleset és a vezényelt katonáknak fizetendő jubileumi jutalmak egyenlegénél kerültek alkalmazásra (Egyéb hosszú távú munkavállalói kötelezettségek).

A kötelezettségek diszkontálásához használt ráta 2023-ban egy éven belüli lejárati esetén 6,6% volt, 2022-ben egy éven belüli lejárati körül mozgott.

Az aktuáriusi feltételezések közül a diszkont ráták változásának hatása szignifikáns a kötelezettség jelenértékére gyakorolt hatások között. 2021 és 2022 között 129 millió Ft csökkenés volt, míg 2022 és 2023 között 176 millió Ft növekedés látható.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek a demografikus feltételezések változásából adódóan

Tényleges és becsült kilépési valószínűségek: a 2023-as kilépési ráták az utolsó tíz év historikus adatai alapján kerültek meghatározásra figyelembevéve azt a tényt, hogy a Társaságnál eltöltött munkaidő hossza és a kilépési valószínűség között kimutatható összefüggés van. Ezen értékek munkavállalói kategóriánként az alábbiak szerint alakultak (átlagos értékek):

- 2023: nem légiforgalmi irányítói: 5,9%, légiforgalmi irányítói: 0,4%
- 2022: nem légiforgalmi irányítói: 5,9%, légiforgalmi irányítói: 0,3%

Halálozási ráta: a használt halálozási indexek a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett adatokból kerültek meghatározásra aszerint, hogy a halandóságot a néphalandóság 50 százalékában feltételeztük, minden tizedik halálesetet tekintjük munkahelyi balesetnek az elmúlt évek tényleges historikus adatait figyelembe véve.

Béremelések: béremelési feltételezést egyrészt az üzemi baleseti juttatások várható kifizetéseihez összességére vonatkozóan használtunk, erre a juttatási elemre a béremelés kis mértékben hat. Továbbá a vezényelt katonák jubileumi jutalmához kapcsolódóan használtunk béremelési feltételezést, amely 2028-ig áll rendelkezésre. 2028-at követően a hosszú távú jegybanki inflációs céllal összhangban egységesen 6%-os bérnövekedéssel számoltunk.

Az aktuáriusi feltételezések érzékenységi elemzése egy szignifikáns feltevés változásán alapulnak, az összes többi feltételezést változatlanul tekintve. Az érzékenységi elemzések nem feltétlenül

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

reprezentálják a juttatási kötelelem tényleges változását, mivel nem valószínű, hogy a feltételezések változásai egymástól elszigetelten történének.

Az értékelés során használt főbb aktuáriusi feltételezésekre elvégzett érzékenység vizsgálat az alábbiakat mutatja:

adatok millió Ft-ban

Feltétel	Munkavállalói juttatás összegére gyakorolt hatás
Feltételezett kilépések megváltozásának hatása	
+10 %	-6
-10 %	6
Diszkontráta változás hatása	
+0,25 %	-18
-0,25 %	19
Béremelési feltételezés változás	
+1 %	62
-1 %	-58

17. Kapcsolt felekkel folytatott tranzakciók

Tranzakciók kapcsolt felekkel:

Tranzakciók a Magyar Állammal és más, a Magyar Állam által ellenőrzött társaságokkal:

Mivel a Társaság él az IAS 24.25 mentesítési lehetőségével, így a Társaságnak nem kell teljeskörűen bemutatni a Magyar Állammal, valamint a Magyar Állam által ellenőrzött más társaságokkal folytatott tranzakciókat, illetve a velük szemben fennálló egyenlegeket.

A mentesítés feltételeként azonban be kell mutatni az alábbiakat azon partnerekkel kapcsolatban, amelyeknek jelentős befolyása lehet a Társaságra nézve:

Díjfizetés alól felmentett repülések költségeinek megtérítésére jogszabályban kijelölt állami felek az Építési és Közlekedési Minisztérium, Honvédelmi Minisztérium és a Külügyminisztérium.

A Társaság a díjfizetés alól felmentett repülések Magyar Állammal rendezendő költségtérítését rövid, illetve hosszú távú követelések között mutatja ki az árbevétellel szemben – ezek bemutatását a 5-ös, a 14.1-es, illetve a 14.2-es kiegészítő megjegyzések tartalmazzák.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A teljes, megtérítendő, díjfizetés alól felmentett repülésekből adódó követelés egyenlegek az alábbiak:

adatok millió Ft-ban

Felmentett repülések	Egyenleg, 2023. december 31.	Megtérített egyenlegek	Értékvesztés	Pénzügyi bevételek között elszámolt	Árbevétellel szemben elszámolt	Egyenleg, 2023. január 1
Honvédelmi Minisztérium	659	550	3	49	303	860
Építési és Közlekedési Minisztérium	71	39	0	5	36	69
Külügyminisztérium	33	31	0	5	33	26
Összesen	763	620	3	59	372	955
Felmentett repülések	Egyenleg, 2022. december 31.	Megtérített egyenlegek	Értékvesztés	Pénzügyi bevételek között elszámolt	Árbevétellel szemben elszámolt	Egyenleg, 2022. január 1
Honvédelmi Minisztérium	860	576	0	20	320	1.096
Építési és Közlekedési Minisztérium	69	28	0	1	32	64
Külügyminisztérium	26	34	0	2	26	32
Összesen	955	638	0	23	378	1.192

Állami felek, akikről a Társaság szolgáltatást vásárol, eszközt lízingel, egyéb fizetési kötelezettsége van, vagy akiknek termékértékesítést és szolgáltatást nyújt, az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

A következő állami szervek nem rendelkeznek közvetlen ellenőrzéssel a Társaság felett, illetve fordítva, viszont a menedzsment megítélésében ezek a tranzakciók összegüknél fogva **szignifikánsak**, illetve valamely hatósági szervnek és a legfelsőbb menedzsmentnek beszámolásra kerülnek – mindezek alapján a Társaság ezen tranzakciók bemutatása mellett döntött.

2007 szeptemberben a Társaság az állami vagyon kezeléséért felelős hatósággal (Kincstári Vagyoni Igazgatóság, a **Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.** jogelődje) vagyonkezelési megállapodást kötött. A megállapodás értelmében a Társaság vagyonkezelési jogot szerzett állami tulajdonban lévő földterületek, épületek, berendezések, valamint azok kapcsolódó vagyonértékű jogai felett. A Társaság a vagyonkezelési jogot az IFRS 16 'Lízingek' standard előírása alapján lízingként kezeli. Pénzügyi kimutatásaiban a lízingbe vett eszközök használati jogát a lízing kötelezettségekkel szemben mutatja be. A megállapodás eredményeképp a Társaság köteles ezen eszközöket eredeti nominális értékükön megtartani, bővíteni, felújítani, és gyarapítani, ellensúlyozva a felmerült használati érték csökkenését ('visszapótlási kötelezettség'). Az eszközök nominális értékének megtartásából származó kötelezettség ('visszapótlási kötelezettség') eredetileg a hosszú lejáratú kötelezettségek között szerepelt. A vonatkozó szabályozás 2013. június 28-as hatállyal való módosulása értelmében a 2013. június 29-től felmerülő visszapótlási kötelezettség elengedésre került. A korábbi években felhalmozódott visszapótlási kötelezettség a megkötött megállapodások alapján teljesítésre került, így a tárgyévi értéknövelő beruházások összege követelésként került elszámolásra.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

adatok millió Ft-ban

Kapcsolt partner	Igénybevett szolgáltatások	2023. év	2022. év
Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.	Vagyonkezelési megállapodás alapján állami tulajdonban levő földterületek, ingatlanok feletti vagyonkezelési jog után fizetendő vagyonkezelési díj	947	1.450
	- Ebből lízingdíj	946	1.448
Építési és Közlekedési Minisztérium	Magyar légtér irányításával kapcsolatos fizetendő felügyeleti díj	1.218	901
	Légi navigációs szolgáltatás ellátása érdekében végzett tevékenységgel kapcsolatos fizetendő közigazgatási költségtérítés	225	146
	Koszovó feletti légtér irányításával kapcsolatos felügyeleti díj	100	120
	Egyéb fizetendő hatósági díjak	9	5

A további tranzakciók összegüknél fogva minősülnek **jelentősnek**:

adatok millió Ft-ban

Kapcsolt partner	Igénybevett szolgáltatások	2023. év	2022. év
MVM Next Energiakereskedő Zrt.*	Villamos energia szolgáltatás	1.560	0
	Gáz szolgáltatás	138	84
Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)	Meteorológiai adatok beszerzése	25	24
Digitális Kormányzati Ügynökség	Közbeszerzési eljárási díj	19	27
Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság	Lízingelt ingatlanok lízing díja	8	8
Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt.	Hulladékgyűjtési szolgáltatás díja	2	4
Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala	Lízingelt ingatlanok lízing díja	2	2
MFK Magyar Fejlesztési Központ Nonprofit Kft.**	Lízingelt ingatlanok lízing díja	0	1

* A Villamos energia szolgáltatást 2022-ben egy nem kapcsolt vállalat nyújtotta.

** A lízingelt ingatlan visszaadásra került.

A kintlévőségek fedezetlenek, rendezésük pénzeszközökkel történik. Kapott garancia nem kapcsolódik a tételekhez. 2023-ban a felmentett repülésekből származó követelésekre 4 millió Ft értékvesztés került elszámolásra, míg 2022-ben nem került elszámolásra értékvesztés a kapcsolt felekkel szembeni követelésekre.

Nem volt olyan esemény vagy tranzakció egyik bemutatott év vonatkozásában sem, amelyről a menedzsment úgy gondolja, hogy azok nem piaci feltételek mellett, vagy a szokásos üzletmeneten kívül történtek.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A Társaság felett közvetlen ellenőrzéssel rendelkező partnerrel történt tranzakciók:

adatok millió Ft-ban

N7 Holding Zrt.-vel folytatott tranzakciók	2023. december 31.	2022. december 31.
Átfogó jövedelemkimutatásban bemutatott tételek*		
IT szolgáltatás értékesítés	-38	-10
Közvetített szolgáltatás értékesítése	-11	-2
Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban bemutatott tételek**		
Követelés anyavállalattal szemben	17	11

* Bevételek (-)/Ráfordítások (+)

** Követelések (+)/Kötelezettségek (-)

Tranzakciók közös vezetőségű vállalattal:

Az EPC Kft. a Társaság számára ellátja a légitforgalmi irányítói képzési feladatokat, valamint nyelvi kurzusokat tart. Az EPC-től származó árbevétel főképp iroda bérleti díjakat, tantermi bérleti díjakat, illetve management szolgáltatásokat tartalmaz. A rövid lejáratú kötelezettségek mindkét évben kifizetésre kerültek.

Az EPC Kft.-vel folytatott tranzakciók teljeskörűen bemutatásra kerülnek:

adatok millió Ft-ban

EPC Kft.-vel folytatott tranzakciók	2023. december 31.	2022. december 31.
Átfogó jövedelemkimutatásban bemutatott tételek*		
Menedzsment szolgáltatás értékesítés	-14	-13
Oktatási szolgáltatás beszerzése	738	803
Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban bemutatott tételek**		
Kötelezettség kapcsolt vállalkozással szemben (hosszú lejáratú)	-5	-5

* Bevételek (-)/Ráfordítások (+)

** Követelések (+)/Kötelezettségek (-)

A FABCE Ltd-vel folytatott tranzakciók jelentős része szakmai támogatás és menedzsment szolgáltatás beszerzése (2023-ban 46 millió Ft, 2022-ben 41 millió Ft).

A kintlévőségek fedezetlenek, és rendezésük pénzeszközökkel történik. Kapott garancia nem kapcsolódik a tételekhez. 2023-ban és 2022-ben sem került elszámolásra értékvesztés a közös vezetőségű vállalatokkal szembeni követelésekre.

Nem volt olyan esemény vagy tranzakció egyik bemutatott év vonatkozásában sem, amelyről a menedzsment úgy gondolja, hogy azok nem piaci feltételek mellett, vagy a szokásos üzletmeneten kívül történtek.

Kulcspozíciót betöltő vezetők javadalmazása:

A Társaság kulcspozícióban lévő vezetőinek javadalmazása kerül az alábbiakban bemutatásra az IAS 24, Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek standard alapján meghatározott kategóriákra összesítve.

2023. pénzügyi év

adatok millió Ft-ban

Kulcspozícióban lévő vezetők javadalmazása	Rövid távú munkavállalói juttatások**	Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások***	Végkielégítések
Igazgatóság javadalmazása	38	0	0	0
Felügyelő Bizottság javadalmazása	108	0	6	0
A vezérigazgató és az igazgatók javadalmazása*	528	0	12	0
Összesen	674	0	18	0

*Az összeg 48 millió forint értékben tartalmaz vezetői prémium előírást.

**Rövid távú munkavállalói juttatások között szerepel többek között: Alapbér, Teljesítmény értékelés juttatása, Prémium, Cafeteria, stb.

***Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások között az Irányítói Életpálya Modell és a Kollektív Szerződés szerinti juttatások szerepelnek.

2022. pénzügyi év

adatok millió Ft-ban

Kulcspozícióban lévő vezetők javadalmazása	Rövid távú munkavállalói juttatások**	Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások***	Végkielégítések
Igazgatóság javadalmazása	80	0	0	0
Felügyelő Bizottság javadalmazása	97	0	3	0
A vezérigazgató és az igazgatók javadalmazása*	402	0	9	17
Összesen	579	0	12	17

*Az összeg 18 millió forint értékben tartalmaz vezetői prémium előírást.

**Rövid távú munkavállalói juttatások között szerepel többek között: Alapbér, Teljesítmény értékelés juttatása, Prémium, Cafeteria, stb.

***Egyéb hosszú lejáratú munkavállalói juttatások között az Irányítói Életpálya Modell és a Kollektív Szerződés szerinti juttatások szerepelnek.

Kulcspozíciót betöltő vezetők: a Társaság vezérigazgatója és igazgatói, valamint az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai.

A Társaság a vezérigazgatója és igazgatói, az Igazgatóság, valamint a Felügyelőbizottság tagjai számára nem adott kölcsönt vagy előleget, és nem vállalt garanciát a nevükben.

18. Kötelezettségvállalások, függő kötelezettségek és követelések

Légi navigációs szolgáltatások nyújtásából keletkező alul- és felülfinanszírozási egyenlegek

Koszovói üzletágban keletkező alul- és felülfinanszírozási egyenlegek:

Az elszámolási rendszer speciális mechanizmusának megfelelően, azon díjzónák esetében, ahol teljes költségmegtérítéses módszert alkalmaznak – ilyen a Szerbia-Montenegró-KFOR díjzóna –, a különbség az n. év bevétele és elszámolandó költségei között alul- vagy felülfinanszírozási egyenlegeket eredményez. Az alul-, illetve felülfinanszírozás a felhasználóknak számlázott díjak és egyéb bevételek, illetve a ténylegesen felmerült költségek közötti különbségként kalkulálódik. Az alul- és felülfinanszírozási egyenlegek a 'korrekciós mechanizmuson' keresztül kerülnek rendezésre, úgy, hogy az n. év egyenlegei (legkorábban) az n+2. év egységdíjaiban elszámolásra kerülnek.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

A magyar légtér En Route (átrepülő) üzletágában és a terminál üzletágban keletkező alul- és felülfinanszírozási egyenlegek:

A teljesítménytervezési rendszer keretében az alul- és felülfinanszírozási egyenlegek különböző jogcímenek keletkeznek: a forgalom és az infláció tervezettől való eltérésének kockázata a légtérhasználókkal megosztásra kerül, míg a Társaság nem viseli az úgynevezett nem kontrollálható költségek kockázatát, - a Társaságnak az alul-, illetve felülfinanszírozási egyenlegekkel a jövőben el kell számolnia. Ugyanabban az üzleti évben ugyanazon üzletágon belül az eltérő jogcímeknek megfelelően keletkezhetnek alulfinanszírozási, valamint felülfinanszírozási egyenlegek is.

A Társaság ezeket az elszámolási egyenlegeket nem mutatja be a Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, mivel ezek függő követelésnek, illetve függő kötelezettségnek minősülnek. Továbbá, az elszámolási egyenlegek a jövőbeni cash flow-kra, illetve a működésre jelentős hatással bírnak, így jelen megjegyzésben bemutatásra kerülnek a céltartalékok értékelési követelményeinek megfelelő értékkel.

Pénzügyi hatások becslése – függő követelések, az EUROCONTROL korrekciós elszámolási mechanizmusából adódó 'alulfinanszírozási' elszámolási egyenlegek:

adatok millió Ft-ban

Alulfinanszírozás a költség alap mechanizmusból	Záró egyenleg, 2023. december 31.	2023. évi feloldás	2023. évi képzés	Nyitó egyenleg, 2023. január 1
2016. évi Útvonal elszámolási egyenleg	58	-9	0	67
2020. évi Útvonal elszámolási egyenleg	9.236	-2.305	0	11.541
2020. évi TNC elszámolási egyenleg	1.713	-429	0	2.142
2021. évi Útvonal elszámolási egyenleg	7.430	-2.183	0	9.613
2021. évi TNC elszámolási egyenleg	1.716	-495	0	2.211
2021. évi Koszovó elszámolási egyenleg	0	-221	0	221
2022. évi Útvonal elszámolási egyenleg	3.887	-86	0	3.973
2022. évi TNC elszámolási egyenleg	815	-17	0	832
2023. évi Útvonal elszámolási egyenleg	7.851	0	7.851	0
2023. évi TNC elszámolási egyenleg	1.664	0	1.664	0
Alulfinanszírozási egyenlegek összesen	34.370	-5.745	9.515	30.600

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
 2023. DECEMBER 31.

Pénzügyi hatások becslése – függő kötelezettségek, az EUROCONTROL korrekciós elszámolási mechanizmusából adódó 'felülfinanszírozási' elszámolási egyenlegek:

adatok millió Ft-ban

Felülfinanszírozás a költség alap mechanizmusból	Záró egyenleg, 2023. december 31.	2022. évi feloldás	2022. évi képzés	Nyitó egyenleg, 2023. január 1
2016. évi Útvonal elszámolási egyenleg	429	-72	0	501
2016. évi TNC elszámolási egyenleg	153	-26	0	179
2017. évi Útvonal elszámolási egyenleg	471	-78	0	549
2017. évi TNC elszámolási egyenleg	162	-27	0	189
2018. évi Útvonal elszámolási egyenleg	558	-93	0	651
2018. évi TNC elszámolási egyenleg	165	-28	0	193
2019. évi Útvonal elszámolási egyenleg	516	-98	0	614
2019. évi TNC elszámolási egyenleg	172	-34	0	206
2020. évi Útvonal elszámolási egyenleg	4.717	-1.481	0	6.198
2020. évi TNC elszámolási egyenleg	937	-220	0	1.157
2021. évi Útvonal elszámolási egyenleg	2.889	-1.116	0	4.005
2021. évi TNC elszámolási egyenleg	913	-228	0	1.141
2022. évi Útvonal elszámolási egyenleg	10.866	-1.344	-62	12.272
2022. évi TNC elszámolási egyenleg	753	-136	0	889
2022. évi Koszovó elszámolási egyenleg	745	0	36	709
2023. évi Útvonal elszámolási egyenleg	10.204	0	10.204	0
2023. évi TNC elszámolási egyenleg	119	0	119	0
2023. évi Koszovó elszámolási egyenleg	15	0	15	0
Felülfinanszírozási egyenlegek összesen	34.784	-4.981	10.312	29.453
Függő kötelezettség nem kontrollálható költségekből	3.109	0	2.356	753
Függő kötelezettség egységdíj eltérésből adódó egyéb kötelezettségekre	371	-44	196	219
Összes függő kötelezettség költségalap elszámolásból	38.264	-5.025	12.864	30.425

A fent bemutatott eszközök, kötelezettségek realizálása várható, de azok pontos összege olyan bizonytalan jövőbeni események függvénye, amelyek nem teljesen állnak a Társaság befolyása alatt (jövőbeni forgalom, érintett felek jóváhagyása).

Egyéb kötelezettségvállalások, függő követelések és kötelezettségek

Egyéb kötelezettségvállalások, függő követelések és kötelezettségek között a Társaság a következő adott és kapott bankgaranciákat tartja nyilván a bemutatott évekre vonatkozóan:

adatok millió Ft-ban

Lejárat dátum	Összeg	
2023.08.30-2024.08.30	29	adott bankgarancia bérleti díj fizetésre
Adott garanciák	29	
2023.12.06-2024.03.31	335	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2021.03.24-2024.04.12	6	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2023.08.08-2024.07.04	17	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2022.01.20-2025.01.21	1	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2023.07.21-2025.01.27	94	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2020.10.21-2025.08.31	2	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2022.03.31-2026.04.08	1	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2022.01.18-2027.01.30	2	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
2022.12.13-2027.11.30	12	kapott bankgarancia beruházási projekthez kapcsolódóan
Kapott garanciák	470	

Új projektek, szerződések közbeszerzési eljárásai során a Társaság jóteljesítési vagy előre fizetési garanciát kérhet. Ezek többnyire épületátalakítási projektekhez, kommunikációs, biztonsági infrastruktúra, illetve rendszerek beruházási vagy átalakítási projektjeihez köthetők.

Ezek lejáratát a szerződés hosszától függően változik; a garancia érvénye kitarthat a szerződés teljes időtartamának végéig. Az ilyen címen kapott garanciák 2023. december 31-i értéke összesen 470 millió Ft, ebből a 335 millió Ft a Moduláris Integrált Remote Torony (mirTWR) rendszer beszerzéséhez kapott garancia.

19. Tőkekockázat kezelése

A HungaroControl célja a tőkeszerkezet menedzselésével, hogy megőrizze a folyamatos működés képességét, hogy biztosítsa kötelezettségeinek teljesítését partnereivel szemben, valamint, hogy az üzleti fejlődést megalapozza. A Társaság tőkéje nagyrészt tárgyi eszközökben és immateriális javakban testesül meg, amely eszközök nagyrészt az alaptervekenyiséget szolgálják. Emellett a Társaság működését meghatározó elszámolási rendszer miatt 2023-ban jelentős volt a pénzeszközök aránya. Az idegen finanszírozású kötelezettségek a hiteleket és az IFRS 16 szerint bemutatandó lízing kötelezettségeket foglalja magába.

A tőkestruktúráját a Társaság folyamatosan ellenőrzi, hogy megfeleljen a Magyarországon érvényben lévő törvények és egyéb szabályozások követelményeinek, mely a jegyzett tőke és saját tőke bizonyos százalékarányának meglétét írja elő. A törvények által előírt követelményeknek a Társaság megfelel.

HUNGAROCONTROL
KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ
2023. DECEMBER 31.

A tőkestruktúrát az alábbi táblázat mutatja be:

adatok millió Ft-ban

Saját tőkének tekintett elemek	2023. december 31.	2022. december 31.
Befektetett vagyoni elemek	51.404	47.903
Forgóeszköz vagyoni elemek pénzeszközök nélkül	37.553	22.916
Pénzeszközök	17.020	10.516
Eszközök összesen	105.977	81.335
Saját finanszírozású kötelezettségek	21.495	20.238
Idegen finanszírozású kötelezettségek	25.435	11.754
Kötelezettségek összesen	46.930	31.992
Saját tőke *	59.047	49.343

** A HungaroControl saját tőkeként a tulajdonos által a Társaság rendelkezésére bocsátott, valamint a tulajdonos által az adózott eredményből Társaságnál hagyott vagyont tekinti, beleértve a cash flow fedezeti ügyletekből származó eredményen keresztül realizálódó tartalékot is.*

20. Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás fordulónapja utáni lényeges események

A Társaság az IFRS Számviteli Politikájának megfelelően értékelt a beszámoló fordulónapja után, de a pénzügyi kimutatások közzétételre történő engedélyezése előtt elérhető információk hatásait az éves beszámolóra. Ez alapján nincs tudomásunk olyan jelentősebb eseményről, amely az éves beszámolóra hatást gyakorolna.

A Társaság 2023. évi nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok (IFRS) szerint elkészített pénzügyi kimutatásait a vezérigazgató határozatával 2024. május 30-án, az igazgatóság határozatával 2024. június 12-én jóváhagyta.

Budapest, 2024. június 12.

Vezérigazgató